hymy

LEHTI 6

sirpa suosmaa

1968
1:90
Skr 2:50
(inkl. oms.)

O TEMPORA
O MORES

OULUN TYTÖT TANSSIVAT ILMAN PÖKSYJÄ?

Teksti: VEIKKO ENNALA
Kuvat: KAI TUOMINEN ja
REINO KAIVOLA

Päivälehti- ja vähän muidenkin tietojen mukaan oululaisneitoset käyvät yleisissä tansseissa ilman pöksyjä. Ilmiö on niin mielenkiintoinen, että HYMYkin lähetti miehen tutkimaan tilannetta tarkemmin. Ohessa julkaisemme hänen tuoreen raporttinsa.

↑ **Monenko tytön arvelette tässä kuvassa olevan ilman?**

Lähde nyt oitis ja tutustu asiaan huolellisesti, sanoi Jorma Virtanen.

— Miten maailmassa semmoiseen asiaan voi tutustua, minä sanoin. — Käsikopelollako?

— Se on sinun asiasi. Näkemiin.

— Jos minä yritän kopeloida, varmasti ne huutaa poliisia.

— Voi olla. Menehän nyt ja tuo juttu ajoissa.

— Enkähän minä voi kysyä joratessa että anteeks nyt neiti mutta onks teillä bögat. Mitä ne siihen vastaa?

. — Senhän kuulet sitten. Hei hei.

*

Oulussa tapahtuu aina jotakin kummaa, senhän olen jo ennenkin kirjoittanut. Jos siellä ei lennä tyyppitehdas ilmaan niin sieltä alkaa maailmanloppu.

Ei silti, ettäkö pöksyttömät naiset sinänsä olisivat kokonaan ennen tuntematon ilmiö. Menneellä vuosisadalla ja vielä tämän vuosisadan alkupuolella ainakaan maalaisnaiset eivät käyttäneet hameensa alla mitään. Se oli käytännöllistä. Miten kuuluukaan vanha sananparsi: Yksi tie ja kaksi asiaa, sanoi akka kun hm-hm-hm ja käveli.

*

Sikäli kuin tiedän, on housuttomuus-muoti lähtöisin Kööpenhaminasta. Kuulin, että eräs suomalainen miespuolinen turisti istui viime syksynä baarissa Nyhavnin puolella ja naukkasi kurkkuunsa väkevän cocktailin nimeltä "Andersenin lentoonlähtö-tömäys". Siinä päätä ja lasia kallistaessaan hänen silmänsä osuivat lähettyvillä istuvaan neitoseen, joka ojenteli koipiaan niin että selvästi näkyi. Turisti järkyttyi niin, että putosi tuolilta.

— Se on kova sekoitus, sanoi baarimies hymyillen. — Siinä on vähän vodkaakin.

Mutta että miten tällainen muoti nyt sitten on lennähtänyt Kööpenhaminasta Helsingin ja Turun ja Tampereen sivuuttaen suoraan Ouluun, lestadiolaisten vahtimpaan ja viimeiseen linnakkeeseen, se on käsittämätöntä.

*

Minulla on maailman sivu ollut onni törmätä kaikenlaisiin kummallisiin ihmisiin. Pysäytin hotelli Tervahovin edustalla erään miehen, jolla oli päässään karvalakki vaikka oltiin toukokuun puolivälissä.

— Oletteko te kuullut semmoisesta, että täällä Oulussa tytöt tanssivat ilman housuja, ihan näin meidän kesken sanoen.

Mies kuunteli tarkkaavaisena, etten sanoisi huolestuneena, kuten ainakin ihminen, joka on valmis auttamaan lähimmäistään.

— Jaha, hän sanoi. — Kävin tosa Särkäsä, sano. Kaljalla kävin, joo.

— Mutta oletteko te kuullut että täällä Oulussa tytöt tanssisivat ilman housuja. Missä täällä on semmoinen tanssipaikka.

— Niin aina, joo. Taitaa ruveta sattaan. Vetää pilveen, sano. Joo.

Aloin hiljalleen ymmärtää, että ns. katupahoinpitelyjä ei aina suoritetakaan ihan ilman syytä.

*

Muuan hyvin elegantisti pu-

KÄÄNNÄ

keutunut nuorimies oli heti kärryillä.

Kyllä on vinha perä, hän sanoi. Yhdestäkin tanssipaikasta poliisi ajoi parikymmentä tyttöä takaisin kotiin. Ei, ei ne sakottaneet. Ovat semmoisia 14-kesäisiä. Pyrinnöllä niitä housuttomia ensin oli. Uudenvuodentansseissa havaittiin. On mennyt jo siihen malliin, että jos on pöksyt niin kukaan poika ei enää lähde saatolle. Niin niin. Ei, tänään ei ole Pyrinnöllä rientoja. Mutta Järkällä on. Järkkäkö? Se on Järjestötalo, tuossa se on Kansankadun ja Pakkahuoneenkadun kulmassa. Täytyy mennäksenne itse katsomaan. Ei ne kaikki tietenkään ilman ole, en minä niin ole sanonut. Se on kai semmonen villitys ja menee ohi aikanaan. Kuka lie pannut alulle.

— Pääseekö sinne Järkälle sisään tämmöinen vanhempikin?

— Kuhan piljetin ostatte.

— Sanokaa nyt ihan rehellisesti, oletteko te itse havainnut mitään sellaista. Onko käynyt silmään?

— Jos mä nyt suoraan sanon niin kyllä yheltä pimulta näky ohtatukka tässä kerran talvemmalla. Se istu sillai että näky.

— Älkää hemmetissä. Missä se oli?

— Pyrinnöllä.

— Mutta siellä ei ole tänään tansseja, niinhän sanoitte?

— Ei ole.

— No voihan nenä.

— Koittakaahan tuurianne Järkällä.

— Täytyy koettaa. Minun mielenkiintoni koko asiaan on puhtaasti tieteellistä, kyllähän te sen ymmärrätte.

Hän sanoi sen hyvin ymmärtävänsä.

*

Naisen seksuaalielämän asiantuntija rva Annikki Ant-Wuorinen kirjoittaa kirjassaan, että esimerkiksi syvään uurretut leningit palvelevat naisen paljastamisen tarvetta. Kun miehen katse muuttuu harhailevaksi ja suuntautuu varkain kohti poven kukkuloita, kiihdyttää se myös naista.

Kuten kedon kukkainen, joka aukaisee, ah, ihanan umpunsa houkutellakseen luokseen mettiäisen simaa imemään, aivan samoin paljastaa nainenkin sulojansa oman mettiäisensä imaista. Täten rikkiviisas luonto takaa, oh, suvun säilymisen.

Umpua on paljastettu eri aikakausina eri tavoin. Erään kuningas Ludvigin aikana (en kuolemakseni muista monesko Ludvig hän oli, mutta luultavasti heistä irstain) naiset Ranskan hovissa kulkivat rinnat kokonaan paljaina. Ja kuten kaikki Rabelais'n romaanin "Suuren Gargantuan hirmuinen elämä" lukeneet tietävät, kuljettivat hoviherratkin varustuksiaan erityisessä housujen päälle sommitellussa kotelossa, jota nimitettiin kalukukkaroksi.

Ei siis mitään uutta auringon alla. Historia toistaa itseään. Jopa täydellistä alastomuuttakin julkisessa seurustelussa on suosittu, ensin Gomorrassa, sitten vanhassa rappiolle menneessä Roomassa, sitten Wannseen vapaakylpylässä Berliinissä, jossa nudistiliike vuonna 1910 syntyi, sitten Suomen Turussa. Siellä oli vielä 1930-luvulla kuuluisa Nummenpakan sauna, jonka lauteita erotti miesten ja naisten osastoihin vain puolen metrin korkuinen aita. Ei siis mikään ihme, että monet keskipolven turkulaiset vieläkin karsastavat.

*

Suuntaus on nykyisin jälleen kerran kohti täydellistä alastomuutta. Normaalia uimapukua seurasivat bikinit, sitten yläosattomat, hame on lyhentynyt lyhentymistään, pusero muuttunut läpinäkyväksi ja nyt jo tanssivat tytöt ilman pöksyjäkin.

On mielenkiintoista odotella, milloin Oulussa päästään niin pitkälle, että ravintola Arinassa mennään letkajenkka kokonaan ilman vaatteita, niin miehet kuin naisetkin. Tai aivan tavallista polkkaa, jossa on vielä heiluvampi meno. Ummistakaa silmänne, pyydän, ja kuvitelkaa tilannetta, he-hee.

*

Eräillä etelän ihmisillä on sellainenkin käsitys, että pohjoisen tytöt olisivat jotenkin värittömiä pallukoita, joiden maavara on vähäinen.

Ainakin Oulun neitoset ovat siroja, sorjia ja pitkäjalkaisia kuin gasellit. Järjestötalon tansseissa heitä on nähtävissä. Paikka on siisti, järjestysmiehet kohteliaita enkä havainnut ainoatakaan humalaista. Ainakin tässä suhteessa poliisilaitoksen päivystäjän jähmeä ääni oli puhunut totta:

— Se on järestyksen puolesta paraita paikkoja se Järjestötalo.

— Sieltä ei ole siis tavattu niitä paljaspeppuja?

— Eikä muualtakkaan. Ne on lehistön valeita.

*

Ketä nyt siis uskoa?

Tämä on elämäsi hankalin tehtävä, poikaparka, sanoin Järjestötalolla äänettömästi itselleni. Suoritettavaksesi on annettu tutkimustyö, joka vaatii samalla kertaa röyhkeyttä että tahdikkuutta. Edellistä ei sinulla ole luonteesi lammasmaisuudesta johtuen eikä jälkimmäistä kasvatuksen puutteellisuuden vuoksi.

Ensinnä pyrit tekemään näköhavaintoja. Istut tässä yksinäisessä nurkkatuolissa ja odotat kunnes peli päättyy ja tytöt asettuvat paikoilleen. Kun joku heistä sitten nostaa jalkansa toisen päälle, terästät katseesi. Mutta huomaan että et voit tuijottaa avoimesti, se herättäisi huomiotasi. Siispä asetat käden otsallesi ikään kuin olisit vaipunut syviin mietteisiin. Ja tirkistelet sitten sormien lomasta.

← *Miniä ministä päästyä. Mutta mitä on minin alla?*

↑ **Oulun tytöt ovat kauniita. Tässäkin tanssiin valmistuvan neitosen silmät ovat ihanat kuin kauriin.**

→ **Näköala Oulun Järjestötalon portaikosta.**

No niin, nyt varuillasi, kappale loppui. Täytyy nyt vain toivoa parasta. Valmiina!

Pahus vie, tuolisi on vaakatasossa kohteisiin. Havaintopaikan pitäisi olla matalammalla. Koeta kiemurrella alemmas, heittäydy veteläksi, työnnä jalkasi suoriksi eteen ja siirrä pakarasi tuolin reunalle. Juuri noin. Mutta — huom! — pidä kätesi silmillä. Ja muista olla miettiväisen näköinen. Pohdit vaikeata matemaattista brobleemaa. Kun tangentti sivuaa ympyrää. Muuten, kuka keksikään jotakin kylpyhuoneessa, Pythagoras vaiko Archimedes?

Hei, nyt näkyy hienosti! Se on tuo silmälasipäinen tyttö. Katsos vietävää. Ellei sieltä nyt häämötä jotakin niin jo on ihme. Koeta luisua vielä alemmas. Pythagoraan teoreema. Nyt äkkiä kontallesi maahan. Olet etsivinäsi jotakin.

Nyt tuli eteen tuo hemmetin lököpöksy. Eikö nyt muuta paikkaa ole seistä toljottaa. Harjasniska. Senkin jyväjemmari. Saakelin syöttö, mokomakin äijä. Niskassa ajos ja kaikkea. Täitäkin siinä on, koska noin rapsuttaa kupeitaan. Voi tuhannen . . .

*

Olin raivoissani. Juuri kun olin ratkaisemassa ratkaistavakseni uskotun ongelman, kaikki pilataan. Se täytyi kostaa. Ja ryhdyin kostamaan tavalla, jota aina kostaessani käytän. Ryhdyin puhumaan päättömiä, saattaakseni hänet ymmälle, nolatakseni hänet, ärsyttääkseni häntä. Nousin ja kopautin häntä olkapäähän:

— Anteeksi, mutta ettehän vain ole Rupert Hemmetyinen, hortonomi?

Hän pyörähti ällistyneen ympäri, tämä vaalea nuori mies, joka oli sotkenut tsaanssini ja tärvellyt mahdollisuuteni suorittaa työni kunniallisen päätökseen.

Ruupert mikä? Ei, ei hän ollut.

— Kas perhanaa, tuo rupi niskassanne erehdytti. Luulin toden teolla että olitte vanha ystäväni.

Tiesikö hän muuten, mikä olin miehiäni! Ei, sitä hän ei tiennyt. Olin yliaktuaari Simasalo, Vilhelm. Olin suorittamassa täällä viran puolesta tärkeitä tutkimuksia. Eipä uskoisi päältä katsoen, että olin yliaktuaari, eihän?

No, hän myönsi, että ei hän olisi arvannut. Nämä tutkimukset, sanoin, olivat salaisia kuten hän hortonomi-miehenä tietysti ymmärsi. Itse asiassa liikuskelin vieraan vallan toimeksiannosta. Hän oli nyt sotkenut työni asettumalla eteen. Mutta se ei ollut tahallista, sen oivalsin. Mutta ensi kerralla, jos sain pyytää, hänen olisi oltava varovaisempi.

Hän kuunteli suu auki.

— Teillä on muuten näpsä puku, sanoin. — Pahuksen hyvin käännetty.

Sitten lähdin vieläkin kiukusta pihisten etsimään puffettia.

*

Lopultakin soitettiin tango, jota sitäkään en kunnolla taida mutta kykenin kuitenkin laahustamaan. Silmälasipäinen tyttö oli hävinnyt.

Valintani päätyi neitoseen, josta en tahdo pahaa lausua. Hänen säärensä eivät siis olleet varsinaisesti paksut, pikemminkin voisi sanoa hänen nojanneen tukevasti realiteetteihin. Lyhyesti: hän ei ollut haihattelija vaan pysytteli tukevasti maan pinnalla. Niin juuri.

Hän nousi emmarrellen. Oletettavasti hän piti ikäeroamme kohtuuttomana.

No niin, ajattelin tangotessamme. Oli kaksi mahdollisuutta, kuten Eemelin jutussa. Joko käsikopelo tahi haastattelu. Käsikopelo saattoi aiheuttaa arvaamattomia seuraamuksia. Huudettaisiin järjestysmiestä ja siinä saisin seisoa häpeissäni kun tyttö selittäisi:

— Toi äijä rupes lääppimään.

Haastattelu oli sittenkin

JATKUU SIVULLA 93

↓ **Oulun tyttöjen säärissä ei ole valittamista.**

olutuutinen

kypsänpehmeä

Nyt on myös
Koff Kilta
kypsän-
pehmeä.
Sen Koff
takaa.

KOFF
TAKUU
Garanti

KOFF
KILTA
III
GILLEÖL
OY ALKOHOLILIIKE AB
BREWED AND BOTTLED BY
OY SINEBRYCHOFF AB · HELSINKI · FINLAND
ESTABL. 1819

Tampere kesäkuussa

The Times'ko tekee tien Suomen korpeen?

Saapa nähdä, joko Kuhmossa lähtee tiehanke luistamaan kun on haettu apua Lontoosta saakka. Kotimaan viranomaiset ovat pysyneet välinpitämättöminä, 21 vuotta on tiestä puhuttu, eikä vieläkään tiedetä, tullaanko sitä koskaan rakentamaan. Kuhmolaisten kovin koeteltu kärsivällisyys on nyt kuitenkin loppunut ja juttu on annettu The Timesin pengottavaksi.

Kyseenalaista on mitä tällä toimenpiteellä voitetaan — ikävän julkisuuden lisäksi — mutta pitkospuutaipaleisiin on perin juurin kyllästytty.

Kysymyksessä on oikeastaan kaksikin tiehanketta: Nivala—Lentuan maantie ja Juttuajärven paikallistie, jotka molemmat ovat osoittautuneet oikeiksi koetinkiviksi Kuhmon kylälle. Esteeksi on tullut rahoituskysymys, maaston hankaluus (vaatisi mm. useita leikkauksia ja täyttöjä) ja loppujen lopuksi se, ettei tiellä olisi kovinkaan montaa käyttäjää.

Rakentaminen tulisi maksamaan 150 000—200 000 mk tiekilometriä kohti (matka on noin 20 km) kummankin tien kohdalla. TVH on laskenut, ettei kannata ruveta kylvämään miljoonia tiehen, jota mahdollisesti kaksikymmentä ruokakuntaa käyttäisi. Omavaraistilallisia heissä ei ole, puutavarankuljetus käy vielä toistaiseksi vesiteitsekin — tietä ei rakenneta.

Vähemmän tärkeitä kuin puutavara ovat tietysti ihmiset, jotka tiettömän taipaleen takaa joutuvat kulkemaan lotjilla ja moottoreilla järven yli, kuljettamaan karjankin samaa reittiä.

Kalliiksi tämä livantiiran väki joka tapauksessa tulee rakentajalle, oli se sitten köyhä kunta, köyhä valtio tai Times — teiden lisäksi olisi nimittäin rakennettava pari pientä siltaakin.

Eihän tämä tietysti mikään ainoalaatuinen tapaus ole, kun on syrjäseuduista kysymys, paljon olisi muuallakin kohentamisen varaa — varoja siihen sen sijaan puuttuu.

Ihailla vain täytyy kuhmolaisten sisukkuutta siinä että he ovat jaksaneet ajaa asiaansa kohta neljännesvuosisadan ajan, tämä viimeinen keino vain tuntuu aika omalaatuiselta. Odotamme jännittyneinä, minkälaisen prosessin Timesin kirjoitus saa aikaan. Mahtaako Suomi taas kerran päästä maailmankartalle — nyt kuhmolaisten ripeiden otteiden ansiosta.

Marja Uotinen

hymy LEHTI

puhuu asiat halki

kustantaja
LEHTIMIEHET OY
PUUTARHAKATU 8
TAMPERE
vaihde 33 333

päätoimittajat
URPO LAHTINEN
JORMA K. VIRTANEN

erikoistoimittaja
VEIKKO ENNALA

toimitussihteeri
MARKKU ERONEN

toimittajat
LEENA ERONEN
PERTTI JUSSILA
ANTERO LAINE
HANNU RAHKONEN
IRIS TUUNAINEN
MARJA UOTINEN

valokuvaaja
REINO KAIVOLA

taiteilija
JYRKI PAAVOLA

ilmoituspäällikkö
ANTTI ARO

ilmoitusmyynti
JUHANI SILLANPÄÄ
suoraan 32 110

lehtitilausten vastaanotto
TERTTU KELLARI
33 335

levikki
ANTTI HONKASUO

kaupallinen johtaja
MATTI LAHTINEN

toimitusjohtaja
URPO LAHTINEN

NÄKEMIIN MILA JA MILICA

Viitisen vuotta sitten Carol Lindroos, kiekonheittäjä, yllätti pikaromanssillaan. Hän toi Belgradista tullessaan nuorikon, Milan. Milica seurasi piankin sisartaan Suomeen, hänet esiteltiin mm. Pekka Juutilaiselle ja seurauksena oli jälleen romanssi, Milicasta tuli rouva Juutilainen. Kun sisarukset pari vuotta sitten synnyttivät pojat, siirtyi heidän äitinsäkin Suomeen ollakseen lähellä lapsiaan ja lapsenlapsiaan. Tänään he ovat pakanneet matkalaukkunsa ja lähteneet Tanskaan. Taakse jäivät kaksi kariutunutta avioliittoa, Milan poika, lukuisat ihailijat sekä muutamia maksamattomia vaatelaskuja.

← Kuva niiltä ajoilta, kun sisarukset Mila (vas.) ja Milica vielä elivät onnellisia avioliittoaikojaan Suomessa. Nyt sisarukset ovat pyyhkineet suomalaiset pölyt jaloistaan ja siirtyneet Tanskaan.

Carol Lindroos oli Milaan tutustuessaan 34 vuotias ja häntä pidettiin jo varmana vanhanapoikana. Yllättävä romanssi ihastutti Suomen kansaa. Nuorikosta julkaistiin runsaasti kuvia, hän esiintyi mannekiinina, häntä haastateltiin. Hänestä, 19-vuotiaasta jugoslavialaistytöstä, tuli kuuluisuus. Meillä häntä pidettiin kauniina erilaisuutensa vuoksi. Hänen tummuuttaan ihailtiin. Hänet huomattiin kaikkialla.

Ehkä tämä kaikki ihailu sai isonsiskonkin, Milican muuttamaan Suomeen. Ensin seuraksi siskolle, joka ei vielä hallinnut maan kieltä ja tunsi itsensä yksinäiseksi. Ja Milica jäi Pekka Juutilaisen vaimoksi — urheilijamme kunnostautuivat nopeilla romansseillaan sisarusten kohdalla.

Sisarukset olisivat halunneet olla koko ajan esillä. Perheenäidin rooli ei ollutkaan kaikkea sitä, mitä he halusivat. Vaikka kummallekin syntyi pari vuotta sitten poika, hajosivat avioliitot — ensin Milica Juutilaisen, sitten Mila Lindroosin. Milica muutti asumaan yksiöön. Hän oli hetken töissä Monsieur Mossen salongissa jonkinlaisena vastaanottoapulaisena, josta työstä hän siirtyi Stockmannille myyjättäreksi. Molemmat, sekä Mila että Milica olivat jo oppineet suomenkielen siksi hyvin, että he pystyivät tulemaan toimeen. Äiti Koicki, joka siirtyi Jugoslaviasta Suomeen pitääkseen huolta Milican pojasta tämän ollessa työssä, osaa hänkin jonkin verran kieltämme. Kuitenkin vain niin vähän, että työmahdollisuudet ovat olleet melko vaatimattomat.

Milica piti poikansa luonaan, säilytti niin ikään myös miehensä sukunimen. Mila sen sijaan jätti pojan tämän isälle selittäen, että tämä voi antaa pojalleen paremman tulevaisuuden kuin hän itse.

Avioerojensa syyksi molemmat sanovat sen, että miehet ovat valitettavasti urheilijoita. Heillä on mielessä vain urheilu, treenaus ja tulokset. He käyvät kilpailumatkoilla, lenkeillä ja harjoituksissa — ja kaiken tämän päälle he tahtovat viettää koti-iltoja. He eivät koskaan lähteneet ulos, eivät elokuviin, eivät teatteriin, eivät tanssimaan. Molemmat nuorikot sen sijaan olisivat halunneet liikku paljon, nähdä paljon — ja tietysti tulla nähdyksi. Avioliitto muodostui lopuksi molemmille jonkinlaiseksi vankilaksi, josta piti päästä pois.

Mila on antamassaan haastattelussa todennut, että heidän ikäeronsakin oli liian suuri, että Carol ei kertonut hänelle todellista ikäänsä lyhyen seurustelun aikana. Kaikki romantiikka katosi elämästä, piti säästää huvilaa varten, piti säästää kaikkea varten. Heille tuli erimielisyyksiä monista asioista aina vain enemmän. Lopulta hän ei enää Carolin mielestä ollut edes kauniskaan.

Carol puolestaan vastasi haastatteluun antamalla omansa, ja toteamalla siinä, että hänen mielestään vaimon paikka olisi kotona, eikä suinkaan tansseissa. Temperamentti-eroavaisuudet saivat aikaan lisää erimielisyyksiä ja paras ratkaisu oli lopulta ero. Nykyään Carol Lindroos pitää huolta pojastaan yhdessä äitinsä kanssa. Carol on muuten tuo vaaleahiuksinen mies, joka tv-mainoksessa pesee hampaitaan Jordans-harjalla.

Avioliittoaikoinaan sisarukset alkoivat käydä yhdessä tansseissa, heillä oli runsaasti ihailijoita ja seuraa. He esiintyivät myös tv:ssä tanssien ja laulaen. Näihin aikoihin puhuttiin vakavasti romanssista erään tv-ohjaajan ja Milican välillä, mutta mitään vakavaa se ei ollut — loppujen lopuksi. Avioeron jälkeen Mila esiintyi tanssiyhtyeen solistina, millä uralla hän aikoi jatkaa pitemmällekin. Hänen tarkoituksenaan oli jäädä Suomeen, jotta hän voisi silloin tällöin nähdä poikaansa.

Kuukausi sitten sisarukset kuitenkin pakkasivat laukkunsa ja lähtivät Tanskaan. Kerrotaan Milican olleen kihloissa ja siirtyneen tulevan miehensä kotimaahan yhdessä poikansa kanssa. Mukana seurasi niin ikään hänen äitinsä. Monsieur Mosse, joka matkusti samalla laivalla päämääränään Travemünde, kertoi, ettei Mila ollut mukana. Milica oli ollut erittäin innostunut paikanvaihdoksesta, kun rouva Koicki sen sijaan oli kysellyt, millaisia mahdollisuuksia hänellä olisi saada työpaikka Suomesta, vaikkapa ravintolasta. Rouva Koicki on erinomainen ruoanlaittaja.

Vaikka Mila ei ollutkaan samassa laivassa kuin Milica, on kuitenkin ilmeistä, että hänkin on lähtenyt, sillä joukko velkojia on etsinyt sisaruksia. Matkalaukuissa on ollut joitakin vaatteita, jotka olivat vielä maksamatta. Melko ikävä loppu niin lupaavasti alkaneille tarinoille. □

ONKO KARTANOLAISUUS KUOLLUT?

▲ Hakanpään tila Huittisten Palojoella oli eräs kartanolaisuuden keskuspaikkoja 1930- ja 1940-luvulla.

Teksti ja kuvat:
SIMO L. SUONIO
MATTI POHJOLA

Minne on hävinnyt kartanolaisuus? Onko sitä vielä jossakin piilevänä? Harjoitetaanko vielä jossakin 'lihan himojen hillitsemistä" hirvittävin menoin? Kuoliko kartanolaisuus lopullisesti Alma Kartanon mukana vähän toistakymmentä vuotta sitten?

Nykypolvi ei varmaan muista, ehkä ei ole koskaan kuullutkaan tästä kummallisesta uskonlahkosta, joka parin naisen voimalla terrorisoi kokonaisia pitäjiä ja kulmakuntia aina 1920-luvulta 1950-luvun alkuun saakka. Tällöin sisäasiainministeriö suoritti lahkosta tutkimuksen ja sen tuloksena paljastui niin törkeitä asioita, että oikeuskäsittely kesken kaiken julistettiin salaiseksi.

Kartanolaisuuden perustivat Huittisista kotoisin olleet Alma Kartano ja Tilda Reunanen, jotka joskus kansalaissodan vaiheissa tapasivat toisensa. Molemmat naiset olivat ikäneitoja ja seksuaalielämältään selvästi luonnottomia (perverssejä). Tästä lähtökohdasta heidän sairaaloisessa mielessään syntyi ajatus "NEITSYEN SEURAKUNNAN" perustamisesta.

Alma Kartano oli nuoruudessaan toiminut mm. kiertokoulun opettajana ja Tilda Reunanen pyhäkoulun opettajana. Myöhemmin heidän toimintansa keskittyi Vampulan Soinilan kylässä olevaan Keskilohko-nimiseen tilaan sekä Erkkilän taloon Vampulan Kukonharjan kylässä.

Täällä tapahtui mm. lapsisaarnaajien kouluttaminen, näitä kun esiteltiin kuulijakunnalle "Jumalan ihmeinä". Lapsia ruoskittiin ja pidettiin nälässä, jotta he olisivat tulleet enemmän Herralle otollisiksi. Saarnoissa kiinnitettiin päähuomio maailmanlopun tulemiseen ja Jumalan tuomion julistamiseen. Lasten piti huutaa "saarnansa" kovalla äänellä, jotta herätettäisiin kuulijoissa pelkoa. Monet yksinkertaiset "kääntyivätkin" kuultuaan lapsisaarnaajan julistuksen, koska he uskoivat, että kun lapsi puhuu sen täytyy olla Jumalasta.

Eräs kartanolaisuuteen kääntynyt äiti antoi tyttärensä kartanolaisten kasvatettavaksi. Näin kertoo tytär:

— Melkein heti Alman hoiviin jouduttuani hän väitti, että harjoitin itsesaastutusta ja että olin 10-vuotiaana harjoittanut huoruutta veljeni kanssa. En silloin 14—15 vuotiaana aluksi edes täysin ymmärtänyt mistä oli kysymys, mutta välttääkseni jatkuvasti toistuvia selkäsaunoja ja pahoinpitelyjä tunnustin samoin kuin veljenikin kaiken mistä meitä syytettiin, kertoo tämä kovia kokenut nainen. Minulla oli silloin, kuten lapsilla yleensä, flanelliset liivit ja housut ja Alma neuloi ne vyötäisiltä yhteen estääkseen minut huoruudesta ja itsesaastutuksesta.

Vuoden verran Alma kävi kanssani käymälässäkin valvomassa, etten voisi tehdä sitä mistä minua syytettiin. Housut ratkottiin aina auki ja asiani toimitettuani Alma neuloi ne jälleen kiinni. Syytökset itsesaastutuksesta johtuivat varmaan siitä, että se oli kartanolaisten keskuudessa varsin yleistä, johtuen lahkon luonnottomasta suhtautumisesta normaaliin sukupuolielämään.

Kieroa sukupuolielämää

"Äiti"-Alman ja "Piika"-Tildan, kuten heitä lahkolaisten keskuudessa kutsuttiin, sukupuolielämä on luku erikseen.

Ulospäin olivat lahkon hartausmenot täysin hyväksyttäviä, mutta sitä vastoin "Neitsyen seurakunnan" jäsenten keskinäiset rituaalit olivat osoituksena perverssistä sukupuolielämästä. Nämä rituaalit olivat raakuudessaan pöyristyttäviä ja lapsiin kohdistuneina inhottavia.

Uskonlahkon johtajat taistelivat virallisesti lihan himoja vastaan, mutta todellisuudessa he tyydyttivät niitä. Lahkoon kuuluvilta kiellettiin jopa lihansyönti, koska se kuulemma kasvatti himoja. Almalle ja Tildalle kyllä silti maistui läskikin. Pieniä lapsia, joita kartanolaiset saivat kasvatettavakseen, syytettiin heille tuntemattomista asioista, pariutumisesta ja itsetyydytyksestä. Jos lapset eivät tunnustaneet, heitä ruoskittiin, peloteltiin ja rääkättiin monella tavoin.

Oikeudenkäynneissä käsiteltiin milloin avioerojuttuja, vapauden riistoa ja kaikkea mahdollista. Todistajat ja lahkosta eronneet ovat kertoneet lahkon johtajien kieroonkasvaneesta sukupuolielämästä.

Eräs rituaalin muodoista on siunaaminen ja sen yhteydessä "jumalan kivet", joilla poistetaan lihanhimoja. Lahkoon liittynyt mies riisutaan alastomaksi, kaksi naista istuu hänen päällään myös alastomina, toinen lantioitten kohdalla, toinen rinnalla. Lahkolaiset seuraavat ympärillä Tildan siunatessa miehen sukupuolielimiä. Tässä kokeiltiin oliko miehellä mitään sukupuolisia tunteita jäljellä. Jos oli, mies määrättiin vedelle ja leivälle.

Nuoria neitoja taas pistettiin alastomana Tildan alle vuoteeseen ja tämä toistasataakiloinen täti makasi tytöt kunnes lihanhimot oli saatu tapetuiksi. Paikkakuntalaisten keskuudessa Tilda Reunanen sai näistä rituaaleista lisänimen "Välly-Tilda".

Kartanolaisuutta oli myös muualla kuin Vampulassa. Varsin vilkasta toimintaa oli mm. Huittisissa ja Lavialla sekä Orivedellä.

"Alttarisiunaus" oli eräs asia, jota käsiteltiin varsin seikkaperäisesti Lavian käräjillä vuonna 1944. Tämän inhoittavan rituaalin toimittivat Alma Kartano ja Tilda Reunanen.

Alttarisiunaus tapahtui eräässä talossa Lavialla. Talon muu väki, lapset mukaanluettuina, heräsivät keskellä yötä kammottavalla äänellä huudettuun siunausrukoukseen. Muutamat näkivät tämän tapahtuman, mutta "profeetat" vannottivat näitä milloinkaan kertomasta asiasta.

Siunauksen kerrottiin tapahtuneen siten, että Alma ja Tilda tarttuivat vuoteessa paitasillaan olleen miehen sukupuolielimiin kiinni ja panivat toisen kätensä miehen pään päälle huutaen kolkolla äänellä siunauksiaan. Tämä toimenpide on ilmeisesti ollut eräs lahkon tärkeimpiä uskonrituaaleja. Kerrotaan, että tälle miehelle se tehtiin ainakin kolmena yönä peräkkäin ja ennen riski ja vahva mies laihtui ja kuivettui aivan silmissä.

Lasten kiusaamista

Samoilla käräjillä käsiteltiin myös lapseen kohdistunutta rääkkäystapausta. Eräs 5-vuotias poika oli erotettu vanhemmistaan ja tuotu kartanolaisten kasvatettavaksi. Nämä veivät kerran pojan saarnaamaan Porin metodistikirkkoon, mutta kesken opetettua saarnaansa lapsi pillahti itkuun.

Kokouksen jälkeen tultiin erään käräjillä todistamassa olleen miehen kotiin, jossa emäntä tarjosi kaikille teetä. Mukana oli kartanolaisuuteen kääntynyt lavialainen mies, jota kutsuttiin "Herran työn kuninkaaksi". Teen juonnin aikana tämä "kuningas" nujersi 5-vuotiaan pojan pöydän alle rangaistukseksi, koska tämä ei ollut osannutkaan opetettua saarnaa. Lapsi meni makuuhuoneeseen, mutta palasi heti takaisin kertoen, että joku ihmeellinen valo-olento ilmestyi huoneen seinälle ja katosi samassa.

Talon emäntä vastasi ystävällisesti, että se oli varmasti ohikiitäneen auton valo. Emäntää kiellettiin kuitenkin selittämästä asiaa ja "kuningas" astui pelokkaan lapsen eteen ja sanoi: "Se oli piru ja nyt se tulee ja vie sinut yöllä". Samalla mies ojensi lapselle kätensä ja sanoi kolkolla äänellä: "Hyvästi nyt, emme tapaa enää koskaan, sillä piru vie sinut nyt yöllä, koska saarnasit huonosti".

Emäntä kertoi myöhemmin, että oli kauheata nähdä, kun vanhemmistaan erotettu lapsi katsoi hätääntyneenä uskonopettajiinsa, painoi pienellä kädellään rintaansa ja oli suunniltaan järkytyksestä.

Eräs pikkupoika pakotettiin kartanolaisten "poikapäivillä" tuntikausia kestäneen ruoskimisen jälkeen tunnustamaan väite, että hän olisi muka sekaantunut eläimiin. "Kolmannen asteen" kuulustelun ankaruutta kuvaa jossain määrin se, että vasta kaksi vuotta myöhemmin pojan selästä irtosi rupi ja sen mukana ruoskasta ihoon painunut koivunsilmu.

Kartanolaisten silmittömästä sukupuolivainosta kertoo sekin, että erästä 6-vuotiasta tyttöä ja hänen 4-vuotiasta veljeään syytettiin sukupuoliyhteydestä. Näitä lapsia käsiteltiin sitten viikkokausia kylmällä vedellä. Lapsia riiputettiin jaloista ikkunasta ja uhattiin pudottaa pää edellä alas ellei tunnustusta heltiä.

Kodistaan ryöstetyt lapset joutuivat myös täysin eristetyiksi. "Kasvattajat" pitivät tarkan huolen siitä, että nämä eivät päässeet kosketuksiin muiden kuin oikeaoppisten kanssa. Tällä tavoin eivät lahkoon kuulumattomat päässeet selville "uskonnon" todellisesta luonteesta — varsinkaan lasten rääkkäyksestä.

Myös pukeutumiseen kiinnitettiin huomiota. Miehet eivät saaneet pitää solmiota ja naisilta oli hattu kielletty. Radiota ei saanut kuunnella eikä sanomalehtiä lukea sen paremmin kuin muutakaan maallista kirjallisuutta. Raamattu ja vanha virsikirja olivat ainoat sallitut teokset. Myöskin puolue- ja muu yhteiskunnallinen toiminta oli kiellettyä.

Taloudellista riistoa

Minne kartanolaisuus pääsi pesiytymään, siellä kartanolaiset käytännöllisesti katsoen puhdistivat koko talon. Eräältä tilalta Lavialta vietiin Alman ja Tildan hoiviin lähes kaikki irtain. Myöhemmin mainitun tilan emäntä sai avioeron kartanolaisesta miehestään ja mies velvoitettiin muuttamaan tilalta perheen lasten jäädessä äidin hoiviin.

Ennen tätä oli tilan emäntää painostettu pirullisella tavalla, jotta tämän sielunvoimat olisivat murtuneet. Emäntä oli kuitenkin tavallista lujempaa tekoa, vaikka painostusta oli harjoitettu jo 15 vuotta.

Monenlaisin peloituksin ja uhkauksin kartanolaiset, varsinkin Vampulassa, terrorisoivat koko ympäristöä. Kartanolaisuuden vastustamiseksi Vampulassa syntyi todellinen kansanliike. Toisinaan kylän miehet tunkeutuivat kartanolaisten orgioihin ja hajoittivat koko joukon. Tästä seurasi tietysti oikeusjuttuja, mutta "kansanliike" ei niistä piitannut. Varsinkin lapsia yritettiin parhaan mukaan puolustaa.

Inkeristä kotoisin?

Kartanolaisuutta on yritetty myöhemmin selvitellä. Erään tutkimuksen mukaan kartanolaisuus olisi kotoisin Inkerinmaalta, josta Alma Kartano olisi sen tuonut Suomeen. Tämä uskonlahko on siellä kuulemma toiminut suurin piirtein luterilaisen kirkon periaatteiden mukaisesti.

Kuitenkin kehitettiin Inkerissä tämä oppi "lihan himojen hillitsemisessä" niin pitkälle, että siellä voitiin seurakuntalaisia jopa kuohita sukupuolitunteiden poistamiseksi. Kuohitsemista ei tiettävästi ole Suomessa harjoitettu sen paremmin kartanolaisten kuin muidenkaan uskonlahkojen keskuudessa.

Tiedustellessamme Vampulassa kyläläisiltä kartanolaisuuden nykyistä tilaa, meille pudisteltiin vain päätä. Kuoliko kartanolaisuus "Äiti"-Alman mukana, vai vieläkö sitä löytyy piilevänä jossakin sivukulmalla? □

Teksti:
MARJA UOTINEN
Kuvat:
REINO KAIVOLA

Epänormaalina syntyvä lapsi on harvoin tervetullut lahja vanhemmilleen, sen hän saa elämänsä varrella tuntea liiankin selvästi. Entä sitten, jos omat vanhemmatkin hänet hylkäävät?

INVALIDILAPSI-ITSELLEEN ELÄVÄN HUONO OMATUNTO

◄ 2-vuotias Pirkko on thalidomidin uhri. Hän on täysin sokea, raajavikainen ja lisäksi hänellä on kitahalkio ja ilmarinta.
Kaikesta huolimatta ilme on tyytyväinen.
Pirkko pitää musiikista.

▲ Aki on nostettu välillä tuoliin katselemaan muiden touhuja, kauaa hän ei jaksa siinä istua. Vieressä Ismo, joka on talon 'vanhin' asukas.

▲ Tämäkin vaatii suuria ponnistuksia Akilta ja Tapiolta. Joka päivä he harjoittelevat voimistelumatollaan kohottamaan päätä ja jalkoja. Jonain päivänä he voivat kävellä.

Maamme 10 000 invalidilasta saavat usein katkerasti kokea olevansa vain rasituksena. Monet ovat orpoja, monet vanhempien hylkäämiä, suurin osa epäinhimillisen huonoissa sosiaalisissa oloissa eläneitä. Ja paraskaan mahdollinen kotihoito ei ole invalidilapselle riittävä.

Näitä vähäosaisia varten on perustettu Kivala-kodit ry. Se ei ole mikään laitos, se on oikea koti lapsille, joilla ei mitään muuta ole. Heitä rakastetaan, heitä tarvitaan, heidän olemassaolonsa on siunaus.

Kivala-kodin perustaminen oli pieni ihme, samoin sen pysyssä pysyminen ja toiminnan jatkuminen. Eteenpäin on kuitenkin menty. Siellä luotetaan Korkeimman johdatukseen.

”KIVALA-KODIT OVAT ITSELLEEN ELÄVÄN KRISTITYN HUONO OMATUNTO”, on joku kävijä joskus sanonut. Tämä pitää tosiaankin paikkansa, ei voi olla tuntematta pientä syyllisyyden pistosta sisässään, kun katsoo näitä lapsia, kun huomaa, miten tuskallisia ponnistuksia monelle tuottaa pienenkin liikkeen suorittaminen, saati sitten puhuminen. Jäsenet eivät tahdo totella aivojen käskyjä, ilme ei vastaa tarkoitustaan, pakkohymy on huulilla vaikka kuinka itkettäisi.

Jotkut sentään pääsevät liikkumaan omilla jaloilla, vähän vaikeaa se on mutta yritys on kova. Heissä on CP-lapsia, aivovaurioita, thalidomiditapauksia, suolistovammaisia, jälkeenjääneitä, kampurajalkaisia — suunnilleen kaikki luonnonoikut ovat edustettuina.

Sääliä heistä kukaan ei kaipaa eikä ansaitse, pikemminkin ihailua ihmeteltävästä sitkeydestä ja elämänmyönteisyydestä. Pelkkä sääli on halveksittava tunne, se ei auta ketään, päinvastoin.

Kivala-kotien toiminta ei myöskään ole mitään uhrautumista toisen puolesta tai eettisen vakaumuksen sanelemaa — uhri koskee aina antajaansa. Tämä on etuoikeus, oikeus rakastaa näitä lapsia niinkuin äiti rakastaa omaa lastaan, kaikesta huolimatta, ilman että se tuottaa mitään hyötyä.

KÄÄNNÄ

Suomen invalidilasten Kivala-koti ry nimisenä aloitti järjestelmä toimintansa kesällä 1959. Silloin ostettiin Lempäälästä vanha Harvialan kartano, josta tuli vammaisten lasten pakopaikka. Kaksi vuotta taloa korjattiin, rakennettiin keskuslämmitys, viemäröitiin, kunnostettiin huoneita pieniä asukkaita varten ja niin voitiin aloittaa. Ainoa pääoma tuohon aikaan oli luja luottamus Jumalaan, optimistisesti jätettiin tulevaisuus Hänen käsiinsä.

Kodit toimivat kristillisellä pohjalla, silti joidenkin mielestä siellä ollaan liiankin maallisia, kiihkouskonnollisuus on sieltä kaukana. Juuri tämän vuoksi kotihanke kohtasikin suuria alkuvaikeuksia monien toisin ajattelevien taholta.

Kivalalaiset järjestävät hengellisiä tilaisuuksia, käyvätpä kylälläkin puhumassa. Mitään kolehtia ei kuitenkaan kotien hyväksi kanneta — "KERJÄÄMÄLLÄ ME EMME PIDÄ KOTEJA PYSTYSSÄ", sanoo johtajatar Kerttu Seestie-Leskinen.

Kunta ei avusta millään tavalla, paitsi veroilla, Kivalaanhan kuuluu kiinteistön lisäksi jonkinverran metsää ja viljelysmaata. Lapset saavat tavallisen lapsilisän, mutta erityislapsilisästä ei ole puhettakaan koska on kysymys laitoksesta. Yhteisön henki pyritään kuitenkin pitämään mahdollisimman kodinomaisena, mahdollisimman kaukana laitosmaisuudesta.

Lisäksi lasten "tuloihin" kuuluu päivämaksusitoumus, jonka heidät Kivalaan lähettäneet sosiaalilautakunnat lupautuvat maksamaan.

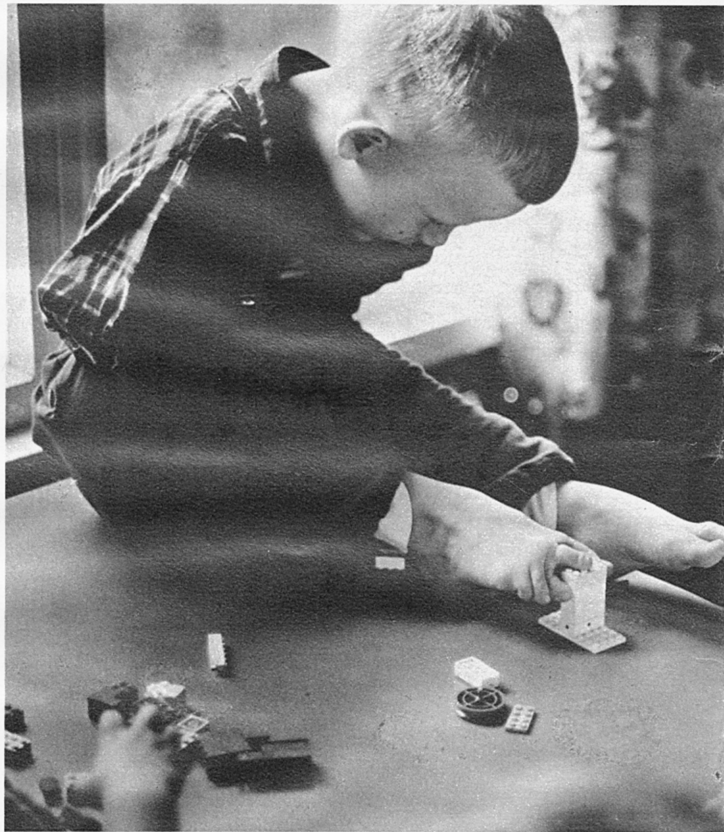
Tulot eivät ole suuret, mutta eivät ole menotkaan. Henkilökunnan palkat ovat mitättömät normaaliin tasoon verrattuna, vakinainen henkilöstö tekee työtä sydämellään, harjoittelijoille maksetaan varsinaisena rahana eniten.

Hoitajat asuvat laitoksessa mitättömän pienissä tiloissa ja johtajattaren 'huoneistokin' on pieni makuukoppi, josta ylellisyys on kaukana.

Yleensä ihmiset ihmettelevät ensimmäiseksi sitä, mistä saadaan rahaa kaiken tämän ylläpitämiseen, miten täällä tullaan toimeen ilman minkäänlaista kunnan tai muun julkisen elimen avustusta. Alkuunpäsy olikin todella ihmeellistä, varoja ei ollut edes talon ostoon, mutta kuin taivaan lahjana tuli kauppasumma viime hetkessä tuntemattoman lahjoituksena.

Pääasiallisena tulolähteenä ovat kuitenkin yhdistyksen julkaisemat lehdet "Onnen airut" ja "Ystävä" sekä kirja "Rakkaat tuulihatut", joka kertoo kotien syntyhistoriasta ja niiden toiminnasta. Näitä lähetetään tilaajille vapaaehtoista maksusuoritusta vastaan. Lahjoituksia yleisöltä tulee jonkin verran, kivalalaisilla on ystäviä maamme rajojen ulkopuolellakin.

Kodin ensimmäinen suojatti oli 5 kk ikäinen Ismo, joka tuli Kivalaan joulukuussa 1961. Ismo on thalidomidilapsi, käsiä hänellä ei ole ollenkaan, mutta ketterät ja taitavat jalat pystyvät tekemään monenmoista. Jaloillaan Ismo rakentaa legoista autoja, taloja, mitä vain, jaloillaan hän syö pöydän päällä istuen, eikä niin vaikeaa paikkaa olekaan ettei hän ketterästi kuin orava kiipeäisi sinne.

Jalat ovat Ismon ainoa 'työväline' ja joskus varsinkin talvisaikaan tuottaa hankaluuksia pitää kenkiä jaloissa, sisällä hän hipsuttelee paljain varpain.

Tällä hetkellä on kodissa 27 lasta, kaikkien invaliditeetti on lähes sataprosenttinen. Lapsia kotiin otettaessa on pakko suorittaa kova karsinta, sosiaalisten olojen täytyy olla aivan minimissään ennenkuin Kivalalla on mahdollisuus sijoittaa lapsi. Aikaisemmin pidettiin kortistoakin tulossa olevista, mutta nyt siitä on luovuttu. Pienet tilat on koko toiminnan ajan ylitetty, mutta onhan lapsilla ahtaudesta huolimatta katto päänsä päällä ja joku, joka pitää heistä huolta.

Kivala-taloja on kaksi, joissa lasten makuuhuoneita vain neljä. Toisessa rakennuksessa, joka on hankittu 1964, toimii myös koulu.

Kolmannen kodin rakentaminen on alkuvaiheessaan, siihen tulee paikka kahdellekymmenelle lapselle. Koti on suunniteltu mahdollisimman ajanmukaiseksi ja lasten erikoisvaatimuksia vastaavaksi.

Kivalaan ottoikä on 2—10 vuotta, mutta tästäkin on jouduttu tinkimään — vanhin on 17-vuotias Anri. Aikaa myöten tulee harkittavaksi ehkä nuorisokodin perustaminen, mahdollisesti vanhainkodinkin, onhan lapsissa sellaisia, jotka eivät koskaan tule selviämään omin avuin elämässään. Kenenkään ei tarvitse koskaan lähteä täältä pois, koti on aina koti.

YKSINÄISTEN, ORPOJEN JA EPÄNORMAALIEN LASTEN KOHDASSA OLISI SOSIAALISILLA ELIMILLÄ PALJON PARANTAMISEN VARAA. KUINKA MONELLE LAPSELLE ONKAAN AIHEUTETTU KORVAAMATONTA VAHINKOA PIITTAAMATTOMUUDELLA? MITÄ VOI ODOTTAA ELÄMÄLTÄ AVIOTON, ÄIDIN HYLKÄÄMÄ LAPSI, JOKA PANNAAN KUNNALLISKODIN KRIMINAALIOSASTOLLE VUOSIKAUSIKSI? VAATII AIKAA JA PONNISTUKSIA, SOPEUTTAA NORMAALIIN ELÄMÄÄN LAPSI, JOKA ON VARHAISIMMAT VUOTENSA ELÄNYT 'TYNNYRISSÄ', VAILLA MINKÄÄNLAISTA KOSKETUSTA MUIHIN IHMISIIN.

Kivala-kodinkin lapsissa on tapahtunut ihmeellisiä muutoksia lyhyessä ajassa, kun ne ovat päässeet ympäristöön, jossa on lämpöä ja rakkautta ja huolehtimista. 13-vuotias Erkki on oppinut puhumaan muutaman sanan, täysin velttona ja liikuntakyvyttömänä hänkin tuotu 'Kapikapi' juosta vilistää minkä jaloista lähtee, Paula, jonka aivovaurio tekee puheen melkein mahdottomaksi, opettelee tavaamaan.

Kivalalla on oma koulunsa, jonka ohjelma vastaa normaalin kansakoulun tasoa, lääkintävoimistelu kuuluu vain ohjelmaan muiden aineiden lisäksi. Kaikki eivät suinkaan pysty seuraamaan kansakouluopetusta joko henkisen tasonsa tai vammansa vaikeuden vuoksi. Heitä varten on leikkikoulu, jossa opetellaan välttävästi lukemaan, piirretään ja lauletaan. Älyllisesti jälkeenjääneitä lapsissa on muutama, mutta joukossa on myös normaalia älykkäämpiä.

Kivalan johtajatar kertoo, että lapsia tullaan kouluttamaan niin pitkälle kuin he pystyvät, ammattikouluun lykkääminen ei saa olla ainoa ratkaisu invalidilapsille. Erikoisesti juuri heillä pitäisi olla mahdollisuus käyttää hyväkseen se vähä pääoma, joka heille on annettu.

Jokaisella on oma jumppaohjelmansa, erikoiset liikkeensä, joita ahkerasti harjoitellaan joka päivä. Sitkeä yrittäminen tuottaa vähitellen tuloksia, kankeat ja tottelemattomat raajat rupeavat kerta kerran jälkeen paremmin ja paremmin suorittamaan oikean liikkeensä. Kukaan ulkopuolinen ei osaa tarpeeksi antaa arvoa muutamalle horjuvalle askeleelle, jos ei tiedä, mistä on aloitettu.

Tämä asettaa vaatimuksia myös henkilökunnalle, jonka täytyy olla perillä vammaisten lasten hoidosta, koulutukseltaan he ovat sairaanhoitajia, apuhoitajia tai sosiaalikasvattajia. Kristillinen elämänkatsomus vaaditaan kaikilta ja tulokkaat saavat koeaikanaan näyttää, pystyvätkö olemaan Kivalassa.

Ihmeellistä on, että nämä lapset, joilla on niin vähän, myös vaativat vähän, ovat aina iloisia ja tyytyväisiä, kiukuttelua tai marinaa ei koskaan kuule. Normaaleihin lapsiin verrattuina he ovat pieniä enkeleitä ja korvaavat pienenkin huomionosoituksen suurella kiitollisuudella. He ovat niin aikaisin elämässään menettäneet kaiken, etteivät tiedä, mitä heiltä puuttuu, eivätkä osaa esittää mitään suurellisia vaatimuksiakaan. Varmaan heistä jokainen rakastaa Kivala-kotiaan enemmän kuin tavallinen lapsi omaansa.

Perhehenki on Kivalassa tärkeä, kaikki sanovat johtajatarta mammaksi ja kaikki muukin on yhteistä. Jos joku lapsista saa vieraan, on tämä yhtä hyvin kaikkien muidenkin vieras ja tuliaiset jaetaan kristillisesti tasan.

Kivala-koti on rohkea yritys, vaikeuksiakin on aina matkan varrella, suurin niistä on väärinymmärrys, jota monien ihmisten taholta kohdataan. Jos arvostelun aiheita lähdetään hakemaan, niin niitäkin tietysti löytyy, mutta kun näkee paikan päällä mistä on kysymys, kaikkoaa arvostelunhalukin. Näille lapsille ei voisi parempaa toivoa kuin minkä he Kivalassa saavat.

KIVALAN LAPSET OVAT VAIN PIENI MURTO-OSA NIISTÄ 30 000 KEHITYSVAMMAISESTA, JOTKA SUOMESSA ON. TÄMÄ ON HYVÄ ESIMERKKI SIITÄ, MITÄ HEIDÄN HYVÄKSEEN VOITAISIIN TEHDÄ. AINOALAATUINEN KOKO MAAILMASSA.

Mistä tällainen idea sai alkunsa? Kivalan johtajatar Kerttu Seestie-Leskinen on nähnyt monta kirjavaa vaihetta ennen Kivalan perustamista. Hän on itsekin invalidi ja läpikäynyt kovat koettelemukset elämässään.

13-vuotiaana hän joutui sairaalaan loukattuaan jalkansa. Siitä tuli pitkä sairaalassaolo, peräti neljä vuotta. Tänä aikana hän sairasti luumädän, luunpehmennystaudin ja yleismyrkytyksen, kävi useita kertoja leikkauspöydällä ja vietti kahdeksan kuukautta kuolevien huoneessa — kaikki tämä vain siksi, että loukkaantunutta jalkaa hoiteli ensin puoskari — jonkinlainen kansanparantaja ja vasta kun tyttönen oli tajuttomana, saatiin hänet sairaalaan. Tämä tapahtui vuonna 1938.

Kuolevien huoneessa maatessaan hän sai yöllä ilmestyksen, koki Jumalan läheisyyden, ja silloin hän tiesi jäävänsä henkiin. Hoitajattaren huolimattomuuden ansiosta häneltä kuitenkin joudutttiin vielä amputoimaan toinen jalka, ennenkuin sairaalan koettelemukset olivat ohi.

Sisulla hän aloitti uuden elämän, perusti perheen ja oman liikkeen Ouluun. Jossain vaiheessa hänen käsiinsä sattui lääkintöhallituksen tilasto, jonka murheelliset luvut invalidilasten kohdalla satuttivat häntä erikoisesti. Vuonna 1953 hän oli tullut uskoon ja etsinyt siitä lähtien oikeaa paikkaansa maailmassa — nyt hän tiesi, mikä se oli oleva.

Suomen invalidilasten orpokoti Kivala ry rekisteröitiin lokakuun 9 pnä 1958 ja seuraavana kesänä ostettiin Lempäälästä Harvialan kartano orpokodiksi. Siitä se kaikki sitten alkoi.

YHDEKSÄN VUODEN JÄLKEEN JOHTAJATAR TUNNUSTAA: "TÄTÄ TYÖTÄ EI TOTISESTI VOITAISI TEHDÄ IHMISTYÖNÄ. EIKÄ TÄTÄ VOIDA TEHDÄ EIKÄ JATKAA PUOLINAISELLA SYDÄMELLÄ TAI PIENIMMÄSTIKÄÄN ITSELLEEN ELÄEN." □

VEIKKO VARJO

Pietarsaaren hämärä lakko

Yli 1 200 työntekijän tehdas pysäytettiin Pietarsaaressa lauantaina 12. päivänä toukokuuta 7 miehen takia.

Oikopäätä luulisi, että työnjohtaja olisi syyllistynyt raskaisiin vääryyksiin näiden seitsemän miehen kohdalla, kun muu työväki katsoi aiheelliseksi pysäyttää suuren selluloosa-, kartonki- ja jalostustehtaan korpilakon avulla.

Syynä lakkoon kuitenkin oli, että nämä seitsemän olivat saaneet työtä Oy Wilh. Schauman Ab:n Pietarsaaren tehtailta. Kolmisen viikkoa ennättivät Tampereen Asennuspalvelu Oy:n seitsemän ammattitaitoista asentajaa olla työssä Pietarsaaressa valmistelemassa touko-kesäkuun vaihteessa alkavaksi suunniteltua suurta korjausseisokkia, ennen kuin paikallinen ammattiosasto äkkiä päätti ryhtyä lakkoon heidän takiaan.

— Emme voi ymmärtää sitä, että tehtaalle otetaan miehiä Tampereelta, vaikka meillä on omassa kaupungissa riittävästi ammattitaitoista, tällaisiin korjaustehtäviin sopivaa työvoimaa ja työttömiä omastakin takaa riittämiin, sanoi pääluottamusmies Ole Enlund. Ja siinä oli siis lakon syy.

'Johdettu kauempaa'

— Tiedämme hyvin, että tämä lakko on voimassa olevien säännösten ja lakien vastainen, mutta tiedämme myös, että siitä koituva sakko voi olla vain 1 500—5 000 markkaa, emmekä lopeta ennen kuin kyseiset seitsemän miestä ovat poistuneet tehtaan töistä, sanoi luottamusmies Tauno Viinanen.

— Olemme varautuneet pitkäaikaiseen lakkoon koska tiedämme varsin hyvin, että työnantajapuoli päästäessään tilanteen lakkoasteelle ei muutamassa påivässä muuta mieltään.

— Meistä on alkanut tuntua, että tämä selkkaus on johdettu jostakin kauempaa. Tarkempaa määrittelyä arveluistamme emme halua esittää, etteivät syytökset kohdistuisi väärälle taholle.

Luottamusmies Viinanen osui melkoisen varmasti oikeaan kauko-ohjausarveluissaan. Vaikka monet pitävät lakkoa vain kypsymättömän työmaa-ajattelun malliesimerkkinä, on selvää, että lakkoon liittyi hämäriä, laaja-alaisia taustavoimia.

Suut tukossa

Tehtaan johto ei Pietarsaaren lakkoa halunnut. Siitä tuntui vain ikävältä ryhtyä vastoin tehtyä sopimusta oleviin toimiin tamperelaista ammattimiesryhmää vastaan — semminkin kun ennen töiden alkua tehdyissä tiedusteluissa oli käynyt selville, ettei Pietarsaaresta noin vain olisi löydettävissäkään ko. töihin pystyviä miehiä. Lisäksi Tampereen Asennuspalvelun miehiä oli aikaisemminkin käytetty vastaavanlaisissa töissä tehtaalla ilman minkäänlaista hämminkiä. Mistä karsaus vieraspaikkakuntalaista — ei siis esim. ulkomaista — ammattitaitoa kohtaan oli nyt yhtäkkiä kasvanut näin paljon?

Luottamusmies Viinasen arvelut osuivat kuitenkin siinä kohdin väärään, ettei Oy Wilh. Schaumanin tehtaan johto katsonut asiakseen kauan pitää syrjittyjen tamperelaisten puolta. Sitä paitsi tehtaalle oli tietysti edullisempaa vaikka maksaa näille seitsemälle pelkästä oleilusta täyttä palkkaa kuin antaa koko tehtaan seisoa. Niinpä lakko päättyi jo aamulla 15. toukokuuta. Virallinen tiedonanto kuului:

"Oy Wilh. Schauman Ab:n Pietarsaaren selluloosa-, paperi- ja jalostustehtailla viime lauantaina alkanut lakko on päättynyt. Lämmitystyöt tehtaalla ovat alkaneet, ja työt käynnistyvät 15. 5. 1968 aamulla normaaliin tapaan. Syynä lakkoon oli ulkopuolisen asennusliikkeen käyttö tehtaan korjaustöissä. Riitakysymyksestä on päästy yksimielisyyteen neuvotteluissa, joihin paikallisten osapuolten ohella osallistuivat Puunjalostusteollisuuden työnantajaliiton ja Paperiteollisuuden työntekijäliiton edustajat."

Tiedonannossa ei kuitenkaan puhuttu mitään siitä, että sopimuspuolet samalla sopivat, ettei lakosta ja sen syistä ja selvittelystä enää sen jälkeen puhuttaisi mitään julkisuudessa.

Mitä hävettävää?

Arvailla sopii, mitä hävettävää lakossa jommalla kummalla osapuolella oli, kun se vaati lakon lopettamissopimukseen tällaisen tiedotussulun.

Loppujen lopuksi on melko helppoa arvata, kumpi osapuoli vaati suita tukkoon. Tehtaan johto halusi lopettaa lakon mahdollisimman nopeasti ja suostui siirtämään tamperelaisasentajat työhön tehtaan ulkopuolelle, vaikkakin johtaja G. Kulvik epäili, ettei Pietarsaaresta lakon jälkeenkään löytyisi kylliksi ammattitaitoista työvoimaa.

Todennäköisesti tehtaan on jälleen pakko turvautua Tampereen Asennuspalvelun apuun — tosin lakon takia tehtaalta pois siirretyt miehet eivät enää voi päästä takaisin. Oy Wilh. Schaumanilla tuskin olisi siis ollut mitään syytä vaatia tiedotussulkua.

VOIDAANKIN IHMETELLÄ, MIKÄ JOHDATTI SCHAUMANIN TEHTAIDEN AMMATTIYHDISTYKSEN ALOITTAMAAN MELKOISIA TAPPIOITA YHTEISKUNNALLE TUOTTANEEN LAKON PERUSTEILLA, JOTKA LOPULTA OSOITTAUTUIVAT NIIN HÄMÄRIKSI JA HÄVETTÄVIKSI, ETTÄ NIISTÄ EI SAA EDES JULKISUUDESSA KESKUSTELLA?

Tampereen Asennuspalvelu Oy:n johtaja Esko Mattila kertoi, ettei kukaan Pietarsaaressa työssä ollut asentaja ole kertonut joutuneensa minkäänlaisen painostuksen saatikka nälvimisen kohteeksi pietarsaarelaisten työtoveriensa taholta. Ja miksipä olisikaan — ammattimiehiä kunnioitetaan.

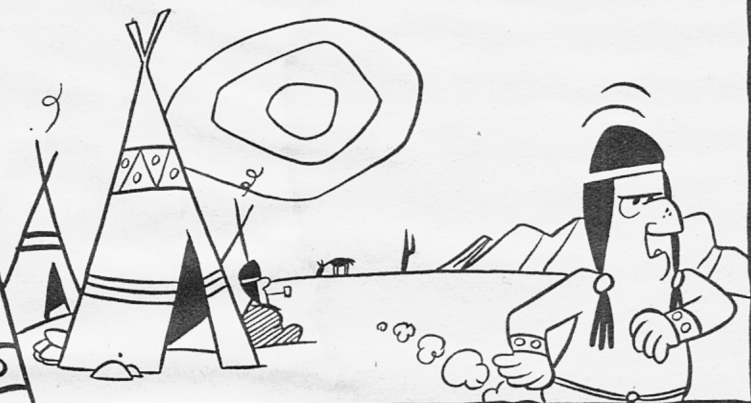
Kuitenkin tämä tuntuu omituiselta. Jos joidenkuiden takia kokonainen tehdas pysäytetään, nämä normaalisti kyllä joutuvat sitä ennen työtovereidensa painostuksen kohteeksi.

Entäpä jollei suuri osa Pietarsaaren tehtaiden työväestöstä tuntenut tamperelaisten erottamisvaatimuksia lainkaan omakseen? Oliko heidän vain toteltava ammattiyhdistyksen pomomiehiä? Mitä olivat ne taustavoimat, jotka luottamusmiehen epäilyn mukaan johdattelivat lakkoa 'kauempaa'? Johdattelivatko ne pietarsaarelaisen ammattiyhdistysväen niin pahasti harhaan, että vieläkin hävettää? □

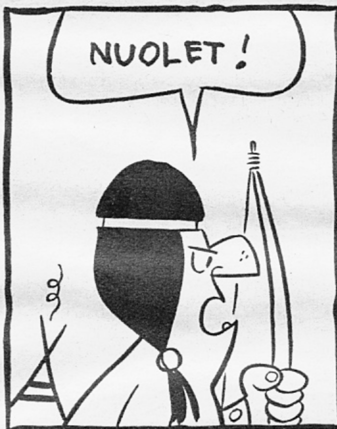

SHORT RIBS

by FRANK O'NEAL

HANNU KARPO

KUOLEMA KARPOLLE

AULIS LEHTIRANTA, yli-insinööri, TVH
RISTO HÖLTTÄ maaherra, Kuopio
KAARLO LEINONEN johtaja, Talja
VEIKKO PAJUNEN, varatuomari, Autokoululiitto
AARNO REIMA, Hyrylän hävittäjä.

Kymmenen kysymystä kullekin KIIVAALLE YSTÄVÄLLENI:

Nykymaailma on kova maailma. Ihminen kuolee tietoisuudesta heti kun hänestä lakataan puhumasta. Hyvän puhuminen tässä yhteiskunnassa ei enää ole ehdoton tavoite: riittää kunhan vain puhutaan. Silloin maine kasvaa. Maineella taas lunastetaan paikka eduskuntaan, kunnanvaltuustoon tai löydetään jokin toinen vihreä oksa.

Toimittaja on joka päivä, joka hetki tämän maineenmetsästyksen riista. Hän mahdollistaa pääsyn esiintyjäksi televisioon ja radioon. Hän tekee lehtijutun, joka sitten siellä meidän kylällä muistetaan seuraavien vaalien aikana. Tai kun lähdetään bändin kanssa kiertämään keikoille. — Televisiossa me nimitämme kameran eteen jatkuvasti änkeävää porukkaa linssiluteiksi.

Tämänkertaiset haastateltavani olen valinnut kuitenkin niin, että olen yrittänyt saada sanan sellaisilta henkilöiltä, jotka lähinnä televisiossa tekemieni ohjelmien johdosta ovat julkisuudessa arvostelleet minua jyrkästi. Jotka, kuten olen saanut huomata, kaikkein mieluimmin näkisivät minut entisenä Karpona.

He ovat myös henkilöitä, jotka ainakaan minun haastatteleminani eivät lähde ilolla leikkiin mukaan. Eivät edes saadakseen kuuluisuutta.

Pääni on siis jalopeurojen luolassa ja sitä raatelevat:

AULIS LEHTIRANTA: yli-insinööri, TVH.

1) Olen pitänyt Teitä aina miellyttävänä ihmisenä. Lehdistä olen kuitenkin lukenut, etteivät tunteet ole molemminpuolisia. Mistä tämä johtuu?

— Ei minulla mitään muuta vastaan ole, kuin siinä suolaohjelmassa ollut loppuletkaus, jonka te valehtelitte. Minähän en sanonut niin kuin te väititte minun sanoneen. Minä en missään tapauksessa, misään tilaisuudessa mene sanomaan, että vastustan suolan käyttöä. Mutta mikäli pannaan ehdolle nastarenkaat ja suola, minä valitsen nastarenkaat.

2) Maustatteko aterioitanne?

— En tee aterioitani.

3) Käytättekö runsaasti suolaa?

— En, jos tarkoitetaan ruokaa.

4) Teekkareiden laulukirjassa on viisu: Pikku-Akun jano on, niin myös Paulin. Anteron. Ai, ai, kuinka hyvältä paljas vesi maistuu. Olitteko Te Pikku-Aku?

— Mitä se tähän kuuluu?
Olitteko Pikku-Aku?

— No niin, sillä tarkoitetaan minua.

5) Mitä teette kesälomallanne?

— Minä kysyn vastakysymyksen. Mitä se teille kuuluu?

6) Onko kesälomapaikkanne suolaisen vai suolattoman veden rannalla?

— Tietysti tästä tulee taas joku sellainen soppa.

— Nämähän ovat täysin asiattomia kysymyksiä.

— No, meren rannalla minä kyllä vietän lomaa.

7) Lahdettekö pian eläkkeelle?

— Täytettyäni 67 vuotta, jos silloin vielä elän.

KÄÄNNÄ

8) Tuleeko Teistä sitä ennen Tieneuvos?

— Sitä en tiedä. Epäilen, ettei tule.

9) Voisimmeko ajatella, että kaivaisimme sotakirveemme TVH:n suolavuoreen. Ja millä ehdoilla?

— TVH:lla ei ole suolavuorta, siihen ei voi mitään kaivaa. Ei minulla muuten mitään sitä vastaan ole. Päinvastoin. Teistähän voisi joskus olla vaikka hyötyäkin, nimenomaan TVH:n kannalta. Voisitte esittää joskus jotain sellaista, mikä on meille positiivista.

— Niin, se oli se Pajunen, se toinen kumma mies. Ojensi kukkapukettia TVH:lle lämpimästi eräässä liikennesolmussaan. Oli löytänyt maalarin maantieltä.

10) Minulle on kerrottu, että varat. Veikko Pajusen valokuva on TVH:n seinällä varustettuna tekstillä: Varokaa, tämä mies asuu tässä kaupungissa. Onko kuva jonkun virastonne seinällä?

— Ei ole tiedossani. Ei ole.

PS. Oma piilukirveeni joutaa kuitenkin haudattavaksi vasta parin viikon kuluttua. Silloin olen saanut hirsisaunani kylvettävään kuntoon. Se on tosin makean veden rannalla, jonka täten kutsuna ilmoitan.

RISTO HÖLTTÄ: maaherra, Kuopio

Sanoi kerran Leo Matiksen johdolla Kemissä käyneelle kuvausryhmälle:

— Kun se Karpo tänne seuraavan kerran tulee, niin sen sais pistää lähimpään lyhtytolppaan roikkumaan.

Hölttä oli silloin vielä Kemin kaupunginjohtaja ja minä olin hieman aikaisemmin (muistaakseni keväällä 1964) tehnyt ohjelman Ajankohtainen Kemi.

↑ RISTO HÖLTTÄ
← AULIS LEHTORANTA
→ KAARLO LEINONEN

1) Miksi silloin suutuitte?

— Oli hyvä kun soititte. Olisin muuten päästänyt pian pistoolin varmistuksesta. Kyllä te hieman tuota noin varomattomasti teette niitä juttu. Se viime syksyinen, joka käsitteli Kemin keskustan asemakaavan muuttamista, se oli kyllä rikosluontoinen. Oli pahus vie. Te ette hallitse tuollaisia asemakaavajuttuja, eikä se ole ihme. Yksi hullu ehtii tehdä enemmän pahaa, kuin 10 viisasta korjata.

— En minä sitä vanhasta jutusta teitä enää hirttäisi. Se on jo vanhentunut rikos.

2) Montako kertaa päivässä menetätte malttinne?

— Menee joskus viikkojakin, etten menetä.

3) Kuopion toraiset kuntaliittoasiatkin ovat sitten sulaneet pois päiväjärjestyksestä menneen talven lumen mukana. Oletteko ratkaisuihin tyytyväinen?

— Eihän se asia lopullisesti vielä ole selvä. Kyllä toki minä siihen olen tyytyväinen, että maalaiskunta kaupunkiin pääosin liitetään.

4) Tekeekö mielenne joskus panna pensselit santaan ja rukkaset naulaan?

— Ei, minä olen oppinut siihen, että jos joskus hiiltyy, niin kyllä kahden yön nukkumisen jälkeen kannattaa palata siihen asiaan ja ajatella uudestaan.

5) Milloin lähdette mukaan Saimaan kanavapurjehdukselle?

— Minä oottelen, että joku kutsuis. Täysi aihe olisi meikäläisenkin olla mukana.

6) Joko olette tottunut kalakukkoon?

— Kun sitä on saanut monia kymmeniä vuosia syödä, niin kyllä kai. (Maaherra Hölttä on syntyisin mikkeliläinen.) Kemistä eräs kaveri lähetti vähän kukkia ja sitten siinä oli teksti, että kannattiko sentään vaihtaa lohta kalakukkoon.

— Täällä Kuopiossa kun halutaan panna pöytä koreaksi, niin täällä syödään lohta ja poroa. Lohta saa täälläkin syödä ihan niin paljon kuin Kemissäkin maistoi.

7) Onko poliittinen nimityskierto maaherranpaikkoja täytettäessä mielestänne paras menettelytapa?

— En minä tiedä, onko nykyisin valittu maaherra poliittisten ansioiden perusteella. En minä tiedä muusta kuin itsestäni ja siihen nähden olen selvästi esteellinen.

8) Ilkeä vieraspaikkakuntalainen — otaksuttavasti — on joskus sanonut, että savolainen ei usko muuta kuin lompakkoon ja titteliin. Millä Te saatte nämä savolaisenne uskomaan?

— Milläkö savolainen uskoo? Ehkä nämä hieman vähemmälläkin puheella hoksaavat, mikä on totuus ja mitä pitäisi tehdä.

He ovat sitten keskitasoa älykkäämpiä ihmisiä?

— Ilman muuta.

9) Mistä periaatteesta jyrkimmin pidätte kiinni?

— Kyllä minulla selkärankaakin on. En vain näin yht-

KÄÄNNÄ

äkkiä pysty sanomaan, mikä on tärkeintä.

10) Saako tämän vastaussarjan julkaista lehdessä?

— Teidän kanssanne on kyllä aina oltava varovainen. Julkaiskaa nyt, kunhan se ei kovin mitättömään lehteen tule.

Jos se on Suomen suurin?

— Onks se se kulttuurilehti?

Se on Hymy.

— Oi, oi, oi. En tunne lainkaan. En ole koskaan nähnyt sitä. Yrittäkää Karpo sentään joskus pysyä asiapohjallakin. Silloin syksyllä, kun minä olin teihin hiiltynyt, muistelin sitä teidän isoisäänne. Hän oli hyväntahtoinen, rauhallinen herra. Sanoin, että kyllä on pojanpoika vallan toista maata.

Onko?

— Oooooon.

Minä olen kyllä tämän Teidän tuntemanne leppoisan herran pojanpojanpoika. Jos minäkin sitten vaarivaiheessa tasaannun.

— Toivotaan niin.

KAARLO LEINONEN: johtaja, Talja

— En minä nyt sitä voi sanoa, että minä jotain inhoaisin. Ei tässä siitä ole kysymys. Asioissa on paljon sellaista, mistä ollaan eri mieltä. **Tietysti tapa, millä esittää ja äänenpainot: ne voisivat olla toisenlaisetkin. Vastaukseni kaikkiin** mahdollisiin kysymyksiinne on NO COMMENTS.

— Tämän te tietysti voitte painaa lehdessä.

Kymmenestä haastattelukysymyksestä ja niiden patentti vastauksista syntyy sitten seuraavanlainen sarja:

1) Pidättekö mansikoista?

— No comments.

2) Olen pahoillani eriävästä mielipiteestäni maanteiden suolauskysymyksessä. Varsinkin nyt toukokuun aikana olen havainnut, että suolatulla tiellä on todella erittäin miellyttävää ajaa: Se ei ole liukas ja niitä sohjoisiakin päiviä on ollut vähänlaisesti, omalle kohdalleni ei ole sattunut ainuttakaan. Tuleeko Talja vaatimaan suolauksen jatkamista ensi talvena?

— No comments.

3) Mitä eroa on sorsalla ja paistinpannulla?

— No comments.

4) Olette koulutukseltanne rautatienrakennusinsinööri. Missä määrin opilliset tietonne ovat auttaneet ratkaisemaan maantieliikennekysymyksiä?

— No comments.

5) Onko Taljalla nykyisin palveluksessaan muuta liikennejuridiikkaan perehtynyttä työntekijää, kuin rouva Hämäläinen, joka aikanaan toimi varat. Veikko Pajusen sihteerinä?

— No comments.

6) Mihin Talja sitten perustaa väitteensä ja kannanottonsa, joita se ottaa liikennejuridisiin kysymyksiin?

— No comments.

7) Varatuomari Veikko Pajusen paikalle Taljan kenttäpäälliköksi otettiin herra Kalervo Raatikainen, nuoriso- ja raittiusohjaaja. Ennen Taljan kenttäpäälliköksi tuloaan hän oli opettanut lapsille kuperkeikantekotaitoa Kangasalla. Nyt hänen tehtävänään on hoitaa Taljan liikennejuridiikkaa, mikä on arvostelunne hänen onnistumisestaan?

— No comments.

8) Olen allerginen porkkanoille, oletteko Te?

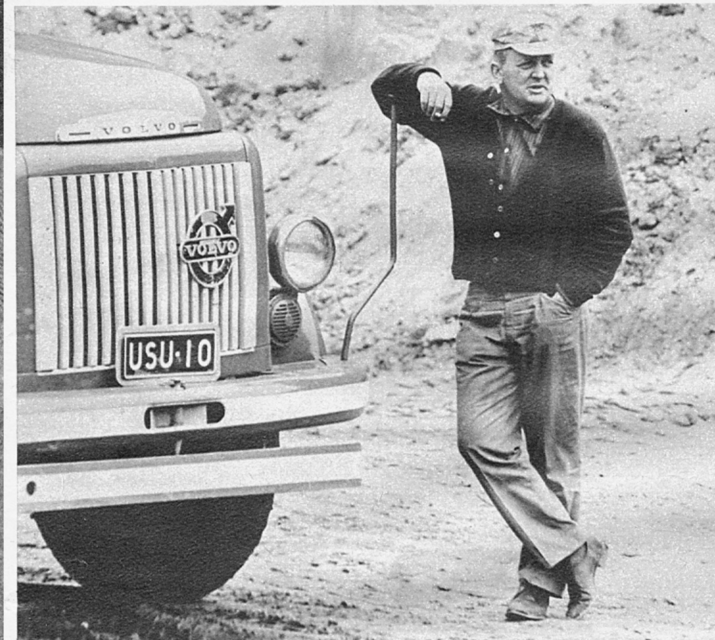
— No comments.

9) Eihän ollut pahoja kysymyksiä?

— No comments.

10) Kiitos.

— No comments.

← VEIKKO PAJUNEN
↓ AARNO REIMA

VEIKKO PAJUNEN, toiminnanjohtaja, Suomen Autokoululiitto

1) Olet joskus tähtihetkinäsi uhannut kutsua minut saunaan. Onko kutsusi vielä voimassa ja milloin saan grillata Sinut omassa pesässäsi.

— Saunakutsu on edelleen voimassa ja tätä varten, koska et yleensä pidä lupauksiasi tuloon nähden, olen hankkinut etukäteen valmiiksi viiden vuoden saunapuut. Kutsu siis on voimassa mihin vuorokauden- ja kellonaikaan tahansa.

2) Aiotko vielä jatkaa lihomistasi?

— Ei ole mitään sellaista tautia tai ruumiinvikaa tullut, että ryhtyisin laihtumaan.

Eikä aivosairauskaan laihduta?

— Ei, aivosairaus näkyy vain siinä, että alkaa tulla kaljuksi. Senhän voit itsestäsi huomata.

3) Toiset ihmiset pitävät meitä ystävinä. Miksi olet levitellyt perättömiä huhuja?

— Sinä olet aina pyrkinyt siihen, että voisit julkisesti munata minut. Heti kun ensimmäisen kerran onnistut tässä suhteessa, minäkin kutsun sinut omaan ohjelmaani. Tiedät varmaan, kuinka sinun siellä tulee käymään. Muuten olen sitä mieltä, ettei se, että olemme asioista joskus raivokkaasti eri mieltä, saisi vaikuttaa henkilökohtaisiin mielipiteisiin toisistamme.

4) Jayne Mansfield sanoi kerran olleensa ihan retkussa karvaisiin miehiin. Oletko minulle niin kateellinen, että Sinun piti näyttää Liikennesolmu-ohjelmassasi apinan kuvaa minusta puhuessasi?

— Ei ollenkaan. Mitä tulee siihen, että korostat karvaisuutta, ymmärrän sen tavattoman hyvin. Varmasti minäkin kompensoisin hiuksettomuutta sillä, että kasvattaisin itselleni parran. Sä haluat vain osoittaa tällä sen, että kyllä sulla hormoonitoiminta pelaa. Vaikka tukka lähtee niin parta kasvaa.

5) Milloin opit ajamaan autoa?

— Kyllä minä lupaan oppimisen tahdissa pysyä samassa vauhdissa kuin sinäkin. Haastan sinut tässä maarata-ajoon Juhannusaattona, 21. 6. klo 16.00 Säkylän vauhtipuistossa. Vaikka kaikenlaisilla vippakonsteilla voititkin minut talvella jääradalla, ei keskiyön aurinko tänä Juhannuksena Karpon pojalle hymyile.

6) Oletko kuuluisa?

— Kuuluisuus siinä mielessä, kuin se Suomessa ymmärretään, en ainakaan haluaisi olla. Sen tiedän, että voin olla kirottu, vaikka en ole kuuluisa.

7) Mikä sitten on se kuuluisuuden kirous?

— Henkilö, joka ottaa kantaa — ei tarvitse edes olla kuuluisa — aiheuttaa reaktion ja reaktio synnyttää usein kielteistä suhtautumista. Mm. tätä sitten sanotaan kuuluisuuden kiroukseksi.

8) Mikä on suomalainen ruletti?

— Minä tiedän ainoastaan venäläisen ja ruotsalaisen ruletin.

Etkö afrikkalaistakaan rulettia tiedä?

— En tiedä, olen kyllä Afrikassa käynyt, mutta en ole osallistunut kyseiseen rulettiin.

Et kai, koska olet palannut takaisin.

Venäläinen ruletti: rullarevolveri, jonka lippaassa on yksi kova patruuna, muut ovat paukkupatruunoita.

Afrikkalainen ruletti: Ympärilläsi on piiri, viisi naista. Yhden kanssa Sinun on lähdettävä. Yksi näistä viidestä on ihmissyöjä.

Ruotsalainen ruletti: Sinulla on viisi ehkäisypilleriä, joista yksi onkin Figarol.

Suomalainen ruletti: Viisi miestä tilaa itselleen vodkaa. Tuodaan viisi kirkasta lasia. Yhdessä lasissa on vettä. Sen saaja ajaa muut kotiin autollaan.

9) Mitä tekisit, jos olisit Suomen liikennediktaattori?

— Menisin pois ja itkisin.

10) Päätitkö pienenä, että Sinusta tulee liikennediktaattori?

— Päätin pienenä ainoastaan sen, että minusta tulee juristi.

No ei sinusta sitten diktaattoria tule.

AARNO REIMA, Hyrylän hävittäjä.

1) Sorakuskit ovat luvanneet mulle niin usein kuonoon, että alkais jo olla aika toteuttaa niitä uhkauksia. Milloin tavataan tasaisella?

— Siellä sorakuopalla ollaan toistakin mieltä. Jotkut jopa pitää arvostelusta. Mä en nyt ainakaan heti kohta rupee antaan sulle kuonoon.

2) Mielipiteesi poliisista?

— Paras poliisi on hellapoliisi.

3) Mikä on päivän poliisivitsi Hyrylässä?

— Miksi passipoliisin joka seitsemäs askel on pitkä?

No?

— Koska sarka on kuusi askelta leveä.

4) Voiko hävittäjä olla koskaan häviäjä liikenteessä?

JATKUU SIVULLA 88

miehet
joihin
luotetaan
tietävät...

NORTH STATE

on täyttä
tupakkaa

NORTH STATE

Tuskinpa kukaan kapteeni Kidin aikalaisista olisi uskonut, että rommista kerran tulisi seurapiirien suosima juoma.

Mutta siitä tuli.
Eikä vähiten Bacardi rommin ansiosta.

Ensinnäkin Bacardi teki rommista valkoisen. Toiseksi Bacardi teki rommista kevyen, pehmeän ja monipuolisen. Ja nämä ominaisuudet puolestaan tekivät Bacardi rommista maailman suosituimman valkoisen rommin, sillä kevyt, pehmeä Bacardi rommi sopii sekoituksena miltei mihin hyvänsä. Kokeilkaa.

Bacardi & Cola   Bacardi & Lime   Bacardi & Tonic   Daiquiri

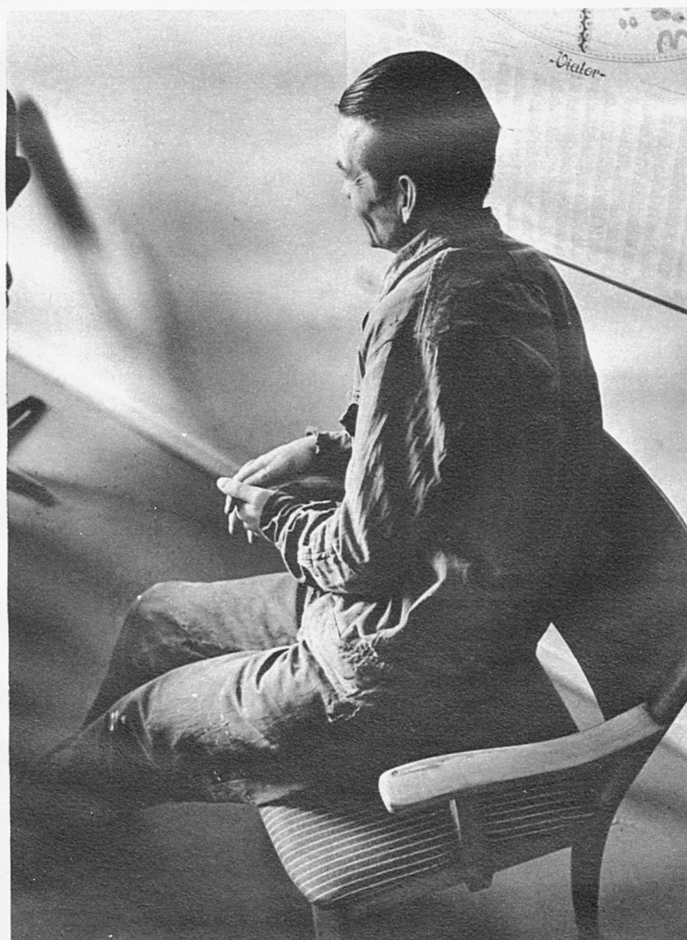
Bacardi rommi – se maailmankuulu valkoinen

'Bacardi' ja lepakkotunnus ovat Bacardi & Company Limited yhtiön rekisteröimiä tavaramerkkejä.

KURITUSHUONEVANKI:

RAKASTIN LASTANI LIIKAA

Teksti:
LEENA ERONEN
Kuvat:
REINO KAIVOLA

Kuritushuonevanki Pentti Halme syyllistyi rikoksista raskaimpaan: rakastui omaan lapseensa . . .

Huonekalukiillottaja Pentti Eerik Kalevi Halme (38) kärsii Helsingin Keskusvankilan kuritushuoneessa kolmen vuoden kuuden kuukauden tuomiota, koska rakasti lastaan liikaa. Oikeudessa syytös kuului: haureuden harjoittaminen oman alaikäisen lapsen kanssa. Syy-yhteydet jäivät epäselviksi. Annoimme kuritushuonevanki Halmeelle tilaisuuden purkaa sydäntään.

Nelisen vuotta sitten Pentti Halmeen elämä alkoi mennä pieleen. Sitä ennen hän oli kymmenen vuotta ollut maailman onnellisin viiden lapsen isä ja rakastavan vaimon mies.

Pentti Halme meni poliota sairastavan naisen kanssa naimisiin 28. 2. 1955. Avioliitto oli naiselle kolmas, miehelle ensimmäinen. Naisen invaliditeetti ei Halmetta mitenkään häirinnyt — hän on itsekin invalidi —, koska nainen muuten oli terve ja kätevä käsistään.

Perheen taloudellinen asema oli hyvä. Huonekalukiillottajalle löytyi paljon urakoita, niin että rahaa jäi säästöönkin pahan päivän varalle. Syntyi ensimmäinen tyttö. Vanhemmat hemmottelivat lapsen pilalle. Lapsonen syötettiin niin lihavaksi, että pysyi omin jaloin pystyssä vasta kaksivuotiaana. Mikään ei ollut tarpeeksi hyvää esikoistyttärelle.

Oli aika tehdä lisää lapsia, ettei yhden elämä menisi täysin pilalle liiallisen hemmottelun tähden. Syntyi kaksi tyttöä ja poika. Perhe oli onnellinen, lapset olivat onnellisia, toimeentulo oli riittävä.

Mutta sosiaalilautakunta ei ollut tyytyväinen. Sosiaalisihteeri tuli eräänä kauniina päivänä ilmoittamaan, että rouva Halmeelle oli tehtävä abortti — rouva odotti viidettä lastaan. Sosiaalilautakunta oli katsonut parhaammaksi keskeyttää raskauden, koska rouva Halme oli invalidi, ja koska myös herra Halme oli invalidi. Ei kaksi invalidia voi saada tervettä lasta eivätkä he voi kouluttaa lapsiaan.

SILLOIN PENTTI HALME SUUTTUI. Hän huusi sosiaalisihteerille, että hänen vaimollaan oli oikeus saada ja kasvattaa lapsia niin paljon kuin itse halusi. Eivät he lapsiaan vahingossa alulle panneet, vaan tarkoituksella. Oli laskettu, että miehen palkalla tulee hyvin toimeen seitsenhenkinen perhe. Sitä paitsi yksikään lapsista ei ollut sairas.

Suutuspäissään Halme hankki erikoislääkärin todistuksen siitä, että hänen vaimonsa on terve ja pystyy synnyttämään lapsia siinä, missä muutkin naiset. Tällä kertaa voitto oli Halmeen: terve poika syntyi.

Mutta sosiaalilautakunta oli tehnyt vain välirauhan. Sosiaalisihteeri otti perheeseen uudelleen yhteyden ja ehdotti nyt sterilisoimista. Halmeille luvattiin kaunein sanakääntein sosiaalista apua, jos he vain suostuisivat sterilisointiin. Sosiaalisihteeri otti asiakseen käydä sterilisointipapereiden kanssa tuon tuostakin Halmeitten oven takana. Ja aina oli vastaus jyrkästi kielteinen.

Kiivasluontoinen Pentti Halme kiukustui lopulta neiti sihteeriin siinä määrin, että huusi tälle vasten kasvoja:

”Luuletteko te, neiti, etten pysty panemaan välinettä penikseni päälle, vai täytyykö minun kokeilla ensin teihin?”

Tämä oli isku, joka osui. Sosiaalisihteeri oli niin vihainen, ettei saanut sanaa suus-

KÄÄNNÄ

▲ **Nämä kädet puhuvat enemmän kuin tuhat sanaa.**

taan. Eikä hänen kiukkunsa suinkaan vähentynyt, kun Halme jatkoi: ”Älkää minulle vaivaisia rahojanne suoltako! Ostakaa silläkin rahalla kortonkia!”

TÄMÄN JÄLKEEN ALKOI VARSINAINEN PAINOSTUS. Uhattiin poliisilla ja oikeudella, jos Pentti Halme ei anna sterilisoida vaimoaan. Uhkauskirjeitä tuli useita ja kaikki menivät paperikoriin. Perhe Halme katsoi parhaimmaksi vaihtaa paikkakuntaa. Elettiin vuotta 1963.

Muutaman kuukauden Pentti Halme perheineen eli normaalia elämää, mutta sitten alkoi taas kuulua. Poliisit toivat haasteen. Piti mennä käräjille uskottua miestä vastaan. Pentti Halme ei ymmärtänyt, mikä moinen uskottu mies oli. Ensin hän tuumasi, ettei näin hämäräperäisille käräjille mistään hinnasta mene. Mutta katsoi sitten parhaammaksi mennä kuitenkin.

Käräjäpaikalla edellä mainittu sosiaalisihteeri huusi: ”Kas, kun uskalsi tulla. Pian kyllä hymy hyytyy ja housut tutisee!”

Käräjillä sanottiin, että rouva Halme on vajaaälyinen. Siksi hänelle on tehtävä sterilisointi. Tämä oli Pentti Halmeelle yllätys. Kukaan ei ollut koskaan aikaisemmin sanonut hänen vaimoaan henkisesti vajavaiseksi.

Sosiaalisihteerillä oli kuitenkin tosite asian johdosta: seinäjokelaisen lääkärin todistus vuodelta — 1949. Tuomari ei ollut siihen kuitenkaan tyytyväinen. Hän vaati lääkärintodistuksen vuodelta 1963. Sellaista ei ollut. Syyte raukesi.

Istunnon jälkeen Pentti Halme kysyi sihteeriltä: ”Oletteko minulle niin loukkaantunut, että haluatte minut vaikka väkisin kukistaa?”

Vastaus kuului: ”Teillä ei ole koskaan niin paljon rahaa, että pystyisitte minua vastaan sotimaan.”

Mutta tällä kertaa Pentti Halme kuitenkin veti pitemmän korren.

Kului kolme viikkoa. Tuli muuan sunnuntaiaamu. Äiti ja isä Halme joivat kahvia, lapset puuhailivat omissa askareissaan. Oli rauhallista ja onnellista.

Mutta onni loppui kuin kanan lento. Ovelle kolkutettiin lujasti ja vakuudeksi vielä huudettiin: ”Avatkaa, täällä on poliisi!” Ja kun Pentti Halme hämmästyneenä avasi oven, sen takana ei seisonut ainoastaan yksi poliisi vaan kaksi sekä lisäksi vielä terveyssisar ja kotisisar. Rouva Halme oli tultu hakemaan sterilisoitavaksi . . .

Pentti Halme oli raivoissaan. Kuinka hänen vaimonsa voitaisiin sterilisoida ilman hänen lupaansa? Vastaukseksi tuli: ”Kyllä vajaaälyisen voi sterilisoida ilman lupaakin!”

Rouva Halme sanoi, ettei hän lähde mihinkään, mutta häntä ei kuunneltu. Poliisit veivät hänet väkisin. Ylivoiman edessä ei vastarinta auttanut. Rouva Halme itki, lapset itkivät ja Pentti Halme huusi: ”Minä taistelen vielä!”

Mutta synnytyslaitoksella osastolääkäri sanoi: ”Täytyy olla paljon rahaa, ennen kuin voi tällaista asiaa vastaan taistella. Pääsette halvemmalla, jos ette taistele.”

Pentti Halme keskusteli lääkärin kanssa neljä tuntia ja tuli siihen tulokseen, ettei hänellä ollut niin paljon rahaa eikä myöskään valtaa kuin sosiaalisihteerillä. Hän luopui.

STERILISOINTI TEHTIIN. Halmeet muuttivat Tampereelle. Vajaa neljä vuotta sitten.

Kaksi kuukautta leikkauksen jälkeen Halme pidättyi täysin sukupuolisesta kanssakäymisestä vaimonsa kanssa, koska ymmärsi tämän olevan sterilisoinnin vuoksi katkera. Rouva Halme oli yhtäkkiä muuttunut riidanhaluiseksi ja välinpitämättömäksi. Hän epäili miestään kaikesta ja oli mustasukkainen mitättömistä syistä. Esim. siitä, että mies pani solmukkeen kaulaansa lähtiessään työhön. Vaimo oli varma, että mies lähti naisiin. Pentti Halme yritti kestää ja ajatteli, että kaikki muuttuu hyväksi, kunhan heidän intiimi elämänsä taas alkaa.

Ensimmäinen sukupuoliyhteys vaimon kanssa muodostui järkytykseksi. Vaimo oli kylmä kuin jää. Hän ei tuntenut mitään. Toivoi vain, että kaikki kävisi pian.

Pentti Halme muisteli silloin, miten vaimo lasten syntymänkin jälkeen oli puolisen vuotta ollut kuin muissa maailmoissa. Ehkä tilanne korjaantuisi, kun hän jaksaisi odottaa. Halme hillitsi himonsa ja teki työtä entistä rankemmin.

MUTTA VAIMO PYSYI KYLMÄNÄ. Sukupuoliasiat eivät häntä enää kiinnostaneet. Kerran kesken aktin Pentti Halme kysyi: ”Tunnetko sinä mitään?” Ja vaimo vastasi kärsimättömällä äänellä: ”Minulle tämä on samantekevää.

Pentti Halme on herkkätunteinen mies. Liian herkkä kestääkseen tällaista. Hän alkoi juoda. Hän alkoi käyttää huumausaineita. Hassista saa Halmeen mukaan Tampereelta mihin vuorokauden aikaan hyvänsä — helposti. Myös LSD:tä ja morfiinia on tarjolla. Halme käytti mieluiten morfiinia ja viinaa sekaisin. Kahteen ja puoleen vuoteen hän ei selvää päivää nähnyt. Jos ei sattumoisin joskus ollut humalassa, oli ainakin rapulassa.

Työssä Halme kaikesta huolimatta kävi — sen verran järki vielä päässä pysyi. Hän ansaitsi 800—900 mk kahdessa viikossa urakoista riippuen, kotiin hän vei vain 150—180 mk ja joi loput. Siitäkin huolimatta rahasta oli aina puute.

Päivillä ja öillä ei ollut eroa. Vaimonsa kanssa Halme ei enää halunnut maata. Hän ei voinut mennä sänkyyn naisen kanssa, joka ei tuntenut mitään. Tästä syystä hän ei myöskään turvautunut yleisiin naisiin.

SEN SIJAAN HÄN RAKASTUI VANHIMPAAN TYTTÄREENSÄ.

Tytär oli jo 9-vuotiaana täysi nainen. Hänellä oli kuukautiset ja naisellisen siro vartalo, lempeä ja herttainen luonne. Tyttö oli isäänsä hyvin kiintynyt. Halusi aina olla isänsä mukana. Ja isä oli onnellinen. He tekivät usein retkiä maaseudulle sunnuntaisin — silloin kun isä sattumoisin ei ollut humalassa. Ja heillä oli hauskaa yhdessä.

Pentti Halme alkoi suosia tyttöä enemmän kuin muita lapsiaan. Hän osti tyttärelleen koruja ja hyväili tätä. Hän alkoi mennä hyväilyissään vaivihkaa yhä pitemmälle ja pitemmälle. Suuteli joskus suulle. Sitten hän alkoi käyttää lastaan itsetyydytysvälineenä — salaa ja piiloitellen, niin ettei lapsi käsittänyt, mistä todellisuudessa oli kysymys.

Pentti Halme tunnustaa olevansa hyvin seksuaalinen ihminen. Hän ei yksinkertaisesti voinut elää ilman säännöllistä sukupuolielämää. Mutta hän ei myöskään voinut mennä sänkyyn kenen kanssa tahansa. Vastapelurin oli oltava sellainen, joka häntä rakasti. Ja hänen tyttärensä rakasti isäänsä enemmän kuin ketään muuta. Lapsi oli siinä määrin ”isän tyttö”, ettei välittänyt edes muiden samanikäisten seurasta.

Tyttö täytti 11 vuotta ja tuli aina vain naisellisemman näköiseksi. Isä rakastui lapsensa entistä kiihkeämmin. Hän yritti hillitä itseään, mutta alkoholin ja huumausaineiden sumentamat aivot eivät kuunnelleet järkipuhetta.

Aina kun rouva Halme oli poissa kotoa, Pentti Halme alkoi hyväillä tytärtään. Eikä tyttärellä ollut mitään tätä toimenpidettä vastaan. Ei isä häntä uhkaillut eikä mihinkään pakoittanut. Mutta isä itse pakottautui siihen, ettei mennyt liian pitkälle. Tytär ei koskaan menettänyt neitsyyttään.

Pentti Halme käytti muita keinoja kuin varsinaista sukupuoliyhteyttä. Hän pystyi tajuamaan sen kauhistuttavan tilanteen, mikä syntyisi, jos hänen oma lapsensa alkaisi odottaa hänen lastaan.

Isän ja tyttären välinen erikoislaatuinen suhde kesti vuoden verran. Pentti Halmeen mukaan myös tyttö koki tänä aikana ainakin kaksi kertaa hurmion. Ja aina silloin Halme oli pelästynyt.

TYTTÖ TÄYTTI 12 VUOTTA JA ALKOI TAJUTA, ETTÄ KAIKKI EI OLE IHAN NIIN KUIN PITÄÄ HÄNEN JA ISÄN VÄLILLÄ. Syyllisyyden puuskassa hän ripittäytyi äidilleen, joka tietysti kauhistui. Hän teki miehestään rikosilmoituksen poliisille. Ja Pentti Halme oli asioiden saamasta käänteestä jollakin tavalla huojentunut.

Hänet pidätettiin, tuomittiin ja passitettiin Helsingin Keskusvankilaan. Lain kielellä tuomio kuului: ”Syytetty Pentti Eerik Kalevi Halme tuomitaan rikoksen uusijana jatketusta sekaantumisesta osittain alle 12-vuotiaaseen, osittain alle 15-vuotiaaseen lapseen kolmeksi vuodeksi viideksi kuukaudeksi kuritushuoneeseen. Kun tuomioon yhdistetään kavaltamisesta langetettu kolmen kuukauden vankeusrangaistus, hän joutuu pidettäväksi kuritushuoneessa kolme vuotta kuusi kuukautta.” (Kavaltaminen oli tätä luokkaa: alkoholisti ja narkomaani Halme tarvitsi rahaa ja myi toverinsa television — omansa hän oli jo myynyt — jota ei ollut vielä maksettu loppuun.)

Tällä hetkellä Pentti Halme kärsii rangaistustaan vankilassa ja on — tyytyväinen. Hän pelkää yhteiskunnan painostusta ja entisiä kavereitaan. Hän pelkää, että hän vapauduttuaan joutuu samanlaiseen kierteeseen. Nyt hän saa vankilan lääkäriltä säännöllisesti nitroa, että kestää pahimman vaiheen yli. Hän haluaa jäädä vankilaan iäkseen — siellä hän tuntee olevansa turvassa — ei vapaana tavallisten ihmisten joukossa.

Mutta yksi asia vangin mieltä painaa: minkälainen on hänen perheensä ja ennen kaikkea hänen tyttärensä tulevaisuus? Miten he nyt tulevat toimeen, kun vaimo ei pysty työkseen muuta tekemään kuin harjoja kaupittelemaan? Mitä jos tytön henkinen kehitys alkaa jollakin tavalla kieroutua? Silloin Pentti Halme ei koskaan katso vapautuvansa syntitaakastaan. Sellaista rikosta ei koskaan pysty sovittamaan. Hän toivoo, että hänen vaimonsa pystyy asiat lapsille parhaiten päin selittämään. Ja hän toivoo, että voisi itse tyttärelleen vielä kaiken selittää. Ja että häntä ymmärrettäisiin.

Ilonaihe Pentti Halmeelle on se, ettei hänen vaimonsa ole pyytänyt avioeroa. Jos niin tapahtuisi, millään ei olisi enää mitään väliä. Hän rukoilee, että pystyisi joskus vielä aloittamaan vaimonsa kanssa elämän alusta ja unohtamaan menneet. Mutta hän tietää, että ihmiset eivät unohda.

Miten Pentti Halme on sopeutunut lukkojen takana elämiseen?

— Ensin minulla oli vaikeaa. En nukkunut moneen yöhön ja sitten itkin pari päivää. Olin kovin järkyttynyt. Kieltäydyin kuulustelustakin. Sanoin, että lyökää selliin vaan. Olin olevinani kovaa miestä, mutta vähitellen aloin tulla järkiini. Tunnustin kaiken. Sanoin kuulustelijalle, että en valehtele, sillä jos valehtelisin, en seuraavana päivänä muistaisi, mitä olen sanonut. Totuus on ainoa, minkä ihminen muistaa.

— Täällä Helsingin Keskusvankilassa tulen jo hyvin toimeen. Olen puhunut vankilan pastorin kanssa ja alkanut ajatella monista asioista toisella tavalla kuin ennen. En ole enää kiihkoateisti, mutta en mikään kiihkouskovainenkaan. Mutta siihen uskon, että jokin Korkeampi olento täytyy olla. En sano tätä siksi, että haluaisin mielistellä vankilan virkailijoita ja päästä vähemmällä. Minä vain yksinkertaisesti tunnen tällä tavalla tällä hetkellä.

— Ei vankilassa oleminen ole ollenkaan sellaista piinaa kuten monet kuvittelevat. Tietysti paljon riippuu ihmisestä itsestään. Jos osaa sopeutua, tulee hyvin toimeen. Jos ei sopeudu, ei tule toimeen. Eikö näin ole aina ja kaikkialla? En ymmärrä vankia, joka vartijan aamutervehdykseen vastaa: ”Perkele!” Minusta on paljon älykkäämpää vastata: ”Hyvää huomenta!”

— Jos on ovela, vankilassakin pystyy saamaan huumausaineita käyttöönsä. Ei vankila mikään aukoton paikka ole. Mutta itselleen siitä vain harmia on, jos niitä aineita käyttää. Rike tulee ennemmin tai myöhemmin joka tapauksessa ilmi.

— MINUNLAISELLENI SEKSUAALISELLE MIEHELLE TULEE VARMASTI YLIMÄÄRÄISIÄ VAIKEUKSIA SUKUPUOLIELÄMÄN SUHTEEN. Sehän on ikuinen riesa vankiloissa. Toistaiseksi kuitenkin olen kaikkeen seksuaalisuuteen täysin tympääntynyt — sattuneesta syystä. Mutta muuan naistohtori on kerran minulle sanonut, ettei onania ole millään tavoin tuomittavaa vaan aivan luonnollinen toimenpide pakottavassa tilanteessa. Siihen minäkin varmasti aikaa myöten turvaudun.

Miten sitten suhtaudutte vankiloiden homoseksuaalisuuteen?

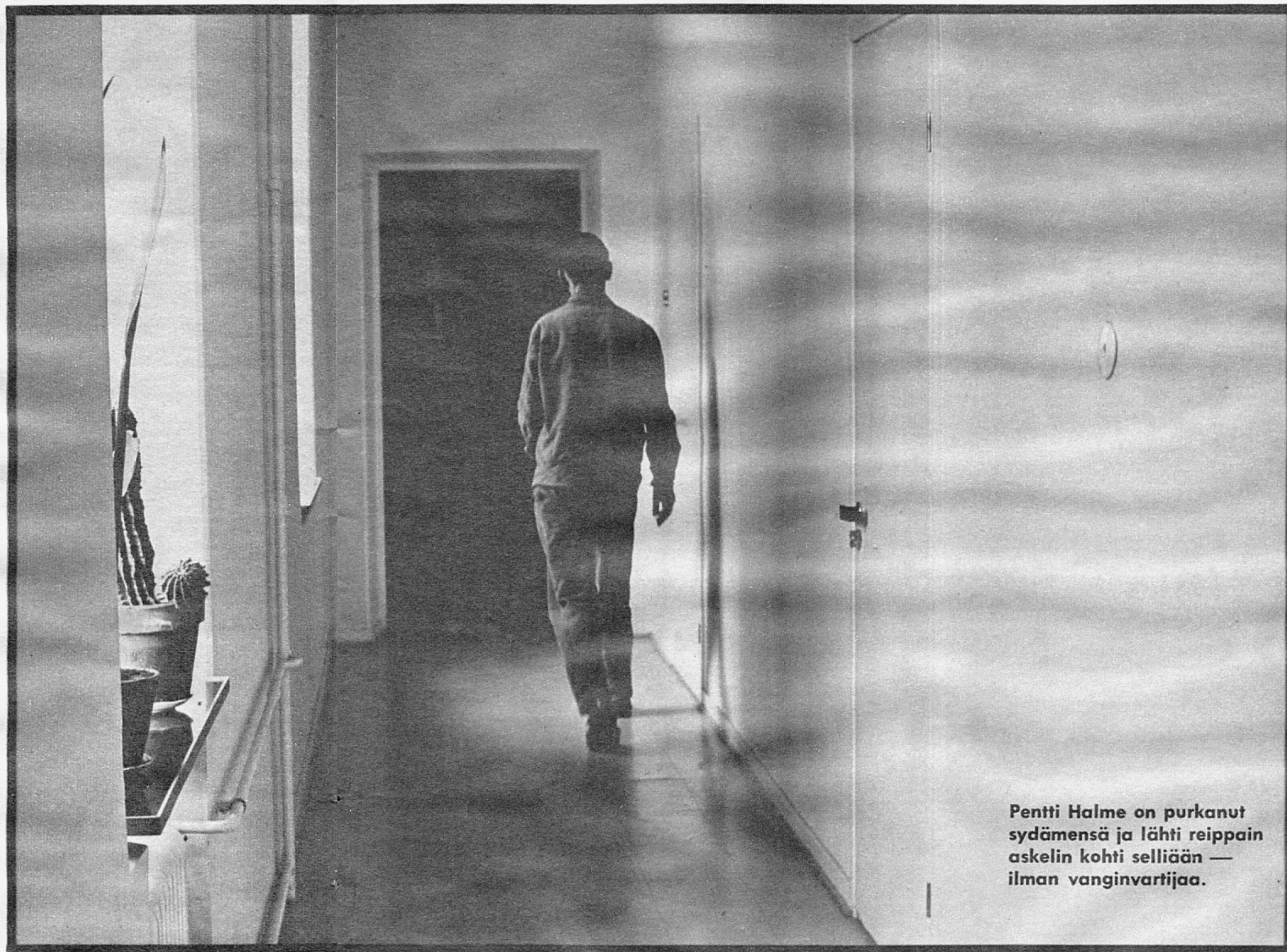
— En pidä miehen kanssa pelehtimisestä, mutta jos joku mies alkaa minua lähennellä, yritän selvitä prosessista mahdollisimman nopeasti. En usko, että homoseksualismi kukoistaa vankiloissa ihan niin laajasti kuin liian usein on kerrottu. Jos sellitoverilla on tällaisia taipumuksia, hänet eristetään.

Tällainen on Pentti Halmeen tragedia. Hän itse ei tuomitse eikä syytä ketään muuta kuin itseään. Mutta kysyy kuitenkin: miksi sosiaalilautakunta painosti minua niin kovasti?

□ □ □

Haastattelun aikana oli koko ajan läsnä vankilan sosiaalivirkailija, joka on ollut virassaan yli kymmenen vuotta. Hän on nähnyt ja kuullut kaikenlaista. Mutta tällaista kertomusta — ei koskaan . . .

□

Pentti Halme on purkanut sydämensä ja lähti reippain askelin kohti selliään — ilman vanginvartijaa.

ONKO USKO SIDOTTU DOGMIIN?

Usko on pyhä asia, mutta joskus tulee mieleen kysyä aivan suoraan, kertooko kirkko uskostamme kaiken sellaisena kuin se on ilmennyt tiedossamme olevan historian alusta alkaen. Seuraavassa on hämmästyttävä vertailu siitä, mitä yhtäläisyyttä sisältyy meidän messiastarinaamme ja sitä paljon vanhempaan runoelmaan Vedakansan Jumalan pojasta. Nämä hymnit, jotka kertovat jumalaisesta Agnista, ovat 4000–5000 vuotta vanhoja. Koska tämän asian monipuolinen selvittely saattaa monelle lukijallemme olla hyvin tärkeä asia, jätämme seuraavissa numeroissamme tilaa jatkokäsittelylle.

Uskontojen historiassa messiaskertomukset eivät ala kuningas Ahaksen ajasta.

On vanhempi kertomus, joka vaikutti kansojen siveelliseen elämään jo niinä aikoina, jolloin Abraham lähti Kaldean Urista perheineen, orjineen ja karjalaumoineen. Tämä kansan isä harjoitti uskontoa, jonka menot muistuttavat paljon erään toisen vanhan uskonnon menoja ja kultteja.

Vedakansa oli pakanakansaa. He palvoivat tulta, jossa ilmeni heidän kosminen jumalansa, lieden tulessa, auringon tulessa, salaman tulessa, elämää ylläpitävää tulta, missä elämän herran olemus ilmeni. Tuliuhrissa kohosi uhri lämpönä jumalan luo. Pyhää voista valmistettua öljyä ja viiniä he uhrasivat, ja nauttivat uhrin ylijäämän, viinin ja leivän juhla-ateriana uskoen nauttivansa itse jumalansa ruumiin ja veren.

Noin 4 000—5 000 vuotta sitten syntyivät tämän uskonnon piirissä hymnit, jotka kertovat millaisena papit selittivät näkymättömän, tulena ilmestyvän jumalan myytin kansalle. Runoelma ei ole sillä tavalla yhtenäinen kuin evankeliumimme, mutta siihen sisältyvät kuvat ovat meille tuttuja toisesta yhteydestä — raamatusta:

Jumalaisella Agnilla on kaksi isää, toinen on taivas, toinen kirvesmies, Twastri. Äiti, neitsyt on puhtaan sikiämisen kautta synnyttänyt kirvesmiehen pojan.

Vastasyntynyt pannaan seimeen. Vasikka ammuu emäänsä sen luona.

Paimenet rientävät kertomaan totuuden jumalan syntymästä. He kiertävät koko paikkakunnan.

Syntymästään saakka hänellä on kaikki tieto.

Vastasyntynyt lapsi lähtee äitinsä kohdusta suurena ja viisaana eikä tottele muita kuin itseään (ihmisten maailmassa).

Mutta hän kuulee minun sanani (sanoo isä).

Pakolaisena Agni piiloutuu. Pahat enkelit etsivät häntä surmatakseen hänet, mutta Matarewan vie hänet kaukaiselle maalle.

Hän tulee viisasten kokouksiin.

Kuolemattomana kuolevaisten joukossa, hurskaana ylipappina, kaikkitietävänä hän toimittaa jumalien uhripalveluksen.

Pieni lapsi kantaa koko maailman taakan, hän ylläpitää totuutta, hän riemuitsee siitä, että valhe voitetaan.

Agni polttaa kaikki pahat henget, hän vapahtaa maailman pahasta.

Pojan kautta isän korkein olemus laskeutuu ylitsemme. Kolmas olemus, henki (tuuli) on vielä taivasten loistossa.

Hän on hyvä paimen.

Runoelma luonnehtii jumalaista Agnia tähän tapaan monilla vertauksilla. Mutta kertomus mysteeriosta ei pääty vielä. Agni kuolee. Hän kuolee hakaristillä ja ennen kuolemaa hänet puetaan purppuravaippaan, kruunataan risuilla joiden kuivien piikkien välistä Agnin kirkkaus loistaa. Häntä lyödään vetasa-seipäällä ja hänelle juotetaan katkeraksi tullutta soomaviiniä. Ja niin Agni, tulen herra, kuolee alttarilla ja jumalallisen kuollessa koko maailma peittyy pimeyteen.

Jos luette tarkkaan kuvausta, näette miten eräät kohdat sopivat itse tuli-käsitteeseen. Jos vielä ajattelette, että uhri aina kaadettiin tuleen, niin yhä enemmän mysteeriokertomus alkaa liittyä itse tuleen ja eikö totta — tulen kuollessa maailma peittyy pimeyteen?

Mutta tämä ei muuta toiseksi sitä, että veda-kansa nautti myös rituaalisen aterian uhrin yhteydessä: viiniä ja leipää, ajatellen että tässä ateriassa ruumiillistui jumaluus.

Se ei muuta toiseksi myöskään sitä, että tämän pakanakansan keskuudessa eli mysteerio, jonka ulkonaiset puitteet suuresti muistuttavat meidän tuntemiamme evankeliumeja.

Raamatun messiaskertomus palautuu hebrealaisepistolassa takaisin Abrahamin aikaan. Epistolan kirjoittaja vertaa Jeesusta ylimmäiseen pappiin Melkisedekiin, joka vihki Abrahamin kaikkein korkeimmalle jumalalle. Miksi apostoli tekee tämän vertauksen menneeseen aikaan, yhdistäen ristillä kuolleen Jeesuksen Melkisedekiin, jota kirjoittaja sanoo Jumalan pojan vertaiseksi? Abraham oli kotoisin Kaldean Urista, eikä kovinkaan kaukana ole olettamus, että Melkisedek, rauhan kuningas ja korkein pappi, oli samaa kaldealaista heimoa kuin Abrahamkin.

”Herra on vannonut: sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin säädyn jälkeen”, sanotaan psalmissa. Siihen vetoaa epistolan kirjoittaja palauttaessaan evankeliumien kertomuksen kantaisä Abrahamiin ja aikaan, jolloin Abraham siunattiin korkeimman jumalan nimeen.

Vielä eräs seikka.

Juutalaiskansan messiaslegendaan ei sisältynyt ennustusta messiaan ristinkuolemasta. Vanha legenda ei siitä mainitse, mutta kyllä Agni-myytti. Kun Jeesus puhui tulevasta kuolemastaan, eivät opetuslapset tahtoneet ymmärtää häntä, toisin sanoen tämä kohta oli uutta Jeesuksen opetuslapsille.

Kun Jeesus otettiin kiinni, sanoi hän kaiken tapahtuneen, jotta profeettain sana kävisi toteen. Mutta nämä profeetat eivät ole niitä, jotka esiintyvät Vanhan Testamentin kertomuksissa. Mistä perintätiedosta hän puhui?

Toinen seikka on pyhä ehtoollinen.

Kautta aikojen idän kansat olivat nauttineet uhriaterioita. Agnin palvojat nauttivat leipää ja viiniä, samoja aineita joita uhrasivat jumalalleen. Pyhän ehtoollisen aikana Jeesus asettuu uhrin asemaan, jonka kautta ehtoollisen nauttijat voivat saavuttaa ateriassa yhteyden jumalaan.

Juutalaiset eivät hyväksyneet sellaista messiasta, joka kuoli yhdessä ryövärien kanssa ristillä. Heidän käsityksensä messiaasta oli toinen. He ajattelivat messiasta toisenlaisena, maallisen loiston ja vallan symbolina.

Mutta Agni-myytissä messiaskäsite edustaakin toista. Se on vertauskuva uhrista, jonka avulla ihminen saavuttaa yhteyden jumalaan — korkeinta uhria, joka voidaan antaa.

Monta avoimeksi jäävää kysymystä. Mutta yksi yhteinen piirre on vanhassa Agni-myytissä ja Jeesuksen elämän tarinassa sellaisena kuin evankeliumit sen kertovat. Molemmat ne kertovat neitseestä syntyneestä Jumalan pojasta, joka ottaa pois maailman synnit ja kuolee ristillä.

On teologien asia sanoa, miksi tuollainen yhteensattuma sivuuttuu koulujemme uskon opetuksessa. Kuitenkin olisi itse uskon kannalta ehkä hyvä, jos ihmiskunta vähitellen voisi omaksua käsityksen, että paljon ennen kristinuskon syntyä, tai erillään siitä, on syntynyt samantyyppisiä uskontoja, joiden sisältö nykyajan ihmisen käsityksen mukaan on sangen vähän pakanallinen. Monet kansat ovat palvelleet näkymätöntä luojajumalaa ja ilmaisseet uskontunteensa tavalla, joka tuskin voi loukata nykyaikaista ihmistä.

Keskiajalla vallitsi käsitys, että nuo pakanakansat Saatanan rienaavan vaikutuksen vuoksi matkivat kristillisiä menoja jo ennen, ennenkuin olivat kuulleet mitään ainoasta oikeasta kristillisestä uskosta. Me voisimme tällä vuosisadalla jo luopua tuosta käsityksestä.

Aikoinaan vakiintui käsitys, että vain ne, jotka on kastettu, ovat oikeita uskovaisia.

Mutta käsitys kasteesta pohjautuu Markuksen evankeliumin sanontaan. Tätä ei ollut aikoinaan englanninkielisessä Raamatussa, joka sisälsi evankeliumista vain kahdeksan ensimmäistä jaetta. Kun sitten ilmestyi uusi, tarkistettu laitos, jossa oli useampia jakeita, syntyi uskonkiista. Hallitus asetti Cambridgen ja Oxfordin yliopistojen tehtäväksi tutkia, mikä oli oikein, montako jaetta todella tähän evankeliumin 16 lukuun kuului. Vuonna 1881 yliopistojen tutkijoiden työn tulos tuli julki: ”Kaksi vanhinta kreikkalaista käsikirjoitusta ynnä muutamat toiset auktoriteetit jättävät pois jakeet 9— loppuun. Muutamilla auktoriteeteillä on toisenlainen loppu evankeliumille.”

Kirkko on ollut vaiti vuosisatoja.

Jos kirkko ei puhu, olisi aika että uskon opettajat puhuisivat ja uudistaisivat käsitystä Jumalasta, ihmisestä ja ihmisen uskosta. □

TAISTO HARRA

H NIINKUIN HUHUJA, SANOI HAIMI

HANNU KARPO:

— Vai kultaa ja pirtua. Sillä lailla.

— Onpa kovansorttinen tarina.

Jukka Haimi istuu Dodgeni etuistuimella. Tutkii mietteliäänä viimeisimmän Uuden Suomen artikkelia ja haroo epäuskoisena ruskeaa tukkaansa. Siinä on tunnettu rattopoika, jolla on langat käsissään, mikäli käyttää lehden ilmaisua. "Miljoonaliigan päällikkö".

— Jos mä nyt tämän artikkelin jälkeen kerron, mitä itse tiedän asiasta, niin sulta pääsee joko nauru tai sitten et usko alkuunkaan.

Jukka Haimi: mies, joka hyvänahkaisuutensa ja seurallisen luonteensa vuoksi on aina saanut ruokkia ympärillään kokonaista joukkoa erilaisia siivellä eläjiä. Jolla siksi on paljon tuttuja. Liian paljon.

— Entisen konstaapelin, Sakari Lammin tunnen. Tai paremminkin tiedän. Hän oli joskus Olli Knuutisen seurassa. Knuutinen, jos muistat, on entinen moninkertainen maaotelujääkiekkoilija. Omisti aikoinaan täällä kotimaassa kuorma-autoja, ajoi niillä polttoaineita ja teki rahaa. Lähti sitten nostelemaan ja vaikutti Tukholmassa. Hänestä muuten puhuttiin Ruotsissa pelkkää hyvää, oli hyvässä virassa jossain rakennusfirmassa siellä.

— Knuutiselle tuli käry ja hän on jo suorittamassa tuomiotaan.

— Minuun Knuutinen teki erittäin luotettavan vaikutuksen ja kun välitin häneltä nämä kuuluisat turkit, joista nyt niin paljon on puhuttu, niin uskoin todella, että ne oli konkurssipesästä hankittu.

— Se turkkikauppa lähti sillä tavalla liikkeelle, että päätin ostaa vaimolleni minkkiturkin. Minulle sanottiin, että jos löydän muille turkeille ostajan, omani olisi halvempi. Välitin sitten tänne Suomeen tilanomistaja Kilpiselle neljä ja johtaja Huhkalle kaksi turkkia. Eivät he minulta ostaneet, olin välittäjä.

KAIKKI HAIMIN TUNTEVAT

Jukka Haimi ja hänen kaksoiselämänsä. Mietin sitä Jukan kertoessa. Ehkä hän vaikuttaa hieman uupuneemmalta kuin neljä tai viisi vuotta sitten. Ehkä. Jos on ollut olemassa toinen elämä ja jos sen tuloksena ovat taskuun pyörineet suuret setelit, ei se ainakaan näy. Jukka Haimi ajaa sillä samalla vanhalla Olsmobilellaan, jonka hän viisi vuotta sitten toi tullessaan Yhdysvalloista. Ajokin harmaan maalin alta kukkivat jo ruosteiset ruusut.

— Olin eilen kahvilla yhdessä baarissa ja siinä sitten naapuripöydissä kävi kova pupina näistä minun tekemikseni väitetyistä asioista. Oli siinä jos jonkinlaista tuttua, kun puhetta kuunteli. Vaan eipä yksikään "tuttu" tuntenut minua ulkonäöltä.

— Näissä pirtuhuhuissa taitaa alkusyy olla ihan sama. Olen tuntenut useita niistä ihmisistä, joiden on väitetty syyllistyneen salakuljetukseen ja pirtunmyyntiin. Nämä taas ovat saattaneet kerskailla tuttavuudellani muille tai sitten nimeäni on käytetty arvostuksen hankkimiseksi ja niin minusta sitten on tehty johtaja johonkin organisaatioon.

— Tässä lehdessä väitetään, että turkiksista saamani rahat olen sijoittanut Fylgia-nimiseen troolariin. Että olisin omistanut Marekan, joka paloi pirtukeikalla Tanskassa. Ja että Ilmattarella olisi myös salakuljetettu.

— Näistä laivoista Ilmatar on ollut minun. Myin Ilmattaren Ruotsiin sen jälkeen kun olin ensin vuokrannut sen Beckmannille. Beckmann on mies, jota on kuulusteltu pirtukeikkojen vuoksi. Oli syksy. Olimme vaimoni Ritvan kanssa Naantalissa ja Ilmatar vuokrattiin siellä Beckmannille lomakäyttöön. Tämä puolestaan lupasi pitää aluksesta huolta talven ajan Ahvenanmaalla. Sellaisen puupaatin huoltamisessa on talvisin niin paljon puuhaa, että olin oikein tyytyväinen järjestäessäni asian näin.

— On väitetty, että omistin Fylgian ja Marekan.

— Älä naura, mutta ainut

JATKUU SIVULLA 88

LUKIJAT VALITSIVAT HYMYMISSIT

MISS SUOMI JÄI NELJÄNNEKSI!

Hymylehden lukijat ottivat uusintana järjestetyt missikisat innostuneina vastaan – äänestäjien määrä kohosi 4221 siihen päivään mennessä, jolloin aloitimme pistelaskennan. Valitettavan painovirheen takia vastauksia kilpailuun tulee yhä.

Jo heti alkuun suosikit eroittuivat joukosta. Voittaja, kilpailuissa numerolla 10 esiintynyt Seija Huovila selviytyi niukalla äänten enemmistöllä kilpailijatoveristaan, numerosta 14, eli Tuula Hakamäestä. Tamperelainen Paula Linola, numero 1, selviytyi kolmanneksi. Vasta tämän jälkeen tulivat listalle varsinaisissa Miss Suo-

mi -68 kilpailuissa menestyneet neitoset Leena Brusiin, Sirpa Wilkman ja Leena Sipilä.

Yleisö oli melko yksimielinen siitä, että kilpailut tänä vuonna menivät pieleen. Televisio hoiti osuutensa hyvin, mutta jotenkin oli useimmille jäänyt paha maku suuhun siitä, että jo valmiiksi tunnetut tytöt — Miss Cinema ja mannekiinikuningatar — saavuttivat palkintosijat kuin itsestään selvänä asiana, vaikka kumpikaan ei ollut oikeastaan missityyppi.

Missikisajärjestelyiksi toivottaisiin jotakin sellaista, johon yleisö omalla mielipiteellään pystyisi vaikuttamaan. Nyt missikisoissa kaunottaret valinnut tuomaristo oli valitettavan miespitoinen — ja tulos oli lukijoiden mielestä sen mukainen. Äänestäjistä oli muuten noin 3/4 naisia. Leena Brusiin, Miss Suomi -68, on useimpien mielestä kylläkin kaunis ja kuvauksellinen, mutta hän ei ole missi. Vartalo on jätetty huomioonottamatta. Niinpä kolmen Hymymisseiksi sijoittuneiden osalta suurimpana etuna mainittiin hyvä vartalo — tosin Tuula Hakamäen kohdalla esiintyi ristiriitaa — ja herttainen, persoonallinen ulkonäkö. Useimmat kilpailuja seuranneet ovat todenneet, että ulkomailla, suurissa kansainvälisissä kilpailuissa, kiinnitetään paljon enemmän huomiota vartaloon kuin kasvoihin. Näinollen tämän vuoden misseiltä ei odoteta minkäänlaisia palkinto-

saavutuksia. JOS Brusiin onnistuu laihduttautumaan, saattaa hänellä olla mahdollisuudet loppukilpailuun, kuka tietää vaikka perintöprinsessaksikin, totesivat jotkut hänen ihailijansa.

Lopullinen pistetilanne näytti tällaiselta:

	pistettä
1) Seija Huovila (10)	3733
2) Tuula Hakamäki (14)	3645
3) Paula Linola (1)	3593
4) Leena Brusiin (7)	3496
5) Sirpa Wilkman (4)	2276
6) Leena Sipilä (8)	2175
7) Sirpa-Liisa Keskinen (12)	1132
8) Marita Vaajakari (11)	1115
9) Leila Hakulinen (13)	994
10) Camilla Lassila (2)	885
11) Ritva Rantala (6)	681
12) Ritva Müller (15)	467
13) Ulla Saloranta (3)	453
14) Seija Karhunen (5)	346
15) Anja-Tuulikki Stuschin (9)	335

Pistelaskennassa jokaisesta ensimmäisestä sijasta annettiin 3 pistettä, toisesta 2, ja kolmannesta 1 piste.

PALKINNOT

Matkan Mallorcalle voitti Toini Kervinen, Vanamonkuja 1. C. 91. Hiekkaharju. Voittajaan otamme kirjeitse yhteyttä matkan järjestelyjä varten.

Ularadiot postitetaan seuraaville: Asko Ratajamäki, Pääskylä B. 12. Pajusaari ja Raija Suhonen, Huhkolantie 45. D. 34. Turku 16. □

suurkilpailu kaikille lukijoillemme:

KIRJOITA, MISTÄ HALUAT IRWININ TEKEVÄN SEURAAVAN LP-LEVYNSÄ!

◀Irwin ja Irene — kaunis pari parin kuukauden takaa. Irene on kotoisin Uimaharjulta, läheltä Joensuuta ja voitti taannoin lehdessämme olleen kilpailun "etupenkki vapaana". Pari vietti ikimuistoisen (niin he molemmat sanoivat) vuorokauden, joka alkoi Irenen kotoa Uimaharjulta, mistä Irwin haki voittajattaren. Irenen äiti, Irene ja Irwin rupattelivat Irenen valmistamien leivonnaisten ja kahvin ääressä pitkään jonka jälkeen "nuoripari" siirtyi Irwinin Chevrolet Camaroon ja "häämatka" pitkin ja poikin halki Suomea risteillen alkoi.

Tässä vaiheessa ollaan edetty Tampereelle, johon hohdokas vuorokausi päättyi Teatteri-ravintolaan loistavaan illalliseen ja poski-poskea-vasten pyörähtelyyn. Oletteko muuten aiemmin nähneet Irwin Goodmania tummassa puvussa, solmuke kaulassa ja muutenkin täydellisenä gentlemannina, etten sanoisi hyväntapaisena playboyna. — "Etupenkki vapaana" kilpailu on kaukana takanapäin — mutta kuvat muistuttavat siitä, että jokaiseen Hymylehden ja eritoten Irwinin ja Hymylehden yhteistuumin järjestämään kilpailuun kannattaa ottaa osaa. Siitä seuraa aina jotain todella hauskaa ikimuistettavaa ja tässä tapauksessa rahallisestikin kannattavaa. Hyvää kilpailuonnea ja terveisiä Irenelle sinne Uimaharjulle!

"Ryysyranta", "Kun ei rahat riitä", "Kieltolaki" ja "Juhlavalssi", siinä sarja suosittuja levyjä. Sarja, jollaisen vain yksi suomalainen laulaja voi vetäistä esiin ansiolistaltaan kuluneen vuoden ajalta. Kukapa muu tuo herra voisi olla kuin koko kansan Irwin Goodman. Mies joka on tallettanut vahakiekolle aiheita, joista muutama vuosi sitten ei vielä olisi voitu kuvitellakaan laulettavan. Mutta nyt se on totta, JUKULAUTA.

Ensi jouluksi Irwin tulee levyttämään jo viidennen LP-levynsä. Sille sopii joukko melodioita, jotka joko kutkuttavat tai riipovat sydänalaa riippuen tietenkin kuuntelijasta ja hänen asenteistaan.

Saadakseen levystä todellisen kansan levyn on Irwin yhdessä Hymylehden kanssa päättänyt kääntyä lukijoiden puoleen. Kertokaa mitä haluatte Irwinin laulavan, ja Irwin laulaa siitä mistä kansa haluaa. Kirjoita vaikka mistä aiheesta, sillä ehkä juuri Sinun aiheesi levytetään. Irwinin sanoittaja Vexi Salmi odottaa jo kirjoituskone valmiina meheviä ideoita.

Kerrankin jokaisella ihmisellä — ja nimen omaan Hymylehden lukijoilla on mahdollisuus saada oma aiheensa levylle. Normaalit mahdollisuudethan jäävät yleensä muutamaan äänestyskertaan tai yleisönosaston kirjoitteluun. Tietenkään Irwin ei voi taata kaikkien ideoitten julkaisemista, eikä missään nimessä levytettyjenkään soittamista radiossa, sillä radion herrathan ovat monissa asioissa — niin kuin tiedätte — eri mieltä Irwinin kanssa. Mutta ei se mitään, kyllä jokainen laulu aina jostain löytää tiensä julkisuuteen.

Parhaimpien ideoiden keksineille Hymylehti on varannut todellisen JYMY-YLLÄTYSPALKINNON, joka ilmoitetaan julkisuuteen vasta levyn ilmestymisen aikoihin ensi lokakuussa.

Kirjoita jo tänään ja pura itsesi sydänjuuria myöten sanoittaja Vexi Salmelle, kaverille, joka osaa kuunnella ja vieläpä esittää murheesi ja purnauksesi niin, että se tuottaa tulosta. Sellaista asiaa ei olekaan, josta ei voisi laulaa (hyvän maun puitteissa tietenkin), jos siinä vain on vähänkin perää. Lokakuussa näet ja kuulet kirjeesi hedelmät, sillä silloin raikuu levysoittimista "Mitä kansa haluaa".

LÄHETÄ KIRJEESI HEINÄKUUN LOPPUUN MENNESSÄ OSOITTEELLA HYMYLEHTI, PUUTARHAKATU 8, TAMPERE. KUOREEN TUNNUS "MITÄ KANSA HALUAA". □

"VAIKKA MENISI SIEMENPERUNAT" KÖYHÄT KUNNAT YRITYSHULLUJA

Köyhien kuntien yrityshysteria on mennyt naurettavuuksiin. Lähestyvän kuntauudistuksen pakottamina niiden on haalittava alueilleen eri sortin liikeyrityksiä vaikka millä hinnalla. Jos tulee takkiin, kunnanisät sanovat: kyllä maakunta maksaa!

◀ Suuret opastinviitat on koottu ladon seinustalle. Taustalla nopeasti noussut lomakeskusrakennus, täyttömättömien toiveiden summa.

Teksti ja kuva:
MATTI POHJOLA

Elävään elämään sijoitettuja veijaritarinan aineksia kaikkine surkuhupaisine vaiheineen liittyy äskettäin pakkohuutokauppatuomiolla kukistettuun Lomakeskus Finn-Beachiin. Viime vuoden toukokuussa kovalla kiireellä ja hillittömällä taloudellisen arvostelukyvyn puutteella perustettu yritys koki kovia ryminäavajaisistaan aina viimeisiin hetkiin saakka. Lomakeskus Finn-Beach ei päässyt uljaasta nimestään huolimatta edes varsinaiseen toimintaan käsiksi, kun kuolinkellot jo alkoivat pauhata.

Ns. Äijälän tilan monenkirjava historia voidaan kirjoittaa kaiketi "vanhoista roomalaisista" lähtien, mutta vuosi 1945 merkitsi sen vaiheessa taitekohtaa. Tällöin tilan omistaja, kotiseutumies ja idealisti Taneli Jalava lahjoitti sen maineen ja mantuineen SPR:n Varsinais-Suomen piirille. Taneli Jalavan toivomuksesta tilalle perustettiin vuonna 1948 kotipuutarhakoulu, joka ei osoittautunut koskaan kannattavaksi yritykseksi.

Kymmenisen vuotta sitten se siirtyi perustetulle kannatusyhdistykselle, joka painoi tarmokkaasti ilmaa palkeisiin: seuraavina vuosina rakennettiin ja kunnostettiin koulukompleksia uhrauksia säästämättä, kunnes voitiin vain todeta, että pieleen meni.

VUONNA 1965 ELETTIIN VIELÄ HURSKAASSA TOIVOSSA: kannattamattomasta kotipuutarhakoulusta — jossa oli viimeisenä vuonna vain 18 tyttö-oppilasta — toivottiin valtion tuella maatalousoppilaitosta. Ukko Kruunua syytetään monesti haihattelevista tai suorastaan typeristä rahansiirroista, mutta tässä tapauksessa todettiin kylmästi: oppilaitos on täysin epätaloudellinen vallitsevissa olosuhteissa. Valtio katkaisi idealismin linnulta siivet ja koulun tarina päättyi siihen.

Äijälän mäeltä näkyy siintelevä Mannervesi. Miljöö on idyllistä, mieltä ja silmää lepuuttavaa. Pyhärannan kunta, jonka haltuun tila oli joutunut 400.000 markan takuista, havitteli sinne lomakeskusta. Tiedusteluja tuli sieltä ja täältä, kunnes euralainen liikemies Pentti Korpela lämpeni itse ja lämmitti Pyhärannan kunnanisätkin niin, että Äijälän 150-hehtaarinen tila siirtyi hyväkuntoisine rakennuksineen innostuneelle yrittäjälle.

KAUPPAHINNAKSI SOVITTIIN 500.000 MARKKAA, MUTTA JO ENSIMMÄINEN 50.000 MARKAN MAKSUERÄ OLI LUJASSA. Viikkojen soutamisen ja huopaamisen, jallittelun ja maanittelun jälkeen rahat löytyivät, mutta ennusmerkit näyttivät heikoilta: paras sesonki oli lopahtanut jo epäonnistuneeseen, joskin räjähtäväksi tarkoitettuun alkuun eivätkä viranomaiset antaneet tanssilupaa juhannusvalvojaisten ryminävaiheiden vuoksi. Edessä oli kalsea syksy ja kolkko talvenselkä, suomalaisen turismiteollisuuden koetinkivi.

Lainan lyhentäminen ja koroista huolehtiminen osoittautui ylipääsemättömän vaikeaksi tehtäväksi, ja niinpä jo vuodenvaihteessa alkoi kierrellä itsepintaisia huhuja lähestyvästä pakkohuutokaupasta. Moneen otteeseen Korpela oli palstoittamassa Mannerveden rantaa lomakyläksi, mutta kunnanisät olivat viisaampia: Korpelalla oli vielä vain hallintaeikä suinkaan omistusoikeus. Ilman pääomia matkaan lähtenyt ja vain rikastumisen haave ainoana "omaisuutenaan" lomakeskuksen perustanut Korpela joutui antautumaan kahteen pakkohuutokauppaan, joissa toisessa myytiin irtainta omaisuutta ja toisessa kaikki kiinteistöt. Ja nykyinen omistaja on sama kuin matkaan lähdettäessäkin, Pyhärannan kunta.

VIELÄ PAKKOHUUTOKAUPPAPÄIVÄNÄ NÄYTELTIIN ÄIJÄLÄN PIHALLA OMALAATUINEN NÄYTELMÄ: puhelimella ilmoitettiin huutokaupanpitäjälle, että Pyhärannan kunnan vaateita vastaava rahamäärä on lähdössä Helsingistä. Huutokaupanpitäjä jatkoi kuitenkin rutinoidusti tehtäviään, eikä häntä hätkäyttänyt seuraavakaan puhelinilmoitus: rahat ovat nyt euralaisessa pankissa.

Näihin mystisiin puhelinilmoituksiin vedoten on Pentti Korpela lähettänyt valituksen pakkohuutokauppamenettelystä. Hän ilmoittaa kärsineensä vääryyttä. Ja tämä samainen valitus on nyt jarruttamassa myös pakkohuutokaupan laillistumista lääninhallituksessa.

— Asia ei ole minun kohdaltani vielä loppuun käsitelty, sanoo Pentti Korpela sisukkaasti.

ENTISEN LOMAKESKUKSEN PIHAMAALLA ON NYT RAIHNAISEN AUTIOTA. On rempottavia ovia, avonaisia ikkunoita, puhdistamattomia piha-alueita. Vain miehenkorkuinen bernhardilainen tallustelee pitkin pihamaata ja vartioi olematonta lomakeskusmiljöötä. □

15-VUOTTA LINNASSA TULITIKKURASIAN TÄHDEN

Teksti:
VEIKKO ENNALA
Kuvat:
TAISTO TUOMINEN

Tavallisen ihmisen oikeustaju sanoo, että mitä enemmän rikoksen kautta on hyödytty, sen suurempi pitäisi rangaistuksenkin olla. Omituista kyllä, asia ei aina olekaan näin. Kun korkea valtion virkamies pimittää yhteiskunnan varoja miljoonien verran, katsotaan hänen useinkin toimineen "taitamattomuudessa" ja hän selviää sakoilla, kun taas hillopurkin anastanut työtön jätkäpoika saa "ansaitusti" vuoden kuritushuonetta.

Sallikaa meidän esitellä teille kemiläinen Taavi J. Vähäsarja, joka on istunut linnassa 15 vuotta. Mikä on hänen rikoksillaan saamansa hyöty ollut? Tulitikkurasia ja tyhjä salkku. Haastateltavamme arvostelee myös poliisia ja vankilaolojamme sekä selvittelee olosuhteita, joissa hänestä tuli lainrikkoja.

VEIKKO ENNALA: Sanotte, että kotinne oli tyypillinen vankila-asukin koti. Minkälainen on tyypillinen vankila-asukin koti, Taavi J. Vähäsarja?

TAAVI J. VÄHÄSARJA: Isä joi kaiken minkä äiti ansaitsi. Isästä en kylläkään tiedä muuta kuin minkä äitini on kertonut. Minun ollessani 3-vuotias isä oli lähtenyt Venäjälle rikastumaan. Vuotta myöhemmin hän kuoli nälkään Siperiassa. Olen yrittänyt tosissani muistaa lapsuudestani jotakin kaunista, mutta turhaan. Se oli köyhä, ruma ja iloton.

VE: Oliko äitinnekin tasapainoton ihminen?

TJV: Hän oli ja on mielestäni maailman paras ihminen. Hän pesi päivät ja joskus yötkin rikkaiden pyykkejä ja portaikkoja pitääkseen meidät, veljeni ja minut, hengissä vuodet 1934—40. Mutta kun hän oli aina poissa kotoa eikä isääkään ollut, kasvatuksemme jäi kesannolle.

VE: Missä vaiheessa tutustuitte ensimmäisen kerran ns. laitoksiin?

TJV: Olin silloin 9-vuotias. Varastin nälkääni Kemissä olleiden saksalaisten sotilaiden muonavankkureista yhden leivän. Eräs upseeri näki tapauksen ja toimitti minut leipineni poliisilaitokselle. Siellä sain lujan selkäsaunan ja uuden nimityksen: ryssänkakara. Tuon yhden leivän vuoksi jouduin seitsemäksi vuodeksi kasvatuslaitokseen.

VE: Miten teitä siellä kasvatettiin ja mitä opitte?

TJV: Minua kasvatettiin siellä ruoskalla kuten kaikkia muitakin. Mitäkö opin? Opin pelkäämään ja vihaamaan näitä kasvattajiani, lakia ja poliiseja, tupakoimaan ja nyt tositeolla varastamaan, niin myös tyydyttämään itse itseäni, juomaan alkoholia, pilkkaamaan Jumalaa ja sen sellaista. Näiden lisäksi opin nyhtämään maasta turnipseja, kyntämään, niittämään ja valjastamaan hevosen. Niitä taitoja en kaupunkilaisena kuitenkaan ole sen koommin tarvinnut.

VE: Minkälainen laitoksen johtaja oli?

TJV: Hän oli pastori. Ja homoseksualisti. Hän syleili ja suuteli kasvatettaviaan, meitä alaikäisiä poikia. Hän saarnasi usein paikkakunnan kirkossa sunnuntaisin johdantonaan Kristuksen sanat "Sallikaa lasten tulla minun tyköni". Ajan sanotaan parantavan haavat, mutta vielä nytkin, kun näen tuollaisen rasvahuulisen kirkonmiehen, tunnen aivan vastustamatonta halua ruhjoa, tallata, ampua.

VE: Arvelette, että sen sijaan että olisitte kasvanut kasvatuslaitoksessa oikeaan suuntaan kasvoittekin kieroon?

TJV: Mitä muuta, kun laitoksen koko ilmapiiri oli läpikotoisin valheellinen ja sairas. Minulla on kyllä täysi tekeminen itsessäni mutta silti joskus kärsin sanomattomasti ajatellessani niitä satoja poikia ja tyttöjä, jotka ovat tälläkin hetkellä noissa laitoksissa lopullisesti pilattavina. Minä ja minunkaltaiseni tiedämme tarkalleen, mitä kasvatuslaitoksille olisi tehtävä. Ne olisi hävitettävä maan tasalle. Hyvät isät ja äidit, miten vaikea lapsenne tuntuu olevankin, vastustakaa kaikin keinoin hänen lähettämistään koulukotiin tai tyttökotiin tai lastenkotiinkin. Kirjoittakaa lehdessä edes tämä vetoomukseni, mistä muusta vaikenettekin.

VE: Seitsemän vuotta kasvatuslaitoksessa. Entä sen jälkeen?

TJV: Tulin kotiin. Mutta olin vain puoliksi tervetullut, sillä äitini oli tällä välin avioitunut erään siirtolaisen kanssa. Tämä isäpuoli suhtautui minuun vihamielisesti ja mitä ikinä tein, se oli hänen mielestään väärin. Pysyttelinkin poissa kotoa mahdollisimman paljon. Kun minä näin tunsin menettäneeni äitinikin, ainoan ihmisen, joka minulle oli jotakin merkinnyt, ajauduin yhä suurempiin ristiriitoihin.

VE: Millaisiin ristiriitoihin?

TJV: Olin lapsena erityisen herkkä. Kaipasin tavattomasti rakkautta ja turvallisuutta. Mutta niitä kaivatessani sainkin raippoja ja vihaa. Koko maailmankuvani vääristyi. Ajattelin, että ehkä väkivalta onkin ainoa yhteiskunnassa hyväksyttävä arvo. Pelkästään siitä syystä ryhdyin harrastamaan nyrkkeilyä ja pian saavutin kadulla kovan tappelijan maineen. Mutta pankaapa merkille tämä: itse asiassa en olisi tahtonut tapella. Eikö siinä ole ristiriitaa?

Kun muut ovat hylänneet, ▶ yksi pysyy uskollisena: viinipullo. Siinä alkoholin siunaus ja kirous. Kuvassa haastateltavamme. Ihmettelemme, mahtavatko lukijat havaita epäsuhtaa hänen tekemiensä rikosten ja hänen saamiensa tuomioitten välillä. Kysymystä siitä, kuka on tosiasiallinen syyllinen Taavi J. Vähäsarjan murhenäytelmään, voidaan erikseen pohtia.

KÄÄNNÄ

VE: Koska teitte ensimmäisen varsinaisen rikoksenne?

TJV: 18-vuotiaana. Ja humalassa niin kuin joka ainoa kerta kun olen rikoksen tehnyt. Eräänä syksy-yönä tapasin kotikaupunkini (Kemin) erään tanssipaikan edessä miehen, joka oli minulle velkaa. Hän kieltäytyi sitä maksamasta. Iskin hänet katuun ja katsoin juopuneena oikeudenmukaiseksi ottaa häneltä kellon ja lompakon laillisten saatavieni hyvityksenä. Piilotin saaliini lumihankeen, josta poliisit ne opastuksellani myöhemmin löysivät. Selvittyäni kaduin tekoani katkerasti mutta sillähän ei rikosta saanut tekemättömäksi.

VE: Näin oli pää saatu avoimeksi?

TJV: Näin olin saanut pään avoimeksi. Minut tuomittiin ryöstöstä 4 vuodeksi 6 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamukseni viiden vuoden ajaksi. Se oli kallis hinta olemattomasta hyödystä, sillä saihan asianomistaja omansa takaisin. Ja vaikka nauraisitte minulle päin silmiä minä vakuutan, että olisin selvittyäni palauttanut sekä kellon että lompakon takaisin ilman esivaltaakin.

VE: Katsotteko tulleenne epäoikeudenmukaisesti tuomituksi siitä huolimatta, että olitte käynyt väkivalloin toisen kimppuun?

TJV: Huomatkaa, että en puolustele itse tekoa. Mutta huomatkaa myös, että olin humalassa, olin syyntakeeton. Tietenkin olin hankkinut humalan itse, mutta olin jo silloin alkoholisti. Ja alkolismi on seuraus jostakin, ei vain syy johonkin. Minun alkoholismini johtui niistä ristiriidoista, joihin viittasin. Sitä paitsi yhteiskunta oli opettanut minulle väkivallan käytön. Ja väkivalta synnyttää aina uutta väkivaltaa. Pidän neljän ja puolen vuoden kuritustuomiota järjettömänä ja kohtuuttomana yksin jo siksi, että rikos ei hyödyttänyt minua. Jos olisin saanut tuomioni ehdollisena, luulen, että en koskaan olisi sortunut uudelleen enkä nyt istuisi tässä luonanne kertomassa oikealla nimelläni elämäntarinaani. Ns. normaalin ihmisen on vaikea ja kaiketi mahdotonkin ymmärtää sitä merkillistä antaa mennä — mielialaa, joka valtaa rikollisen sen jälkeen kun hän joutuu vankilaan sovittamaan ensimmäistä kolttostaan.

VE: Tämä ensirikoksenne tapahtui siis vuonna 1949, eikö niin? Miten on jatkon laita?

TJV: Ehkä luen näistä muistiinpanoista koko synkän historian. Vuonna 1951 minut tuomittiin murrosta ja toisen omaisuuden luvattomasta käytöstä sekä moottoriajoneuvon kuljettamisesta alkoholin vaikutuksen alaisena. Menetin ehdonalaisen vapauteni ja sain tuomiot yhdistettynä 5 vuotta 3 kuukautta kuritushuonetta. Kansalaisluottamukseni määrättiin menneeksi 3 vuodeksi alkaen siitä päivästä, jolloin tuomioni oli kokonaisuudessaan kärsitty. Mitäkö tein? Murtauduin humalassa rakennustyömaan ruokailukoppiin, josta anastin tyhjän nahkasalkun. Sen jälkeen ajoin isäpuoleni hallinnassa olleella henkilöautolla kaksisataa metriä, jolloin moottori ja minä sammuimme. Vuonna 1955 minut tuomittiin virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta 8 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään ehdonalaisen vapauteni. Rikokseni kohde oli minua putkaan taluttava konstaapeli. Ei taloudellista hyötyä.

VE: Milloin olette viimeksi nauttinut kansalaisluottamusta?

TJV: En sitten vuoden 1949. Olen "menettänyt" sen joka ainoan rikoksen yhteydessä milloin kolmeksi milloin viideksi vuodeksi.

VE: Entä sitten?

TJV: Vuonna 1955 kaksi kuukautta vankeutta ja ehdonalaisen vapauden menetys ilkivallan teosta. Rikoksen kohde poliisiauto, jonka ikkunan heitin kivellä rikki. Autossa ei ollut ketään. Taloudellista hyötyä en saanut enkä havitellut. Tämä "ilkivalta" oli sitä poliisivihaa, joka heräsi kun sain leipävarkauden jälkeen selkäsaunan lapsena.

VE: Humalassa?

TJV: Kyllä. Niitä aikoja ymmärsin olevani alkoholisti. Vuonna 1957 minut tuomittiin kahdesta murrosta kaksi kertaa kahdeksaksi kuukaudeksi kuritushuoneeseen. Rikoksen kohde oli partiopoikien autio kesämaja ja oluttehtaan konttori. Kummastakaan paikasta en anastanut mitään, hyöty siis edelleen olematon. Vuonna 1958 sain 8 kuukautta kuritushuonetta murron yrityksestä ja menetin ehdonalaisen vapauteni. Murtauduin lehtikioskiin mutta en anastanut mitään.

VE: Tämä alkaa vaikuttaa käsittämättömältä.

TJV: Vuonna 1961 sain murrosta 11 kuukautta kuria. Rikoksen kohteena oli nyt rakennustyömaan rautavarasto. En anastanut mitään. Ryömin sinne kuin "peto kuoleva" ja täsmälleen samassa tarkoituksessakin. Halusin vain nukkua.

VE: Onko mielenne tilaa tutkittu?

TJV: Tulemme kyllä siihenkin. Vuonna 1962 sain 2 kuukautta vankeutta ja menetin ehdonalaisen vapauteni vahingonteosta. Rikoin erään purettavana olevan laivaromun hytin ikkunan ja kömmin hyttiin nukkumaan. Ei mitään taloudellista hyötyä. Vuonna 1963 uusi murto, rangaistus 10 kuukautta kuritushuonetta. Menin talviyönä auki olleeseen junan makuuvaunuun nukkumaan. Rikoin seinässä olleen kaapin lasin ja sieppasin tikkurasian saadakseni tulen ratapihalta löytämääni tupakantumppiin.

VE: Hm.

TJV: Vuonna 1964 murron yrityksestä 4 kuukautta vankeutta. Murtauduin maitokauppaan anastamatta mitään. Vuonna 1965 minut tuomittiin "yksissä tuumin tehdystä varkaudesta" 1 vuodeksi 3 kuukaudeksi kuritushuoneeseen. Tämä tuomioni on oikeusmurha. Eräs vankilatuttavani varasti tietämättäni samassa ryyppyseurassa olleelta henkilöltä 210 markkaa sisältäneen lompakon. Noin neljä tuntia myöhemmin tapasin hänet kaupungilla ja hän antoi minulle 70 markkaa mainiten, että hän oli ne varastanut. Hän oletti minun nähneen varkauden ja yritti lahjomalla tukkia suuni. Otin rahat mutta menin rikoksen uhrin kotiin ja annoin ne hänelle, koska hän oli lapsuudenystäväni. Samalla kerroin, kuka varkauden oli suorittanut. Silti minutkin tuomittiin varkaudesta.

VE: Miten se on mahdollista?

TJV: En osaa selittää asiaa muutoin kuin että oikeus tuijotti itsensä sokeaksi rikosrekisteriini, kuitenkin vain sen pituuteen ja rikosten nimikkeisiin, ei sen asiasisältöön. Nähtävästi oikeus oletti, että menneisyyteni huomioon ottaen minunkin täytyi olla osasyyllinen.

VE: Voisitteko vannoa itsenne viattomaksi tähän ri-

TODISTUS

alempana mainitun rangaistuksen sovittamisesta

Nimi V ä h ä s a r j a, Taavi Johannes	Kotipaikka Kemi
Tuomioistuin ja päätöksen päiväys Kemin RO:n IIos 15.11.66	
Rikos Samalla teolla tehd.auton luvat.käytt.otto, sen kulj.väkij.vaik.al. rik.uus.ja ilman ajolupaa sekä pysäht.liikennemerk.kielletylle paik. rik.uus.samalla teolla tehd.törk.vark.ja vahingonteko.	
Rangaistus 1v 2kk kh (+3v klm.) RL 3:11 noj.ja ArmL/67 noj.väh.yht.1kk 11p kh ja vap.klm.	
Rangaistuksen täytäntöönpanoaika 17.11.1966 - 6.12.1967	Etsintäkuulutettu Poliisisanomissa
Käytös rangaistusaikana tyydyttävä	Ahkeruus tyydyttävä
Edistys	
Rahaa vapautuessa	

Turun keskus- vankilassa 6 p:nä joulu- kuuta 1967

Apulaisjohtaja V. Vesalainen

Vaho n:o 245 ASb 10000 7.60 -963/7

Todistus tämäkin.

kokseen jonkin semmoisen kautta, mikä on teille pateettisesti sanoen pyhää?

TJV: Voin vannoa sen äitini kautta, sillä minulla ei ole muuta pyhää. No niin, ja sitten vuonna 1966 sain murrosta 1 vuoden kuritushuonetta ja rattijuoppoudesta 6 kuukautta vankeutta. Murtauduin huoltoasemalle, hyöty olematon. Rattijuoppoustapaus oli mielestäni lievä eikä se aiheuttanut kenellekään vahinkoa — onneksi.

VE: Olemme nyt päässeet listanne päästä päähän. Yhteenvetona totean tyhjän salkun ja tulitikkurasian tosiaankin tulleen maksamaan teille 15 vuotta. Rikos ei ainakaan teidän tapauksessanne tunnu kannattaneen.

TJV: Näiden rangaistusten lisäksi olen ollut toistasataa kertaa pidätettynä juopumuksen takia, seitsemän kertaa vankimielisairaalassa, joka on oikea mätäpesäke. Muutamia kertoja olen ollut alkoholistiparantolassa ja sakkovankeudessa.

VE: Onko poliisivihaanne muuta syytä kuin se, että teidät piestiin lapsena?

TJV: Valtaosa poliiseista on maatalojen poikia ja renkejä, juuri niitä "terveitä nuorukaisia", joita poliisisääntö edellyttää heidän olevankin. Epäilemättä he ovat terveitä fyysisesti, mutta henkisesti he eivät ole riittävän valistuneita ja tasapainoisia käyttämään sitä lähes rajatonta valtaa, joka heille pistoolin ja pampun ohella pikaisen koulutuksen jälkeen annetaan. Jo poliisikoulussa heidät opetetaan sadisteiksi, sillä vaatihan koulu joht. Eloranta äskettäin julkisesti, että maan rikoslainsäädäntö olisi palautettava 1800-luvun tasolle. Silloinhan olivat vielä voimassa kuolemantuomiot ja raippa- ja muut häpeärangaistukset. Millainen on opettaja sellaisia ovat oppilaat.

VE: Syytöksenne tuntuu liian ylimalkaiselta.

TJV: Minä kannan kasvoissani hautaan asti kahta poliisin saappaan aiheuttamaa arpea. Tiedän kyllä mistä puhun. Olen kuullut ihan liian monena yönä pampun ja nyrkin läiskähdyksiä pidätysselliini, kun muita pidätettyjä on pahoinpidelty, olen kuullut naisten kirkunaa kun poliisit ovat maanneet väkivalloin laiva- ym. tyttöjä. Olen kuullut juopuneiden avunhuutoja ja olen kuullut kohtalotovereiltani satoja karmeita kuvauksia öisistä pieksäjäisistä. Nämä "terveet nuorukaiset" ärjyvät nuorisolle kaduilla silloinkin kun hyvä sana auttaisi ja ystävällinen kehoitus ajaisi saman asian. Koko maailma on vihan ja julmuuden myrkyttämä. Ettekö te tajua, miten kohtuuttomasti esimerkiksi minua on rangaistu. Kun lapsi varastaa nälkäänsä leivän, hänet hakataan poliisivoimin ja hänen vapautensa riistetään seitsemäksi vuodeksi. Voiko kukaan järki-ihminen olettaa, että tällaisesta lapsesta kasvaisi lakia, yhteiskuntaa ja poliiseja kunnioittava tai peräti rakastava ihminen?

VE: Mikä on vapausrangaistusten vaikutus teihin ollut?

TJV: Eikö se jo ole käynyt teille selväksi? Jos ihminen tuntee saaneensa kohtuuttoman ja epäoikeudenmukaisen rangaistuksen ja tuomiota sovittaessaan havaitsee, että koko rangaistuksen tosiasiallinen motiivi on kosto, mitä muuta se voisi vaikuttaa kuin että vankikin haluaa kostoa. Omaksi onnettomuudekseen hän kyllä kostaa vapauduttuaan tekemällä uusia rikoksia, useinkin humalassa, jolloin kontrolli puuttuu. Hänen kostonsa on vailla tarkempaa osoitetta, se on vain huitaisu, joka on tarkoitettu tekemään kipeätä ns. yhteiskunnalle. Ikävä vain, että yhteiskunnalla ei ole ruumista ja sijaiskärsijäksi joutuu yhteiskunnan yksityinen jäsen, rikoksen kohde tai uhri.

VE: Mitä tahdotte sanoa itse vankilaoloista?

TJV: Vankilasäännötkin ovat parhaasta päästä peräisin 1800-luvulta. Tässä eräitä esimerkkejä tarkkoina lainauksina:

"Jokaisen vangin tulee työskennellä ahkerasti kruunun hyväksi."

"Vangit on pakotettava ahkeraan työhön."

"Vangilla saa olla vankilasäännöt, Raamattu tai Uusi Testamentti ja virsikirja tai oman uskontokuntansa tunnustuskirjat sekä vankilan hyväksymä seurapeli."

"Jumalanpalveluksiin ja hartaushetkiin on jokainen evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluva vanki velvollinen ottamaan osaa."

"Täytekynän käyttöön on oikeus kaikilla niillä vangeilla, joilla on täytekynä."

"Vangin ruumis, jota ei lähetetä anatomiseen laitokseen eikä jätetä omaisille, haudataan vankilan kustannuksella."

Kuten huomaatte, vangin elämä säännöstellään kovin tarkoin. Hän saa käyttää esimerkiksi täytekynää vain siinä tapauksessa, että hänellä on täytekynä.

VE: Tuo on nyt hiukan typerää kylläkin.

TJV: Vankilassa puhutaan vain siitä mitä vangin täytyy tai mitä hän ei saa tehdä, ei ollenkaan siitä mihin hänellä olisi oikeus paitsi että hän voi pitää sellissään raamattua. Vanki ei saa koskaan arvostella vankilaoloja. Hän ei saa sanoa vankilaruokaa huonoksi vaikka se on sitä. Hän ei saa kieltäytyä työstä, ei koskaan hermostua tai menettää malttiaan, hän ei saa väitellä vartijansa kanssa edes periaatteellisista kysymyksistä. Hänen on heti kohta vankilaan tultuaan opittava ymmärtämään olevansa aina väärässä. Vanki ei saa uhata tekevänsä itsemurhaa, koska siitäkin häntä rangaistaan. Hänet suljetaan silloin yksinäiskoppiin, joka menettely itse asiassa on kehoitus tehdä itsemurha. Olen itse kävellyt eristyssellissä 3 vuorokautta hirttonaru paidan ja ihon välissä itkien — ja viimein voittanut halun päättää päiväni. Olen nähnyt omin silmin, kuinka Kakolan länsiselliosastolta kannettiin kuukauden sisällä ulos viisi ruumista. Ainakin kolme näistä itsemurhaajista oli jo etukäteen ilmoittanut aikeistaan. Eikö tämäkin osoita vankilansisäistä kaksinaamaisuutta ja farisealaista tekopyhyyttä. Vankia muka rangaistaan itsemurhan hautomisesta suomalla hänelle mitä parhain tilaisuus tehdä itsemurha. Kun ruotsalainen SE -lehti aivan äskettäin kertoi, että osa asepalveluksesta kieltäytyneistä ja sen vuoksi Karvian työlaitokseen suljetuista Jehovan todistajista oli uhkaillut itsemurhalla, ryhtyi sosiaaliministeriö "kiireesti tutkimaan asiaa", niin kuin Ilta-Sanomat jutun otsikoi. Mutta miksi varsinaisissa vankiloissa jo tehtyjä itsemurhia ei laisinkaan tutkita ja miksi julkisuuteen ei ole annettu heistä mitään tilastoa. Siksi, että luku on hirvittävä.

VE: Te olette istunut 15 vuotta kuritushuoneessa ja vankilassa. Ne ovat olleet hukkaan elettyjä päiviä. Olettaisin ansionmenetyksetkin melkoisiksi jos nyt vapaudessa sitten olisi ollut työtä.

TJV: Vangin päiväpalkka on keskimäärin 90 penniä. Olen vankilassa tehnyt valtiolle 4 500 työpäivää, joten 15 vuoden hankkeet siellä nousevat vajaaseen 4 500 markkaan. Mikäli olisin ollut vapaana ja tehnyt siviilissä samaa työtä (sähköhitsaus), olisin 4 markan tuntipalkan mukaan ansainnut noin 144 000 markkaa. Se on hinta, jonka olen maksanut tulitikkurasiasta ja tyhjästä salkusta.

VE: Entä nyt?

TJV: Seison saman murheellisen tosiasian edessä kuin moni muukin entinen vanki. Kukaan ns. kunnon työnantaja ei huoli minua palvelukseensa. "Missä olette viimeksi ollut työssä?", he kysyvät. "Vankilassa", vastaan minä. "Kauanko?" he kysyvät. "15 vuotta." Silloin he kalpenevat. Sanon: "En ole tehnyt muuta pahaa kuin varastanut tyhjän salkun ja tulitikkurasian." He nauravat väkinäisesti ja sanovat: "Teillä on huumorintajua. Se on hieno juttu. Mutta mitä työpaikkaan tulee, ikävä kyllä, sellaista ei ole nyt vapaana."

Ja sitten minä taas kuljen öisiä katuja pitkin yksinäisenä ja rahattomana ja nälkäisenä. Toivon parasta mutta pelkään pahinta. Minkälaisen päällekirjoituksen te ajattelitte laittaa tähän haastatteluuni?

VE: Tuntuisiko tämä hyvältä: "Viisitoista vuotta linnassa tulitikkurasian tähden." Salkun voisimme otsikossa unohtaa.

TJV: Entä "Kertomus pikkupojasta joka varasti leivän"?

VE: Sitäkin tietysti voidaan ajatella. □

PS.

Taavi J. Vähäsarjan haastattelun lopuksi tässä post scriptumina julkaisemamme kirje oli alun perin tarkoitettu lehtemme yleisön osastoon. Kun siinä kuitenkin on eräitä yhtymäkohtia Vähäsarjan poliiseihin kohdistaman kritiikin kanssa, katsomme sen puolustavan paikkaansa parhaiten näin sijoitettuna. Huomionarvoisinta on, että kirjeen lähettäjä on itse virasta eronnut konstaapeli. Ja näin siis hän:

Hyvä poliisimme, metsästäessään rattijuoppoja, usein käyttää sellaista systeemiä, että "piiska" ajetaan jonkin ravintolan, klubin tahi muun sellaisen läheisyyteen johonkin piilopaikkaan. Kun uhri

JATKUU SIVULLA 107

IRIS TUUNAINEN

Sirpa Somainen

Sirpa Suosmaa on kehittynyt ujosta koulutyttömisistä erääksi suosituimmista valokuvamalleistamme. Vuoden 1964 perin herttaisesta, mutta vielä persoonattomasta 18-vuotiaasta on tullut tyylikäs, edelleenkin kyllä herttainen, mutta erittäin persoonallinen ja varmaotteinen nuori nainen.

Sirpa Suosmaa ei pelännyt tyylinvaihteluita. Hän herätti missikisojensa jälkeen huomiota vaihtamalla hiusten väriä usein, hän etsi tyyppiään. Nyt hän on sen löytänyt — tai sanoisimmeko — hän on löytänyt niitä montakin. Valokuvamallin on oltava monikasvoinen, aina yhdennäköinen valokuvamalli huomaa piankin olevansa ilman työtä.

Sirpan suureen kassiin uppoaa viisi kokoperuukkia, tummia ja vaaleita, kiharaisia ja suoria. Erilaiset osaperuukit kuuluvat niinikään ammatin ”työkaluihin”. Monen vuoden mannekiini- ja valokuvamallityö on opettanut Sirpan kätevåksi meikkaajaksi, joka pienillä taikatempuilla muuttaa kasvonsa milloin veitikkamaiseksi, milloin lady-tyylisiksi.

Sirpan erinomainen vartalo herätti huomiota jo vuoden -63 missikisoissa, jolloin tyttö oli vielä liian nuori missiksi. Vuonna -64 hänellä oli jo harteillaan tuo säädetty 18-vuoden ikä, ja niin hän sai tittelin omakseen. Näiden vuosien aikana Sirpa on oppinut puhumaan sujuvasti englantia, hän osaa myöskin ranskaksi muutamia käteviä lauseita, olihan hän viime vuonna noin puolen vuoden ajan mannekiinina Pariisissa.

— Siellä oppi ainakin tekemään työtä! Se ei ollut ollenkaan samanlaista kuin täällä. Kyllä meilläkin sesonkiaikoina on kiirettä ja työ on raskasta, mutta siellä tehtiin jatkuvasti 12—14 tuntisia päiviä.

— Alussa kaikki vaatteet näyttivät siellä fantastisilta, mutta kun niitä kantoi puoli vuotta, eivät ne enää tuntuneet miltään. Kova työtahti tappoi kiinnostuksen niihin. Tietysti pidän muodista ja seuraan sitä, sehän liittyy jo tähän ammattiinkin, mutta toisaalta — pukeutuminen on makuasia.

Pariisista palattuaan Sirpa muutti uuteen yksiöön. Se on kooltaan melko tilava, siinä on parhaana puolena harvinaisen suuri kylpyhuone, josta Sirpa on erityisen ylpeä. Sisustus alkaa hiljalleen hahmottua, mukavia tuoleja, paljon viininpunaista, vihreää ja mustaa.

— Asunto on sellainen yhden ihmisen asunto. Vaikka onkin huhuttu, että Ray ja minä menisimme tässä piankin naimisiin, eivät asiat niin ole. Rayn opinnot ovat vielä kesken, joten me odotamme vielä. Ei meillä ole kiirettä.

— Tulevaisuudensuunnitelmista en tiedä. Tämä valokuvamallin työ ei ole niitä kaikkein varmimpia, tämä on yleensä lyhytaikaista ja kuluttavaa. Pitäisi aina keksiä jotakin uutta, etteivät katsojat väsy kasvoihin. Koetan seurata tarkkaan kaikki uusimmat meikkaustyylit, käyn joskus asiantuntijan luona meikattavana — joskus toinen ihminen löytää kasvoistani sellaisia piirteitä, joita itse en ole huomannut.

Millainen on Sirpa kotioloissaan? Mikä niistä monista tyypeistä, joita hän valokuvissa esittää?

— Vapaa-aikanani en käytä meikkiä, menen jopa maitokauppaankin ilman irtoripsiä ja liikoja värejä. Tietysti pitäisi pitää yllä ”tuo on se entinen missi” -tyyliä, mutta mielestäni liika on liikaa. Minulle riittää se, että minulla on mukava olla omissa oloissani. Työ on työtä ja siihen liittyvät nuo irtoripset ja meikit, vapaa-aika on luonnollista oloa ja rentoutumista varten.

Sirpalla on kirkkaankeltainen pieni urheiluauto, jolla hän usein huristaa katsomaan kotiväkeään Kouvolassa. Auton väri on kai ainoalaatuinen Suomessa.

— Saattaa olla, että maalaan tämän auton violetiksi. Olen uhkaillut niin jo aika kauan, ja saatan toteuttaa uhkaukseni piankin. En ymmärrä, miksi autojen pitää olla määrätyn värisiä, mustia, valkeita ja punaisia. Miksi kirkkaat iloiset värit eivät käy? Minusta se olisi hauskaa!

Ovikello ja puhelin soivat melkein yhtäaikaa. Sirpan vapaa-aika tämän päivän osalta alkaa olla lopussa. Kuvaus odottaa. □

Vaatiiko hiuslaatunne tai kampauksenne voimakkaan kiinnityksen?

UUTUUS Miss BRECK sininen

on tehokas hiuskiinne, joka on kehitetty kiinnittämään kampauksenne voimakkaasti, ja kuitenkin luonnollisen näkymättömästi. Miss BRECK sopii kaikille kampauksillenne, jotka vaativat voimakkaampaa kiinnitystä. Miss BRECKin ansiosta kampauksenne kestää huonossakin säässä — kauniina.
Kaikilla BRECK-tytöillä on Kauniit Hiukset.

Miss BRECK sininen — voimakkaaseen kiinnitykseen

Miss BRECK punainen — normaaliin kiinnitykseen

Miss BRECK - kaikille kampauksille!

 FARMOS OY

JARIN ISOÄITI:

MIKSI JARI TANSKAAN, MIKSI POIS TANSKASTA?

Raskain sydämin seuraavat Jari-pojan isovanhemmat sitä kirjoittelua, joka on pojan ympärille syntynyt. Rouva Irja Kauppinen on tässä kertomuksessaan koettanut selvittää, mikä on saanut hänen Tuula-tyttärensä antamaan Jarin pois — ja pyytämään tätä jälleen takaisin.

Monissa lehdissä on julkaistu juttuja pienestä Jari-pojasta, jonka äiti antoi Tanskaan adoptoitavaksi, mutta muuttikin sittemmin mieltään ja tahtoo nyt lapsensa takaisin. Mieliä on kuohuttanut lapsen heitteleminen edestakaisin, ja äiti onkin lehtien palstoilla tuomittu holtittomaksi.

Teksti: **IRIS TUUNAINEN**
Kuvat: **REINO KAIVOLA** ja **FOTO-POSSE**

KÄÄNNÄ

Rouva Irja Kauppinen, lapsen isoäiti, on monet itkut itkenyt lukiessaan tyttärestään ilkeitä lausuntoja. Hän otti lehteemme yhteyttä haluten kertoa kaikista niistä seikoista, jotka ovat saattaneet hänen tyttönsä elämän pois raiteiltaan, aiheuttaneet koko jupakan.

— Tyttöni ei ole antanut haastatteluja vaikka ovat pyytäneet. Hän on nyt naimisissa ja perherauhan takia on parempi olla päästämättä ketään haastattelemaan — mies ei pidä sellaisesta ajatuksesta. Menivathän nuo Seuran ihmiset sinne heidän kotiinsa yhtenä iltana, kello oli jo 21, myöhäistä ja lapset olivat jo nukkumaan menossa. Tuulan mies käski heidät sieltä ulos. Kummallinen aika sekin mennä haastattelemaan.

— Minä olen saanut luvan kertoa tyttöni tarinan, kaikista niistä asioista jotka liittyvät tähän Jarin juttuun. Olen niin kovasti itkenyt tätä juttua, kun niin pahasti Tuulasta kirjoittavat. Ei hän mikään huono ole, on vain niin nuori vieläkin.

— Hän meni naimisiin 25. 11. 1962 presidentin luvalla. Oli silloin vasta 16-vuotias. Emme olisi laskeneet naimisiin, ellemme olisi tienneet miestä hyväksi ja mukavaksi. Heillä meni aluksi kaikki oikein hyvin. Asuivat pojan kotitalon alakerrassa, hankkivat kaikkea talouteen kuuluvaa — oli autokin ja muuta. Osamaksulla hankittua, mutta kuitenkin. Suunnitteilla oli omakotitalon rakentaminenkin. Heille syntyi poika 24. 12. 1963. He olivat oikein onnellisia ja tyytyväisiä. Kaikki olisi vieläkin varmasti hyvin mutta mies kuoli hyppyrimäkityömaalla 17. 4. 1965. Putosi yli 23 metrin korkeudesta ja kuoli viikon kuluttua.

— Olisi hän kai voinut jäädä asumaan sinne alakertaan, mutta eivät tulleet miehen veljen kanssa oikein toimeen. Tuula muutti sitten Savonlinnaan asumaan, ja siellä hän tapasi Jarin isän.

— Toisen tyttöni mies, Hannu Hasanen, oli samassa työpaikassa kuin tämä Pertti Pörstikin. Tuula kävi siellä siskonsa kanssa Hannua katsomassa, ja silloin tämä Pörsti oli innostunut, että nyt lähdetään joukolla ulos, että Hannun piti

Kuusitoistavuotiaana Tuula solmi ensimmäisen avioliittonsa presidentin luvalla. Avioliittoa kesti vain runsaat kaksi vuotta, sillä Teuvo kuoli tapaturmaisesti vuonna 1965. Tästä alkoivat asiat mennä huonompaan suuntaan . .

esitellä Tuula hänelle. Siitä se sitten alkoi, se alamäki. Mies osasi puhua, ja Tuula oli liian nuori ja ajattelematon. Mies muutti asumaan hänen luokseen noin vain, eli hänen kustannuksellaan niin että vähät rahat menivät. Ei ollut Tuula mikään rikas leski niinkuin esittelyvaiheessa oli kuulema leikillään sanottu.

— Heillä meni se elämä sellaiseksi rähjäämiseksi, mies söi yöllä kotiin tullessaan lapsen ruoatkin. Minä en voinut asialle muuta, kun soitin sosiaaliviranomaisille ja käskin käymään ja puuttumaan asiaan. Kävivät ne ja totesivat, että eihän siellä mitään hätää ollut, Tuula kuulema hoisi lastaan erinomaisesti. Ja minä kun toivoin, että olisivat sen miehen sieltä ajaneet pois.

— Viikonloppuisin kävivät täällä, söivät ja asuivat. Mieheni ei pitänyt Pörstistä ollenkaan, enkä minäkään, mutta sen miehen kunniaksi on kyllä sanottava se, että puhua se osasi. Puhui kerran minullekin niin, että yhdessä itkimme tuossa pöydän päässä. Mutta nälissään se silloin oli ja ruokaa tahtoi.

— Piti heidän mennä naimisiinkin kun lapsi oli tulossa, kävivät ottamassa kuulutuksetkin, mutta Tuula soitti sinne pappilaan heti ja peruutti ne. Oli pappikin sanonut, että oikein teki. Millä he olisivat eläneet, rahattomia molemmat.

— Jari syntyi 3. 5. 1966. Mies ei käynyt lasta katsomassa ennenkuin soitin ja käskin tulla. Nimikin oli silloin jo valmiina, Jari Veikko Tapio. Sanoi tuo silloin, että kas kun isän nimenkin (Veikko, toinen nimi) otit mukaan.

— Meillä oli kovasti vaikeuksia siihen aikaan, minun oli jalkani takia käytävä leikkauksessa ja muutenkin oli tiukkaa. Lapsi oli emäntäkoululla hoidossa, siitä piti maksaa 100 markkaa kuukaudessa. Olisin minä lapsen hoitanut muuten, mutta kun tuo terveys oli niin huono, ei sitä uskaltanut. Tuula oli myös huonossa kunnossa, ja sitäpaitsi hän sai hyvän työpaikan kesäkuussa. Jari oli syntynyt kuukautta aikaisemmin.

— Ovat antaneet aivan väärän kuvan siitä työhönmenostakin. Väittävät vastattaneen lehti-ilmoitukseen, ja että muka jo kahden päivän päästä olisivat kihloihin menneet. Ei se sentään niin nopeasti käynyt. Sitäpaitsi tämä Suhonen on meidän vanha perhetuttummekin. Hän soitti tänne ja kysyi olisiko kukaan tytöistäni vapaana tulemaan palvelukseen. Hän on vakuutustarkastaja ja hän tarvitsi apua konttoriin ja taloudenhoitoon. Syksyllä he vasta menivät naimisiin. Mies on Tuulaa monta vuotta vanhempi, on nyt 43-vuotias, mutta hän varmasti pystyy antamaan Tuulalle turvallisuutta, jonka hän menetti ensimmäisen miehensä kuollessa. Kaikki olisi hyvin, kunhan tuo Jarin jupakka selviäisi.

— Ensin he harkitsivat asiaa, ja tulivat siihen tulokseen, että olisi hankalaa kun on monenlaisia lapsia — olisi Tuulan Ari-poika ensimmäisestä avioliitosta, miehen oma poika ja sitten tämä Jari — ja kenties sitten ne tulevat yhteiset lapset. Poika päätettiin antaa ottolapseksi ensin tänne Suomeen, mutta sitten päädyttiin kuitenkin Tanskaan. Tuula laittoi sellaisen ilmoituksen lehteen, he kävivät kovasti kirjeenvaihtoa ja asia järjestyi.

— Poika oli 4 kuukautta vanha kun hänet haettiin. Tuo tanskalainen perhe on kyllä hyvin toimeentuleva, ja koti olisi varmasti hyvä. Siinä oli vain alussa sellaisia hankaluuksia, ilmoittivat Mikkelin sosiaalilautakunnasta että kasvatusäidin sairastelun vuoksi poika palautetaan Suomeen, lastenkotiin. Lastenkotiin ei Tuula tahtonut poikansa joutuvan ja siksi hän vaatii lastaan takaisin. Kaikki tämä melu ja Tuulan haukkuminen alkoi silloin.

— Jarin isä otti ja meni naimisiin myöskin. Hän on ennenkin ollut naimisissa, tyttö on edellisestä avioliitosta. Tässä avioliitossa on nyt jo kaksi lasta. Minä silloin kihlausvaiheessa soitin tälle morsiamelle, että tietääkö tuo Jarin olemassaolosta. En minä soittanut sen takia, että olisin koettanut rikkoa välejä, yritin vain varoittaa etukäteen.

— Rahan kanssa oli vaikeuksia, muuten kyllä olisimme pojan pitäneet vaikka täällä meillä. Pienet tilat täällä kyllä on, mutta kyllä hän olisi mennyt siinä. Vaan kun tuo sairastelu sekoitti asiat, ja raha.

— Viimeinen oikeuskäsittely on kuukauden kuluttua. Poika on kyllä jo tuomittu Tuulalle, mutta ne vetosivat siellä korkeimpaan oikeuteen. Mikkeli on antanut Tuulan puolesta puoltolauseen, mutta Savonlinnan sosiaaliviranomaiset ovat kieltolauseen takana. Ovat haastattelijoille antaneet ikäviä lausuntoja lapsestani.

— Minä vain tahdoin kertoa asiasta lehdellenne kun toiset niin painostavat. Soitettiin

JATKUU SIVULLA 82

AINUTLAATUISIN ERIKOISEDUIN

SVEITSILÄISEN KELLOTEOLLISUUDEN UUSIMMAT SAAVUTUKSET

JOKAISEN ULOTTUVILLE!

LUOTETTAVAA CAMY KELLOA MYYDÄÄN JO YLI 80 MAASSA.

Ostakaa kätevästi POSTITSE allaolevalla kupongilla
Myös OSAMAKSULLA. Jokaiselle CAMY-kellon tai korun ostajalle annetaan
ILMAISEKSI 4 mm. BISMARCK-RANNEKETJU tai HELMISORMUS *

molemmat 14 kar. kultaa (kuvat ohessa). HUOM! KETJU N. 4 MM. LEV., VARUSTETTU LUOTETTAVALLA JA TURVALLISELLA KOTELOLUKOLLA! Käteisostajalle annetaan lisäksi 10 %:n alennus. ÄLKÄÄ LÄHETTÄKÖ RAHAA KIRJEKUORESSA. Kellot ja korut lähetetään tyylikkäässä lahjakotelossa jälkivaatimuksella.

TAKUUN lisäturvana KELLOVAKUUTUS (3:—)

CAMY-HUOLTO JA MYYNTINÄYTTELY

MANNERHEIMINTIE 44
Kelloliike J. PELKONEN
HELSINKI, p. 494 463 ja 490 002

HUOM! Kaikki Camy-kellot ovat alkuperäisiä sveitsiläisiä laatukelloja, erikoisesti kovaan käyttöön tarkoitettuja. Tehtaan tiukan tarkastuksen lisäksi tarkastaa Suomessa jokaisen kellon ammattitaitoinen kelloseppä. Tästä syystä annetaan kaikille

CAMY-KELLOILLE 1 VUODEN TAKUU

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis puoliteräskuori, vaalea tai musta taulu, **mk 85:— tai 10:—/kk.**
8009 SAMA kultadoubleisena, **mk 90:— tai 10:—/kk.**
3500 NAISTEN KELLO, 17 kiv. AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, **mk 90:— tai 10:—/kk.**
3501 SAMA puoliteräksisenä, **mk 85:— tai 10:—/kk.**

7510 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Sputnik" nelikulmainen, vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, **mk 155:— tai 20:—/kk.**
7511 SAMA jaloteräksisenä, vaalea tai musta taulu, **mk 155:— tai 20:—/kk.**
1033 UUTUUS! Nelikulmainen NAISTEN KELLO. 17 kiv. koneisto, kestojousi incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kultadoublekuori, **mk 118:— tai 15:—/kk.**

7704 MIESTEN KAKSOISAUTOMAATTIKELLO "Jetking", 25 kiv. itsevirittyvä koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, näyttää sekä viikon- että kuukaudenpäivät, 20 mikron kultadoublekuori, vaalea tai musta taulu, **mk 235:— tai 20:—/kk.**
7703 SAMANTAPAINEN jaloteräksisenä. 30 kiv. koneisto, **mk 235:— tai 20:—/kk.**
2205 NAISTEN KULTAKELLO. 18 kar. kultaa, (Ø 19 mm) 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, **mk 160:— tai 20:—/kk.**

KULTAISET (14 kar.) BISMARCK-RANNEKETJUT

Kotelolukko, tarkistusleimaus:

n. 5 mm	mk **99:—**	kk erät	10:—
,, 6 ,,	mk **149:—**	,,	20:—
,, 8 ,,	mk **199:—**	,,	20:—

BISMARCK-KAULAKETJUT 14 kar. kultaa, jousilukko, keskeltä n. 6 mm ja päistä n. 4 mm mk **169:—**, kk erät 20:—

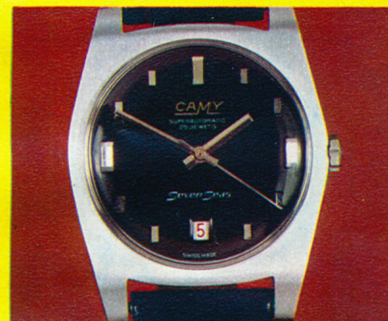

RANNERENKAAT 14 kar. kultaa, varmuuslukko, tarkistusleimaus:

n. 8 mm	mk **157:—**	kk erät	20:—
,, 10 ,,	mk **177:—**	,,	20:—
,, 12 ,,	mk **197:—**	,,	20:—
,, 14 ,,	mk **229:—**	,,	20:—

LAHJAHELMISORMUS, 14 kar. kultaa, n. 7,5 mm:n helmi aidosta helmisimpukasta. Ilmoittakaa haluttu läpimitta mm.

7419 MIESTEN SUPERAUTOMAATTIKELLO "Sputnik", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, **mk 165:— tai 20:—/kk.**

7428 MIESTEN SUPERAUTOMAATTIKELLO "Seven Seas", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, **mk 170:— tai 20:—/kk.**
7429 SAMA kultadoubleisena **mk 175:— tai 20:—/kk.**

7311 **UUTUUS! SUKELTAJANKELLO PÄIVYRILLÄ** "Seven Seas", vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa. Pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv. koneisto, incablock-iskusuojaus. **ERIKOISRANNEKE "TROPIC"**, mk **129:— tai 15:—/kk.**
1007 NAISTEN KELLO (Ø 17 mm), varustettu murtumattomalla safiirihiotulla lasikkeella, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kultadoublekuori, **mk 95:— tai 10:—/kk.**
1441 SAMANTAPAINEN, 18 kar. kultaa, 21 kiv. Eta-koneisto, **mk 175:— tai 20:—/kk.**

7521 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Jetking", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, **mk 110:— tai 15:—/kk.**
7519 SAMANTAPAINEN, 20 mikr. kultadoubleeta, **mk 125:— tai 15:—/kk.**

HUOM! NOPEA TOIMITUS
Tilatut tavarat toimitetaan 3 päivän kuluessa!

NYKYKELLOT

Camy kellojen maahantuoja

BOX 10231
Helsinki 10
p. 30 30 31

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus käteisellä/osamaksulla = käsiraha + kk-erät. Käteissuorituksesta 10 %:n alennus.

KELLO n:o .... mk .... musta/vaaleatauluisena

RANNEKETJU/RENGAS ...... mm, mk .... KAULAKETJU mk ....

LAHJAETUNA haluan n. 4 mm. Bismarck-ranneketjun kotelolukolla/helmisormuksen läpimitaltaan .... mm. (Tarpeeton pyyhitään yli)

Nimi selvästi — synt.aika

Arvo t. ammatti — Kirjoilla

Osoite selvästi

HYMY 6/68

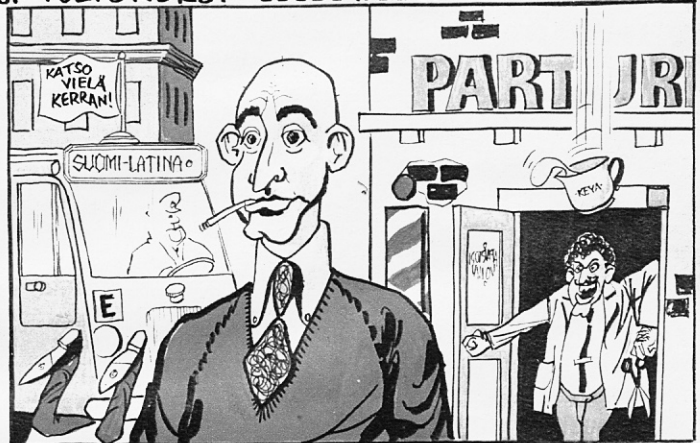
PUUTA HEINÄÄ

YHTEISKUNNALLISTEN ASIOIDEN POHTIMINEN TEKEE ASIALLISEN VAIKUTUKSEN. KOSKA AINA OLEMME TÄSSÄ SARJASSA SIIHEN PYRKINEETKIN, POHDIMME NYT NS. RAPPIOALKOHOLISTIEN ONGELMAA. ENSIKSI LIENEE SYYTÄ TARKASTELLA, KUINKA NS. "PULIUKOKSI" JOUDUTAAN.

ALKU SAATTAA TUNTUA HYVINKIN VIATTOMALTA, ESIM. JONKUN YSTÄVÄN PIENI VIHJE.

EIKÄ AIKAAKAAN, KUN HUOMAA JO OLEVANSA AIVAN **PULIUKKO**.

YLEENSÄ JO TÄSSÄ VAIHEESSA ALKAA KÄYDÄ HUONO TUURI. SLANGISANASTOSSA SE ON „PULITUURI".

PULISONKI ON LAINAUS RUOTSINKIELISESTÄ SANASTA PULISONG, JOKA TARKOITTAA KORVIKEALKOHOLILAULU.

LESTINHEITTÄJIEN AMMATTIKUNTA ON PYSYNYT LESTISSÄÄN, MUTTA ON SYNTYNYT AIVAN UUSI, LIEKINHEITTÄJIEN AMMATTIKUNTA.

JA KUN KIERRE ON ALKANUT, EI MIKÄÄN VOI HEITÄ ENÄÄ PELASTAA. HE TULEVAT VAIPUMAAN YHÄ ALEMMAS JA ALEMMAS.

HOROSKOOPPI

KAURIS (21. 12.— 20. 1.) Juhannuksen aikoihin teille tapahtuu suuri elämänmuutos. Ette voi ottaa edes rakastettunne mielipidettä huomioon elämänne tässä vaiheessa. Taloudellisesti tulette aika huonosti toimeen. Päänsärkyä. Parhaita päiviä tiistait, onnenluku 2.

VESIMIES (21. 1.—20. 2.) Jos vietätte tässä kuussa kesälomanne, se onnistuu yli odotusten. Tapaatte paljon mielenkiintoisia ihmisiä, joista parin kanssa solmitte pitempiaikaisen ystävyyden siteen. Hyvä terveys. Parhaita päiviä torstait, onnenluku 5.

KALAT (21. 2.—20. 3.) Tapaatte kohtalonne aurinkoisena päivänä keskellä katua tai maantietä. Jos ette ole naimisissa, alatte seurustella vakavassa tarkoituksessa mainitun henkilön kanssa. Naineet rakastavat vain toisiaan. Parhaita päiviä lauantait, onnenluku 10.

OINAS (21. 3.—20. 4.) Olette jonkin verran kyllästynyt kotoiseen Suomeen. Haluatte muille maille vierahille. Nyt jos koskaan teillä on loistavat mahdollisuudet toteuttaa salainen haaveenne. Rahaa tulee kuin roskaa. Parhaita päiviä maanantait, onnenluku 8.

HÄRKÄ (21. 4.—20. 5.) Nautitte työnteosta ja uppoudutte siihen hieman liikaakin. Juhannuksena teitä odottaa iloinen yllätys. Salaperäinen henkilö soittelee teille työpaikallenne. Elätte elämänne kiihkeintä kautta. Parhaita päiviä keskiviikot, onnenluku 9.

KAKSOSET (21. 5.—20. 6.) Kesälomasuunnitelmanne järjestyvät parhaalla mahdollisella tavalla ja olette iloinen kuin viiden pennin hevonen. Rakkauselämänne on suorastaan ihanteellista. Harvoin olette tuntenut itsenne näin autuaaksi kuin nyt. Parhaita päiviä sunnuntait, onnenluku 3.

RAPU (21. 6.—20. 7.) Teillä on mielestänne liikaa työtä. Mutta työtä teidän on joka tapauksessa tehtävä kuten kaikkien muidenkin. Rakastettunne terveys huolestuttaa teitä kovasti. Myös toisen läheisen sukulaisen kohtalo askarruttaa. Parhaita päiviä perjantait, onnenluku 6.

LEIJONA (21. 7.—20. 8.) Teillä on huolia, jotka ovat niin henkilökohtaista laatua, että edes rakastettunne hellä myötätunto ei teitä auta. Viihdytte ulkoilmassa ja vedessä paremmin kuin koskaan. Siitä huolimatta ruokahalunne on huono. Parhaita päiviä tiistait, onnenluku 1.

NEITSYT (21. 8.—20. 9.) Teillä on vaikea masennuksen kausi, josta teidän on vaikea selvitä omin neuvoin. Rakastettunne saa teidät muutaman kerran unohtamaan ikävät asiat. Joudutte yllättäin pitkälle matkalle. Parhaita päiviä sunnuntai, onnenluku 7.

VAAKA (21. 9.—20. 10.) Haaveilette kaikennäköistä ja osa haaveistanne ihme kyllä toteutuukin kuukauden loppupuolella. Jos teillä on nyt kesäloma, tapaatte henkilön, josta aiheutuu teille ikävyyksiä. Raha-asiat korjaantuvat paremmiksi. Parhaita päiviä torstait, onnenluku 4.

SKORPIONI (21. 10.—20. 11.) Ette viihdy yksin. Hakeudutte vieraiden ihmisten seuraan, jos tuttuja ei ole lähellä. Teette syvän vaikutuksen huomattavassa asemassa olevaan mieheen. Rakkauselämänne on intohimoista. Parhaita päiviä lauantait, onnenluku 6

JOUSIMIES (21. 11.—20. 12.) Teistä tuntuu, että teille on tehty vääryyttä. Kiukuttelette kuin pieni lapsi vähäpätöisistäkin asioista. Ihmiset eivät tästä syystä viihdy lähellänne. Etsitte uusia ystäviä ja löydättekin pari. Parhaita päiviä keskiviikot, onnenluku 2.

Uusi miesten lehti tulee: VIP – vietävän hyvä!

VIP on uusi ja erilainen. Täysin erilainen kuin Suomessa tähän mennessä ilmestyneet miesten lehdet. Sanalla sanoen vietävän hyvä. Tyylikäs ja miehekäs. Ja tarkoitamme todella sitä mitä sanomme

VIPin palstoilla kerromme Teille sanoin ja kuvin miehisistä asioista näin miesten kesken; autoista, urheilusta, politiikasta, VIP-henkilöistä, miesten muodista, tytöistä (hienotunteisesti tottakai), jopa ruoanlaitosta – parhaat kokithan ovat miehiä – sekä kaiken kukkuraksi hyviä kaskuja.

KESÄKUUN VIP sisältää mm.

Keijo Liinamaa – sovittelija, vakauttaja
Sodan mielettömyyttä Vietnamissa
Beatles ja Intian mystiikka
Kesäkuun miss VIP – Suvi-Sirkku Parras
Läpinäkyvien puseroiden arvoitus
Alkoholipolitiikkamme puntarissa
Eugene McCarthy, presidenttiehdokas
Ulkogrillauksen aakkoset
Mies astuu kesään muodikkaasti
Kesäkuun ruoka- ja cocktailvihjeet
Huumoria, pakinoita, katsauksia jne.

VIP on vaativan lukijakunnan vauhdikas lehti. Kerran kuussa rentoa nojatuoliluettavaa – miehille.

VIP on tämän kuun puolessa välissä lehtimyyjällänne. Käykää noutamassa. Puhukaa käsin tai omin sanoin – VIP.

VIP
TYYLIKÄS-MIEHEKÄS

HELGE SIIMES:

HYVÄT JA HUONOT MISSINI

Helge "Hessu" Siimes, jo poikavuosina uransa aloittanut manageri tuntee missit paremmin kuin kukaan muu. Toistakymmentä vuotta hän on ohjaillut koko kansan kaunottaria muotinäytöksissä ja show-ohjelmissa. Hänellä on suosikkinsa ja kauhukakaransa. Hessu tuntee myös missiyden vaarat. Työttömyyden ja nuoria kaunottaria vaanivat liikemies-saalistajat.

◀ Minä ja kaunottaret. Vasemmalta Astrid Fredriksen, Raija Joki, Eva Mainen, Kaarina Leskinen, Marita Gellman ja neiti Herrala Pietarsaaresta.

▶ Ester Toivosen asetan kaunottaristamme ehdottomasti ensimmäiselle sijalle.

Ensimmäisen Miss Suomi -kilpailuni järjesti joku Hallenberg-niminen henkilö joskus vuonna 1944. Olin tutustunut häneen ja niin jouduin muutamaan paikkaan tuolloisen missin IRJA ALHON kanssa esiintymään. Tältä ensimmäiseltä missimatkaltani muistan hyvin näyn, kun esiintymisen jälkeen järjestäjä laski myymättä jääneitä postikortteja ja missirahoja. Ajattelin, että johan on ihmeellistä elämää.

Joka tapauksessa oli kuultu, että olen mukana missipuuhassa, ja niin Kaarlo Nuorvala otti yhteyttä. Ensin hän pyysi järjestämään jonkun ihmeellisen hovilaulajan konsertteja, mutta kertoi samalla, että hänellä on Virkistysyhdistys, joka ryhtyy järjestämään Miss Suomi -kilpailuja. Nuorvala tahtoi minua mukaan.

Asia oli pitkään vireillä. Nuorvala painosti minua jatkuvasti ja kutsui viimein Saloon, missä esiintyi tuon yhdistyksen valitsema ensimmäinen missi — ANJA KOLA. Nuorvala ei kuitenkaan pystynyt missilleen järjestämään työtä. Tyttö pyysikin päästä mukaan kiertävään show-systeemiini, ja niin tehtiin ensimmäinen missisopimus.

Siitä alkoi pitkä työkausi, jolloin ohjelmatoimistoni järjesti misseille työtä — kuukausipalkalla eikä millään provisioilla. Sitä ennen tyttöjen työnsaanti oli perin heikkoa. ANNA-LIISA LEPPÄSELLÄKIN oli ennen palvelukseeni tuloa vain yksi hattukuvaus. Vuosien kuluessa toiminta edelleen vakiintui, kun tein muotinäytöksiä varten sopimukset tunnettujen alan liikkeiden kanssa. He vaatettivat tytöt.

Missikilpailujen perijät liikkeelle

Missikilpailujen järjestäminen oli siirtynyt Ohjelmapalvelun huoleksi, joka valitsi tyttöjä monet vuodet. Yhtiö ja koko Janne Hakulisen konserni teki sittemmin konkurssin.

Missisopimus jäi aluksi Paavo Päiviön haltuun. Jollakin tavalla se siirtyi edelleen Aimo Rautiaiselle ja Eino Makuselle. Eipä aikaakaan, kun vanha tuttavani Arvo Tamminen tuli luokseni Turkuun ja pyysi minua Helsinkiin. Herrat olivat päättäneet perustaa uuden Miss Suomi-toimiston, Finnartistin. Minulle tarjottiin yhtiön ainoan virallisen managerin virkaa. Minä hoitaisin kaiken niinkuin haluan ja neljä herraa — edellisten lisäksi. Pertti Himberg sekä Rautiaisen tilalla myöhemmin E. Huju — olisivat vain taustalla.

Pitkään harkittuani suostuin. Sain vähän alkurahaa ja sanottiin, että istu täällä toimistossa. "Sinulla on paljon ideoita, rakenna nyt jotakin", minua evästettiin. No mitäs minä siinä toimistossa puhelimella ja kylmällä ikkunalaudalla olisin pystynyt rakentamaan.

Neuvottelinkin vanhojen tuttavuuksien perusteella tunnettujen toiminimien kanssa kilpailujen järjestämisestä. Firmamme teki Tesvision kanssa televisiointisopimuksen. RITVA WÄCHTER tuli mukaan kiertueille, ja niin ryhdyttiin valitsemaan vuoden 1962 Miss Suomea. Kun sitten alkoi vähän kirkastua, ilmestyi jo Himberg'kin toimistoon. Hän neuvoi hakemaan Alohan vintistä vanhoja huonekaluja toimiston kalusteiksi.

Sitä ennen oli tietysti käyty vielä kerran lävitse sopimushommatkin. Monien vaiheiden jälkeen saatiin sopimus Finnartistin nimiin, samoin sopimus Claude Berrin kanssa. Kaikki oli siis valmista. Lahdessa pidettiin ensimmäinen paikallisen missin valintatilaisuus. Kierros ulottui kaikkiaan 38:lle paikkakunnalle. Kaikki, jok'ikinen tilaisuus oli loppuunmyyty. Näytöksiin liitettiin vielä nuorisotanssit, joissa entiset missit vierailivat — menestys jatkui.

Uurastuksen huipentuma oli 15 kauneimman loppukilpailu Tessissä, KAARINA LESKISEN valinta ja kruunaus.

Helge saa mennä

Nyt olivat Finnartistin johtajat muuttaneet kantaansa. Minulle kerrottiin, ettei minulla ollut osakkeita, en kuulunut johtokuntaan ja etten sitä ja tätä. Vähin äänin sain lähteä. Johtajat olivat päättäneet itse kantaa missikilpailujen järjestämisvastuun ja niittää myös maineen laakerit. olin mm. järjestänyt Börje Auralle työtä firmaamme. Kun palasin syksyllä ei minua itseäni enää tarvittukaan. Börje Aura jäi, koska oli jonkinlainen PR-mies.

Sen jälkeen en ole toimiston kanssa ollut yhteistyössä. Misseistä useimmat ovat silti olleet mukanani muotikiertueilla ja tunnen heidät sekä ihmisinä että työtovereina. Tuskinpa Suomessa oikeastaan kukaan muu on yhtä paljon kaunottariemme kanssa ollut yhteistyössä kuin minä.

Missien valintaan en osallistunut kertaakaan. Myöhemmin järjestin Suomen Kauneimman Tytön ja Pop-missin valinnan, jotka menivätkin oikein mukavasti. VIRPI MIETTISEN ja Caesar Waltzelin piti kruunata voittaja, SEIJA SIIKAMÄKI, mutta eipä kruunaajia näkynyt, vaikka olimme kaikki hyviä ystäviä. Ehkäpä Finnartist kielsi heitä.

Hyvät, reilut ja reippaat missit

Jos nyt palautan mieliini kaikkien näiden missivuosien kauneuskuningattaria, niin ehdottomasti ESTER TOIVONEN on asetettava ensimmäiselle sijalle. Tutustuin häneen tosin vasta 1950-luvulla, mutta siitä huolimatta Esteristä on muotoutunut myönteisin kuva. Hän ottaa asiat ja ihmiset sellaisina kuin ne ovat. Ei ihme, että hänen suosionsa on vuodesta toiseen säilynyt.

Jos vertaan häntä toiseen koko kansan missiin — ARMIIN — niin rouva Hilario on minun listallani vasta jossakin kymmenennen sijan paikkeilla. Loikkaus on siis melkoinen.

Älykkäimpiä missejämme on ollut ehdottomasti HILKKA RUUSKA Oulusta. Samoin YVONNE DE BRUYN. Yvonne oli reipas, tervehenkinen ja hyväntuulinen. Hänessä kaikki, kauneus ja äly, oli syntyperäistä eikä tehtyä. Tässä samassa yhteydessä on mainittava ehdottomasti myös Hilkka Ruuskan ihannetytöksi valittu RITVA RUUSKA

KÄÄNNÄ

HYVÄT JA HUONOT MISSINI

seurasi aikaisemmista sopimuksista huolimatta parasta tarjousta. Kerran tuli esiintymispaikalle vain sähke, ettei missin kannatakaan tulla. Miss Eurooppa-kilpailuissakin hän hävisi vain yhdellä äänellä. Kukapa tietää, miten olisi käynyt, jos tyttö olisi malttanut olla vähän toisin.

Manageri joutuu katsomaan missejä myös siltä kannalta, miten yleisö heihin suhtautuu. Tässä mielessä TERTTU NYMAN ja EVA HELLAS olivat vaikeasti yleisölle myytäviä. He eivät edustaneet sellaista naistyyppiä, joka käy kansaan missin paikalla. Eva Hellas tosin kehittyi myöhemmin. Terttu Nymanillekin oli kerran tilattu ennen esitystä yksityiskampaaja. Kampaajaa odotettiin parisen tuntia, kunnes selvisi, että missi ja kampaaja olivat istuneet aulassa muutaman metrin päässä toisistaan. Kampaaja ei tuntenut, ei edes aavistanut, että missi oli missi.

Eikä sitä paitsi TEIJA SOPANENKAAN Suomen Neitoaikoinaan häikäissyt. Suomen Neito-komitea oli pyytänyt ottamaan hänet mukaan johonkin näytökseen. Åbo Akademissa oli muotinäytös sunnuntaina päivällä. Tilaisuus oli huonosti organisoitu, väkeä vain kourallinen. Kun näin Teija Sopasen aulassa otin takkini ja hattuni ja läksin pois. Tyttö oli niin pienen, vaatimattoman ja teerenpilkkuisen näköinen, että suorastaan järkytyin. Ei hänessä

▲ **Suhina-Lempi on kaunotar siinä missä muutkin. Toimin nykyisin mainosalalla, mutta paitsi missejä olen managerina hoitanut monien kansainvälisten iskelmä- ja showtähtien sekä myöskin klassillisen musiikin taiteilijoiden asioita.**

◀ **Kuva, jota ei koskaan julkaistu. Pop-kellarin avajaisissa oli mukana melkoinen kaunotarkaarti. Heidät kuvattiin tarjoilija Steve Courtneyn seurassa. Vasemmalta Sirpa Suosmaa, Raija Salminen, Seija Tyni, Steve, Seija Siikamäki, Pirkko Aaltonen Finnartistin missimarkkinoiden hoitaja ja Seija Ikävalko. Kuvausta seuranneena päivänä Steve pidätettiin huumausainemyynnin johdosta. Minulla oli tavaton työ estää kuvan pääsy julkisuuteen. Onnistui. Steve katosi maasta hyvin nopeasti. Minäkin jouduin olemaan kolme tuntia kuulusteltavana jupakan takia.**

MARJA-RIITTA TUOMAALA oli luonnollinen tyyppi, joka itsekään ei katsonut olleensa Miss Suomi-tittelin arvoinen. Hän oli niin pidetty, että vieläkin jotkut tilaisuuksien järjestäjät haluaisivat juuri hänet esiintymään, vaikka välissä on nyt jo melkoinen joukko Virpiä, Sirpaa, Lenitaa ja Teijaa.

Kaksi vuotta kruunuaan kantanut TARJA NURMI oli hänkin niitä tyttöjä, joiden kanssa asiat luistivat ilman turhia temppuiluja. Ritva Wächter oli sellainen "hiljainen iltatuuli", mutta työnsä teki täsmällisesti ja varmasti.

Vaikeat vietävät

Missikatraaseen sopii vaikeitakin tapauksia. Näin jälkikäteen joskus suorastaan ihmettelee, että yleensä kiertueet ja esiintymiset ovat onnistuneet. Tytöt ovat yleensä lähtöisin pienistä oloista, nuoria ja ajattelemattomia. Missikruunu sotkee sitten ajatukset pahemman kerran.

Anna-Liisa Leppänen oli mielestäni kaikista kaunein, mutta myös vaikein. Hän oli helposti taivuteltavissa. Hän

◀ **Vahdinvaihto on tapahtunut. Teija Sopanen on luovuttanut Suomen Neito -tittelinsä Lenita Airistolle. Jaa, niin ne vuodet ovat vierineet ja vaikuttaneet. Silloin oli 1954.**

mielestäni ollut siementäkään kauneuskuningattareksi.

Nyt ihailen häntä.

Hän on yhtä suuri suosikki minulle kuin koko kansalle, mutta ei silloin Turussa. Sen jälkeen en enää edes yrittänyt tehdä sopimuksia hänen kanssaan. Samanlaisen muodonmuutoksen on kokenut toinen Suomen Neito LENITA AIRISTO, johon olen tutustunut vasta nyt jälkeenpäin.

Sirkku Talja nyki hihasta

SIRKKU TALJA aiheutti hänkin odotusten romahtamisen. Meillä oli suuri muotinäytös, johon odotettiin Miss Suomea. Joku nykäisi minua hihasta ja sanoi: "Mä tulin nyt." Sanoin päivää tälle nykivälle tytölle, koska pidin häntä modistina tai jonkin toimikunnan jäsenenä. Taisin jo ehtiä hakeakin Sirkku Taljaa, kunnes sitten totesin, että missi oli tuo sama hihasta nykijä. Se oli järkytys, sillä tyttö ei ollut viiden pennin vertaa missin näköinen. Sirkku on Teijan ja Lenitan lailla vuosien varrella kehittynyt tyylikkääksi ja edustavaksi.

MIRVA ARVINEN teki itsensä tunnetuksi, mutta ei suosituksi. Hänen piti esiintyä kerran Turussa. Konserttitaloon myytiin neljä lippua. Toisen kerran Mirvalta meni Neuvostoliiton matka ohi käsien, kun italialainen elokuvaohjaaja Zampi oli Adlonissa parempaa seuraa kuin matkan järjestäjät.

Sulhanen ohjasi Miss Eurooppaa

INGA-BRITT SÖDERBERG oli kaunis ja edustava. Hän ei vain voinut tehdä mitään ilman sulhastaan (joka oli naimisissa.) Hänellä olisi jopa ollut mahdollisuuksia, mutta aika ei ollut sopiva. Finnartistin Miss Suomi Kaarina Leskinen oli tyttö Elannosta. Hän on ainakin osannut hoitaa suhdetoimintansa ja kaikin puolin pitänyt huolta asioistaan. Pidettiinhän häätkin eläintarhassa.

Tampereen markkinoille lähettämistä kaunottarista MARITA GELLMAN ja AULIKKI JÄRVINEN kuuluivat managerin kannalta vaikeiden luokkaan. Oikuteltiin, poljettiin jalkaa eikä välillä tuntunut mikään sopivan. Sen sijaan ELSI KOIVISTO oli reipas ja asiallinen. Hän oli parhaita työntekijöitä kiertueilla. SATU ÖSTRINGIÄ en tunne, mutta hän vaikutti myös käyttökelpoiselta.

Diiva-Anita ja muut tytöt

Minulla on ollut kiertueillani muitakin kuin omia missejämme. KIKI HÅKANSSON, ensimmäinen Miss Maailma oli täällä mannekiinina ja samoin ANITA EKBERG. Anita oli jo silloin täysi Diiva kaikkine suomalaisine rakkaustarinoineen. Hän nimittäin ihastui silloin nuoreen laulajaan Rauli Sabelliin. Anita ei myöskään kaihtanut esitellä muille tytöille jumalaista vartaloaan sen ulottuvimmilta kohdilta.

Kiki Håkansson joutui vaikeuksiin Ruotsissa, koska hän oli esiintynyt rintaliivimainoksissa. Ruotsalainen maku ei silloin hyväksynyt sitä. Samat vaikeudet kohtasi muuten Tarja Nurmi täällä meillä liivimainoskuvaustensa takia.

JATKUU s. 62

▶ Ministeri Niilo Ryhdän tytär Sirkka Ryhtä oli Kuusamon kaunein. Seppo Hanski lauloi kaunottarelle. Isä ei pannut valintaa lainkaan pahakseen.

▲ Vuoden 1954 missikisojen arkipukueleganssia.

▶ Tervolan kauneinta tyttöä valittaessa oli talolla sekä tyyliä että tunnelmaa.

MISS FORD
Escort

MERJA-URSULA RAINIO, juuri 18-vuotta täyttänyt neitonen, on saanut taakseen joukon rovaniemeläisiä, jotka yksissä tuumin ovat valinneet tytön Lapin Miss ESCORT'iksi.

Tyttö käy parhaillaan iltaoppikoulua ja autokoulua. Tavoitteena ja suurena haaveena on osallistuminen jäärata- ja ralliajoihin — sitten joskus tulevaisuudessa. Merja-Ursula on harrastanut autoilua jo jonkin aikaa, lähinnä pienempien ST-ajojen kartanlukijana jonkun toisen ajaessa autoa.

Merja-Ursula ei kuulema vielä seurustele vakituisesti kenenkään kanssa, mutta hyvin ymmärrettävää on, että hänellä on runsaasti poikaystäviä, jotka haluaisivat olla vakituisia. Tyttö itse on kuitenkin sitä mieltä, että kannattaa ennen katsoa kuin katua — elikä 18-vuotiaalla on vielä paljon mahdollisuuksia edessäpäin.

CORTINA GT – VIE TEIDÄT TAPAHTUMIEN KESKIPISTEESEEN!

Cortina GT auto nykypäivän miehelle — miehelle, joka liikkuu paljon ja nopeasti. Silloin tarvitaan vauhtia, voimaa ja kiihtyvyyttä. Senlaatuista suorituskykyä ja tehokkuutta, joka on punnittu tuhansissa ralleissa. Cortina GT on auto, joka pysyy mukana nykyajan vauhdissa — tilava perheauto parhaimmillaan. Tehokasta suorituskykyä — se on Cortinan tunnusmerkki: 1600 cm^3 moottori, viidellä runkolaakerilla laakeroitu kampiakseli, kaksikurkkuinen Weber kaasutin, teho 93 hv/5400 r/min, huippunopeus yli 150 km/t, täydellinen mittarivarustus. Ohjehinta tuontisatamassa katsastusvarusteineen 14.400:— ilman rahti- ja toimituskuluja.

HYVÄT JA HUONOT MISSINI

JATKOA s. 59

▲ Inga-Britt Söderberg Miss Eurooppana ja kohuttu kauneusasiantuntija Claude Berr.

Monet firmat karttoivat häntä "liian rohkeiden kuvien takia". Tarja jopa pyysi kuvien poistamista käytöstä.

BIRGITTA JUSLIN, Ture Aran tytär, oli hänkin aikanaan kiertueillani. Nyt hän on suuri tähti, mutta siihen aikaan hyvin poikamainen, räksyttävä ja kirosikin mikäli tilaa oli. Ja sitä oli aika usein. Kaikin puolin reilu ja rahan tunteva. "Hintaa tästä pitäisi — ja kovin", oli usein kuultu tunnuslause. Birgitan löysi kauppaneuvoksetar Kerttu Pitkänen eräästä baarista.

Esiintyvät missit

Parhaina missivuosina misseistä osa yritti myös muilla aloilla. Anja Kola näytteli, PIRKKO MANNOLA lauloi ja Armi teki elokuvaa. Ritva Wächter yritti myös laulajana, mutta kun kuuntelin harjoituksia, niin yritys tuntui alunperin toivottomalta. Järkevänä tyttö huomasi sen itsekin.

Meikin taikavoima

Tyttöjen kauneus on myös kovalla koetuksella. Kerrankin Hilkka Ruuska oli jossain ranskalaisessa käsittelyssä, tuli sieltä takaisin kynittynä sellaiseksi, että illan näytös ihan hirvitti. Nythän meikit tekevät ihmeitä. Ester Toivosen aikana ei saanut olla mitään maaleja. Monelle olisikin nykyisin varmasti yllätys nähdä kuvankaunis Miss Suomi heti aamuherätyksen jälkeen. Viaton sivustakatsoja kyllä kysyisi: "Hei mikäs tuo oli?"

THELMA RAMSTRÖM on myöskin tullut vastaani työasioissa. Hänhän on Miss Cinerama, Kurkvaaran Rottasodan ranskatar ja saamassa elokuvaosan Ranskasta. Hän on tyttö, jossa on pippuria ja joka kyllä pärjää. Onpa vain hyvin oikukas, minullekin hän yritti kostaa erään romanssin särkymisen tekemällä tenää selvissä asioissa. Ihmettelen oikein, kun tyttö on niin pieni.

Ruusuton missitaival

Kaiken näkemäni jälkeen tekee mieli varottaa tyttöjen vanhempia siitä, ettei missitaival ole mikään ruusujen tie. Tyttö valitaan, hänellä on muutama keikka ja sitten pelkkää odotusta. Ei ketään kenen kanssa keskustella, mutta seuraa on tarjolla. Kotona istutaan ja odotetaan. Titteli edellyttää tytön mielestä juhlaa ja humua. Niin sitten mennään melkein mihin tahansa.

Olen katsellut näitä kilpailuja sivusta ja todennut, että aina samat liikemiehet pyörivät missien ympärillä. Tarjoavat sitä ja tätä saadakseen kauniin neitosen mukaansa ravintolaan. On nimittäin hienoa esiintyä kaunottaren kanssa.

Kiertueilla yritin aina pitää jonkinlaista kuria yllä. Kiertueet kestivät yleensä kuukauden tai kaksi. Jos tytöt ottavat vastaan kaikki tarjoukset, he ovat lopussa niin väsyneitä ja nuutuneita, ettei heitä voi lavalle viedäkään. Kysyntää kyllä on.

Kerrankin olimme Torniossa ja sinne tuli kaksi ruotsalaista "lehtimiestä", jotka tarjosivat tytöille kuvausta Haaparannassa. Palkkio oli muistaakseni muka 500 kruunua. Kaksi kaunotarta menikin lipeväkielisten miesten mukaan. Haaparannassa käytiin ravintolassa ja lystäiltiin.

Illalla piti mennä studioon. Studio oli jokin hämärä ullakko. Ukkelit sammuttivat valot heti sisään päästyään ja kävivät tyttöihin käsiksi. Jollakin keinoin uhrit pääsivät kadulle, mutta kun rahatkin olivat näissä kuvauksissa menneet, heidän ei auttanut muu kuin kävellä Tornioon. Oppivat varmasti jotakin.

Entä sitten missien työt ja ansiot? Varhaisempina vuosina missi sai pokaalin vuodeksi haltuunsa ja paketin saippuaa.

Työtä oli silti, koska järjestämäni kiertueet veivät 'eidän muotia esittelemään. Nyt palkinnot ovat jonkin verran paremmat, mutta työtä ei nähdäkseni tahdo löytyä.

Miss Suomi pääsee esille näyttelyissä ja muissa sellaisissa. Muiden osalta tilanne on huomattavasti heikompi. Nytkin tietääkseni esimerkiksi LEENA SIPILÄLLÄ on tulossa yksi ainoa tilaisuus. Siinäkin Finnar-

▼ Yvonne de Bruynnissä oli tyyliä ja näyttävyyttä.

◀ Anna-Liisa Leppänen on kruunattu vuoden 1947 Miss Suomeksi. Oikealla Anja Kola. Anna-Liisan harteilla on monet vuodet "kummitellut" missiviitta, joka välillä palveli peitteenäkin.

tistin osuus on se, että toimisto ilmoitti tytön olevan vapaana juhannuksena: Hän itse saa tehdä sopimuksen. Ehkä pääsee myöhemmin Lontooseenkin.

Vanhempien pitäisi mielestäni kaksi kertaa ajatella tyttäriensä kohtaloa missikohun jälkeen. En nyt tarkoita sellaista kohua, johon Martta Kuusela ryhtyi. Hän näki junassa Armin kuvan Hellaksen mainoksessa. Soitti heti Hellakselle ja ilmoitti ettei Kuuseloitten tytär sentään mitä tahansa karamelleja mainosta.

Kerran valintakierroksella oli maakunnassa ehdokkaina kauniita ja vähemmän kauniita. Eräskin kauppias oli puoli leikillään sanonut lähes satakiloiselle apulaiselleen, että typykkä sopisi vaikka missikisoihin. Tyttö otti kaiken kuitenkin tosissaan. Siinä kyllä järjestäjien naamat venyivät tämän täysipainoisen kaunottaren ilmestyessä riviin. Kaiken kukkuraksi kaunotar oli hankkinut oikein iltapuvun suurta menestystään varten.

Missikisojen tulevaisuus?

En ymmärrä, miten missikisoja tulevaisuudessa voitaisiin jatkaa. Television nykyisin maksama hieman yli 20 000 markan korvaus ei riitä millään kuluihin. Yksi missi ei elätä koko toimistoa, tehtäköönpä työtä vaikka hyväntekeväisyytenä, mikä sekin olisi aika ihmeellistä liikemiehiltä.

Tytöistä olisi niinikään pystyttävä pitämään parempaa huolta. Valinnan jälkeen jonkin hyvän perheen tai arvostetun henkilön olisi otettava heidät suojelukseensa ja estettävä mm. juuri noiden liikemiessusien aikeet. Onhan se merkillistä, että miehet, joista ei oikeastaan kukaan tiedä mitä he ovat, aina pysyvät liikkeellä. Sanoin kerran eräälle tällaiselle saalistajalle, että hän on missille liian huonoa seuraa. Mies oli melkein tehdä muhennosta minusta, mutta lähti myös.

Kyllähän Suomen kansa on missihullua, mutta ei enää yhtä kritiikittä kuin ennen. Tasoa ja tyyliä on nostettava. Missiä ei saa pitää maalitauluna. Mikäli lisäksi tulokset ovat tämänvuotisen kaltaisia, sekin aiheuttaa ihmettelyä. Nythän muuan asiantuntija antoi jo valintapäivän aamulehteen veikkauksensa loppusijoituksista, jotka sitten — ihmeellistä — pitivät prikulleen paikkansa. Siis kuka valitsi ja missä?

Vaikka olen tehnyt paljon työtä missien kanssa, en ole ollut mukana yhdenkään valinnassa. Kaarina Leskisenkin näin vasta kuvassa. Kaiken kaikkiaan pidän missipuuhaa hömpötyksenä, mistä mukaan joutuneelle tytölle voi olla hyvin kohtalokkaat seuraukset. Siitä kertookin jo heinäkuun Hymylehti.

▲ Armi ja Gil Hilario suuren kiertueensa aikana Pallaksella. Gil piti tämän vuoden misseistä kauneimpana Paula Linolaa, oma suosikkini oli Tuula Hakamäki, jolle varmasti löytyisi työtä muotinäytöksissä.

AVIOTTOMAN ISÄN PAINAJAINEN - OMA LAPSI

Kaisan kohtalo ("Minun täytyy antaa lapseni pois" Hymylehti 5/68) järkytti lukijoita. Avioton isä Kalle on eräs heistä.

Teksti:
LEENA ERONEN
Kuva:
REINO KAIVOLA

Kalle (19) on vajaan vuoden vanhan tyttären isä. Mutta hän haluaa unohtaa lapsensa, koska ei katso itsellään olevan oikeutta lapsen omistamiseen. Syy: hän erosi tyttärensä äidistä ennen vihille menoa. Molemmat katsoivat parhaammaksi erota kuin perustaa riitaisen kodin. Nyt Kalle elää painajaismaisessa maailmassa – lapsen silmät tuijottavat häntä syyttävinä yön pimeydessä – unissa.

Kalle on hyvin harvinainen avioton isä. Hän todella kantaa vastuun lapsestaan eikä vain huokaise helpotuksesta, kun ei tarvinnutkaan mennä pakosta naimisiin. Hän ei ajattele: maksanpa elatusavun ja jatkan elämääni entiseen tahtiin. Ja teen lisää aviottomia lapsia. Kalle ei ole tätä tyyppiä, mitä niin valitettavan monet nuoret ja vanhemmatkin aviottomien lasten isät ovat.

Kalle tutustui kolmisen vuotta sitten tanssipaikalla tulevan lapsensa äitiin Maijaan. Nuoret rakastuivat ja menivät kahden vuoden seurustelun jälkeen kihloihin. Koska naimisiin oltiin vakaasti menossa, ei "oikean" avioliittoelämän kokeileminen tuntunut väärältä. Lasta ei kumpikaan kuitenkaan vielä halunnut. Koska sekä Maija että Kalle ovat valistuneita nuoria, he käyttivät ehkäisyvälineitä — varmuuden vuoksi molemmat. Kaikki meni hyvin.

Kunnes sitten eräänä päivänä Maija huomasi olevansa raskaana. Tämä oli Kallelle melkoinen järkytys. Hän ei voinut ymmärtää, miten niin oli voinut käydä kaikista varotoimenpiteistä huolimatta. Aivan ensimmäiseksi molemmille tuli mieleen abortti. Mutta sitten tuli pelko. Maija ei uskaltanut sellaiseen leikkiin ryhtyä, minkä tuloksista ei kukaan voi mennä takuuseen. Lapsettomaksi jääminen oli peikko, jota Maija pelkäsi. Eikä Kallekaan tällaista kohtaloa morsiamelleen halunnut suoda.

Jo ennen raskautta nuoret tyrmistyneinä huomasivat, että he riitelivät tavattoman paljon. Oikeastaan heillä oli enemmän surun kuin onnen hetkiä yhdessä. Ja riitojen jälkeen he pakenivat sukupuolisuuteen. Se oli helpoin ja — vastuuttomin ratkaisu. Kalle on nyt myöhemmin tajunnut, miten lapsellisesti hän käyttäytyi. Hän oli vielä silloin liian kypsymätön vakavaan seurusteluun.

Vähitellen Maija ja Kalle huomasivat, että he eivät kertakaikkiaan sovi yhteen. Mutta: pitäisikö heidän siitä huolimatta mennä naimisiin, koska Maija odotti lasta? Eikö olisi lasta kohtaan vastuuntuntoisempaa perustaa koti? Silloin lapsella ainakin olisi isä. Mutta: tulisiko lapsesta onnellinen riitaisessa kodissa? Mitä sitten jos lisää lapsia syntyisi kotiin, jossa äiti ja isä eivät rakastaneet toisiaan niin kuin aviopuolisoitten kuuluu toisiaan rakastaa?

Päädyttiin ratkaisuun, joka ei ollut kummallekaan helppo, mutta oli kuitenkin paras mahdollinen. Kihlaus purettiin. Maija jäi asumaan vanhempiensa luo — Kalle lähti toiselle paikkakunnalle töihin. Hän ei halunnut piinata itseään, koska hän ei muuten olisi voinut välttyä näkemästä Maijaa ja tämän pyöristyvää vatsaa päivittäin. Nuoret asuivat näet samassa kylässä.

Aluksi Kalle kyllä tahtoi käydä Maijaa tapaamassa tämän vanhempien kodissa. Hän halusi antaa kaiken tukensa tulevan lapsensa äidille — edes näinkin vähäpätöisesti. Mutta Maijan äiti ajoi hänet sättien ulos. Hän syytti raskaasti poikaa tyttärensä elämän pilaamisesta. Poika saisi mennä niin pitkälle kuin pippuri kasvaa, ettei lisää ikävyyksiä enää sattuisi. Ja poika meni. Mutta hän kirjoitti Maijalle säännöllisesti, vaikka ei aina vastausta saanutkaan.

Koitti pienokaisen syntymisen aika. Maija oli muuttanut ensi-kotiin. Kolme päivää tyttärensä maailmaan tulon jälkeen hän ilmoitti Kallelle tapahtuneesta. Kaikesta huolimatta Kalle oli sanomattoman iloinen, että kaikki oli mennyt hyvin: terve lapsi oli syntynyt ja lapsen äiti voi hyvin. Hän kiiruhti sairaalaan katsomaan molempia. Hetkeksi nuoret unohtivat onnettomuutensa — he olivat pelkästään ylpeät isä ja äiti.

Ensi-kodissa Kalle kävi katsomassa Maijaa ja tytärtä muutaman kerran. Nuorten välit olivat kohtalaisen hyvät. Mutta kun Maija aikanaan taas muutti takaisin omaan kotiinsa, välit katkesivat. Siitä piti Maijan äiti huolen.

Kalle yritti sopeutua ajatukseen, että näin oli ehkä parempi. Parempi kun Maija saisi järjestää oman elämänsä niin kuin itse halusi. Eihän hänellä ollut mitään oikeutta sekaantua siihen enää. Lapsi oli Maijan vastuulla; Kallehan oli vain "laiton" isä, jolla ei ole muuta oikeutta kuin maksaa säännöllisesti 60 mk kuukaudessa elatusapua. Koska Kalle oli tämän ratkaisun parhaimmaksi katsonut, parasta tyytyä siihen myös.

Mutta ihmisluonto on monimutkainen — se ei pyyhkäise asioita "pöydältä" niin helposti kuin pölyt pyyhitään kaapin päältä. Kalle ei voinut unohtaa tytärtään. Hän aprikoi öin ja päivin, miten tytär varttui, kumman näköinen hänestä tulisi. Kiusaus nähdä lapsi tuli niin suureksi, että Kalle matkusti kotiseudulleen ja toivoi edes vilaukselta näkevänsä lapsensa jossakin. "Anoppilaan" hän ei uskaltanut mennä.

Ja ihme tapahtui. Eräänä päivänä Maija ulkoilutti pienokaistaan. Päivä oli maaliskuun toinen. Arkaillen Kalle kurkisti vaunuihin, jossa hänen pikku tyttönsä tyytyväisen näköisenä uinaili viatonta lapsenuntaan. Kallelle nousi pala kurkkuun. Miten suloinen lapsi olikaan! Ja miten äitinsä näköinen. Tätä onnea kesti pari minuuttia — sitten Maijalle tuli kiire. Hänellä oli tapaaminen uuden sulhasen kanssa.

Kalle oli jollakin tavalla helpottunut. Hän toivoo sydämestään, että Maija menee naimisiin ja että Maijan miehestä tulee hänen lapselleen hyvä isäpuoli. Isättömän lapsen kohtaloa hän ei tyttärelleen soisi, koska itse tietää liiankin hyvin, minkälainen se on.

Kalle on näet avioton lapsi. Hänen isänsä jätti hänen äitinsä heti, kun kuuli tämän odottavan lasta. Vain kuva jäi jäljelle. Sitä kuvaa Kalle on katsellut usein ja miettinyt. Minkälainen hänen isänsä oikein oli? Miksi hänen isänsä ei halunnut tietää pojastaan mitään? Nyt hän ymmärtää koska on itse joutunut samaan pisteeseen. Viime syksynä isä kuoli, mutta Kalle ei saanut kutsukorttia hautajaisiin. Hän kuuli sattumalta isänsä kuolemasta — liian myöhään. Hän olisi halunnut olla hautajaisissa — vaikka vain salaa ja tuntemattomana. Hän olisi halunnut nähdä isänsä edes kerran — vaikkakin jo arkussa makaamassa. Sitä hänelle ei suotu. Ja siitä syystä hän on hiukan katkera.

Mutta hän on onnellinen, että hänen äitinsä seitsemän vuotta sitten meni naimisiin miehen kanssa, josta on tullut hänelle isän veroinen ihminen. Pojan ja isäpuolen välit ovat erinomaiset. Mutta uusi isä astui pojan elämään liian myöhään. Kalle oli silloin jo melkein 13-vuotias ja ankaran koulun läpikäynyt.

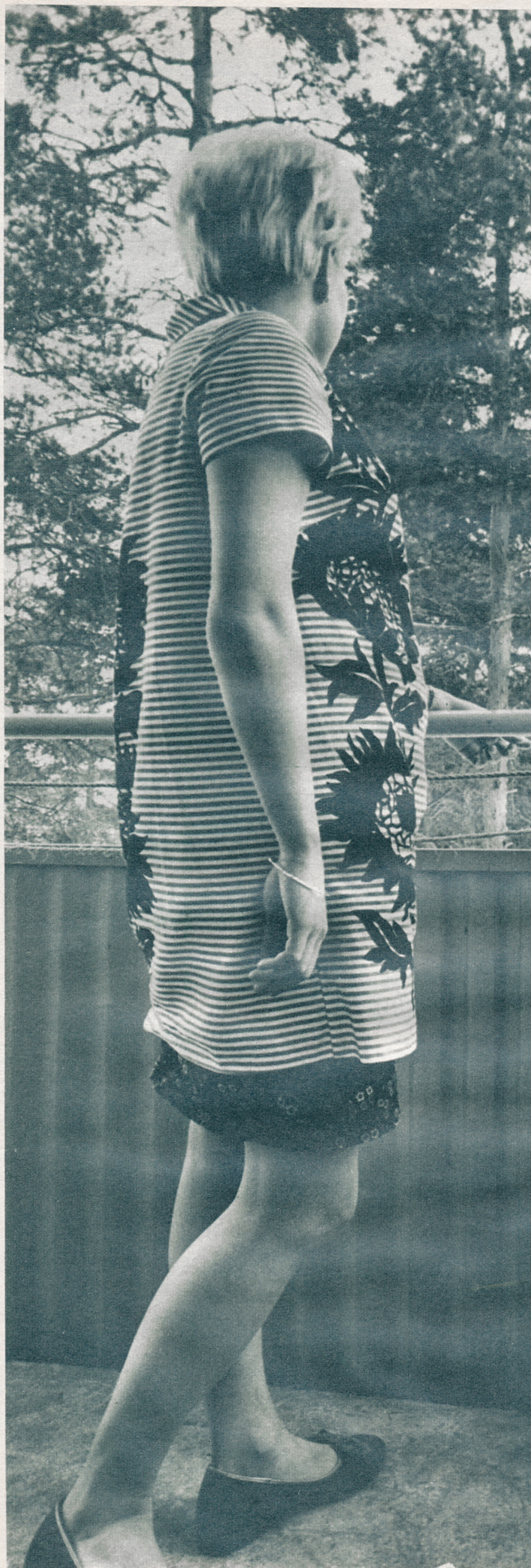
Koulutoverit olivat häntä pilkanneet. Hän ei kelvannut kenenkään seuraan. Isätön kun oli. Kallesta tuli pikku erakko, joka keksi erilaisia mielikuvitusleikkejä ja piti äitiään parhaana ystävänään. Saman ikäisten kanssa hän alkoi seurustella vakituisesti vasta murrosikäisenä. Ja hänellä oli onni saada ystäväkseen poika, joka oli ikäisiään kypsyneempi. Tämä poika on nykyään ainoa, jolle Kalle salailematta kertoo kaiken. Sillä hän tietää, että tähän poikaan voi luottaa. Ja hän on kiitollinen, että hänellä on sellainen ystävä.

Olisiko ollut parempi, että Kallen äiti heti synnytyslaitokselta olisi luovuttanut poikansa hyvään kotiin kasvattilapseksi? Silloinhan Kallen ei olisi tarvinnut tuntea itseään isättömäksi ainakaan muiden silmissä.

Kalle pudistaa päätään. Kun hänelle aikaa myöten olisi paljastunut se, että sekä äiti että isä olivat hänet hyljänneet, hän ei olisi voinut kestää enää elämää. Siitäkin huolimatta, että kasvatusvanhemmat olisivat olleet maailman parhaimmat ihmiset.

Oma äiti on aina oma äiti. Oli hän sitten naimisissa tai ei. Ainakin Kalle rakastaa äitiään enemmän kuin mitään muuta tässä maailmassa. Heidän suhteensa on koko ajan ollut lämmin ja läheinen.

TÄLLÄ HETKELLÄ KALLE EI TUNNE MINKÄÄNLAISTA VETOVOIMAA TYTTÖJÄ KOHTAAN. TANSSIMASSA HÄN KYLLÄ YRITTÄÄ SILLOIN TÄLLÖIN KÄYDÄ PÄÄSTÄKSEEN EROON PAINAJAISESTAAN, JOKA HÄNTÄ ÖISIN VAIVAA. MUTTA HÄN TOIVOO VOIVANSA UNOHTAA SYYLLISYYDENTUNTEENSA — HÄN TOIVOO RAKASTUVANSA JOSKUS SELLAISEEN TYTTÖÖN, JONKA KANSSA VOI AJATELLA NAIMISIIN MENOA. MUTTA SEN TYTÖN KANSSA HÄN KOKEILEE AVIOLIITTOELÄMÄÄ VASTA AVIOLIITOSSA. □

KAISAN ELÄMÄN-MUUTOS

Teksti: LEENA ERONEN Kuva: VEIKKO LINTINEN

Toukokuun Hymylehdessä oli kirjoitus aviottomasta äidiksi tulevasta tytöstä, joka näki painajaisia siitä syystä, että hänen täytyisi antaa lapsensa pois, vaikka ei sitä missään nimessä halunnut. Kaisalla ei ollut rahaa, työtä eikä paikkaa, mihin mennä synnytyksen jälkeen. Kirjoituksen ansiosta hänen elämänsä muuttui kokonaan – ja mikä parasta: tytön oma äiti alkoi katua käytöstään ja rukoili lastaan palaamaan kotiin. Ja Kaisa palasi.

Lukemattomat lehtemme lukijat ovat ottaneet Kaisan kohtalon sydämenasiakseen. Monet tuntevat jopa syyllisyyden tunnetta, että tällaista voi tapahtua hyvinvointivaltiossamme. Monet ihmettelevät, miten nykymaailmassa jonkun täytyy luopua lapsestaan vain siitä syystä, ettei kukaan viitsi auttaa häntä vaikeimman ajan ohi. Hyväsydämisiä ihmisiä tuntuu olevan tavattoman paljon lukijoittemme joukossa, sillä hyvin harvoin käsieni kautta on kulkenut niin liikuttavan epäitsekkäitä kirjeitä kuin Kaisan kohtalon johdosta.

Kirjoittajien joukossa on aviottomia isiä (yhdestä on kirjoitus tässä lehdessä), poikamiehiä, jotka vakuuttelevat, etteivät kaikki miehet ole roistoja, aviottomia äitejä, jotka etsivät Kaisasta itselleen ystävää ja lahjoittaisivat pois pienokaistensa vaatteita, lapsettomia ja lapsellisia pariskuntia, jotka ottaisivat sekä tytön että vauvan luokseen ilmaiseksi asumaan, leskirouvia, jotka kaipaavat eloa ympärilleen, ja paljon paljon muita. On monenmoista työpaikkaakin luvassa ja on myös pari kosijaa. Mutta Kaisa valitsi parhaimman — oman äitinsä.

Kaisa luottaa lujasti siihen, että hänen äitinsä, hänen itsensä ja myös isäpuolen välit ovat muuttuneet. Mutta siitä huolimatta hän ei aio jäädä laakereilleen lepäilemään, vaan etsii työtä ja asunnon heti, kun synnytyksestä toipuu.

Kaisa on kovasti kiitollinen siitä valtavasta kirjeröykkiöstä, jonka on saanut. Hän on lukenut kaikki huolellisesti ja ottanut osaa toisten ihmisten murheisiin. Joihinkin hän on henkilökohtaisesti vastannut, mutta aikaa eikä varsinkaan rahaa riitä jokaiselle kirjoittamiseen. Mutta jokainen Kaisan kohtalosta kiinnostunut voi olla varma, että Kaisa on jokaisen kirjeen käsiinsä saanut ja ollut jokaisesta kirjeestä hyvin, hyvin kiitollinen.

Tässä muutamia otteita Kaisan saamasta postista (nimiä emme katso aiheelliseksi mainita):

”Olen tosiaan pahoillani, että meitä miehiä on sellaisia, millainen on sinunkin kohdalle sattunut. Mutta minä ainakin tällä hetkellä tunnen, että voisin tällaisen vieraan tekemän lapsen ottaa yhtä avosylin vastaan kuin oman tekeleeni, jos vain rakastettuni olisi asialle myötämielinen.”

”Jos Kaisalle ei järjesty kotia eikä työtä, voin kyllä hänelle ja hänen vauvalleen tarjota sellaisen. Minulla on 22-vuotias tyttö, jolla on puolen vuoden ikäinen avioton lapsi...”

”Kaisa, ei niin suurta vaikeutta tule, josta ei yli pääse. Muista: sinä ja minä sekä kaikki toiset yksinäiset äidit nostamme päämme pystyyn ja puremme hampaamme yhteen emmekä välitä ihmisten puheista. Parempi olla lapsen kanssa kahden kuin huonon miehen kanssa. Älä anna lastasi pois! Minulla on 7-vuotias avioton tyttö ja olen ylpeä hänestä enkä kadu hetkeäkään elämästäni.”

”Haluaisin ojentaa auttavan käteni, koska itse olen ollut avioton äiti. Nyt olen onnellisesti naimisissa — minulla on kaksi lasta. Kaisa voisi tulla meille asumaan. Hän saisi hoitaa itse lapsensa. Meiltä hän saisi vauvalleen vaatteet ja vaunut.”

”Älkää missään nimessä antako lastanne pois. Löytyy ihan varmasti sellaisiakin miehiä, jotka rakastavat k a i k k i a lapsia niin kuin omiansa rakastaisivat. Olen kyllä poikamies, mutta todistaako se mitään?”

”Olemme 20-vuotiaita tyttöjä. Asumme äitini omistamassa yksiössä. Kaisa voisi mainiosti asua luonamme, koska tämä on tilava asunto ja meitä on aina ollut kolme. Hän voisi käydä iltatyössä ja me voisimme hoitaa lasta iltaisin niin kauan kun lapsi on aivan pieni.”

”Minulla on oma mökki, jossa on lämmin ja hyvä olla. Talon ympärillä on kaunis puutarha. Kaisalla olisi varmasti täällä mukavaa lapsensa kanssa, kunhan pysyy erossa sivullisista henkilöistä, sillä ihmiset voivat olla raakoja turvattomia äitejä ja lapsia kohtaan.”

Tässä on vain muutama esimerkki ihmisten myötämielisyydestä Kaisaa kohtaan. Kaisan kohdalla elämä hymyilee tällä hetkellä ja toivottavasti se hymyilee aina. □

MINUSTA TULEE AMMATTILAINEN

"NYRKKEILYNÄYTELMÄ USEASSA NÄYTÖKSESSÄ"

JOHAN OSUI! Huhtikuussa Taisto M. Mäki harjoitteli runsaan viikon Tukholmassa. Kovimmat ottelut hän kävi uudelleen harjoittelun aloittaneen ruotsalaisen raskaan keskisarjan ammattilaisen Lennart Risbergin kanssa. — Oikealla 5-vuotias Esa isin kanssa nenähommissa kotona Nokialla. Taustalla amatöörikauden palkintoja, joista arvokkain on SM-hopea vuodelta 1961.

Tämän näytelmän päähenkilö on vaalea, harteikas nyrkkeilijä. Suomen tuorein ammattilainen, 27-vuotias Taisto Myllymäki Nokialta. Sarjassa 81 kg. Kilpailunimeltään Taisto M. Mäki. Tärkein sivuosan esittäjä on Elis Ask, ikinuori promoottori, manageri ja mitä kaikkia nimiä noilla nyrkkeilymiehillä nyt onkaan. Näyttämö ja lavastus aidot. Usein hikiset. Vuorosanat sovellettuja.

Teksti:
ANTERO LAINE
Kuvat:
REINO KAIVOLA ja
PRESSENS BILD

Tässä kuvaelmassa on kello kuusi aamulla Tukholmassa. Näyttämönä puisto keskellä kaupunkia. Puistossa ylämäki ja pari aamutokkuraista puliukkoa takavasemmalla.

TAISTO (juoksee kahdeksatta kertaa mäkeä ylös): Huh ... onhan tämä toisenlaista kuin silloin amatööriaikana ... huh ... silloin ei paljon treenattu, oteltiin vain. Tulihan sentään hopeaa SM-kisoissa 1961 ... mitäs se Aski nyt karjuu ... juokse itte kovempaa ... mitä voimistele ... kyllä kai minä voimistelen ... tässä menee henki pihalle väkisin. No yritetään. Meneehän se sentään ..

ELIS: Uudelleen ja puolta kovempaa, vedä, vedä vaan. Mun äitikin juoksee kovempaa.

TAISTO: Juokse itte äijä. Ei, sehän lähti tulemaan. No kyllä mää ton aina juoksen kun sekin ... puuh ... mitä, että voimistele. No, voi .....

Toisessa kuvaelmassa on näyttämönä kuulun tukholmalaisen Linnea-seuran harjoitussali.

KÄÄNNÄ

Tehty entisestä autotallista, pihan perällä. Tunnelma kuin parhaimmissa jenkkien nyrkkeilyfilmeissä. Ruotsalaiset taputusnyrkkeilijät tassuttelevat sinne tänne, mutta joukossa on koviakin kasvoja. Taisto odottaa kehänurkkauksessa matsin alkua. Vastassa Lennart Risberg.

TAISTO (pomppii paikallaan): On se kovan näkönen. Puri mälliä. Aika rankka kuva siinä lehdessä oli ton jätkän naamasta. Ihan muussina. Se oli sairaalassakin pitkään. Oikea jäähyväisottelu. Aha, mitäs ne huus. Aika, sano Elis. Nyt se alkaa.

Katotaas nyt, hups sehän tuli äkkiä. Tasaseen vaan, hyvin menee. Mähän osuin sitä ... ja taas ... kivasti pyörii. No nyt tuli palleaan. Em mä uskalla lyödä täyttä, jos se suuttuu ... voi tulla vaikka reikä, jos se lyö tosissaan ..

ELIS: Kovempaa Taisto. Kädet ylös. Mun äitikin lyö paremmin. Liiku, liiku. Hei, ei nää oo mitkään nukkumisharjoitukset ...

TAISTO: No nyt sait Lennart ... siltä aukes nenä ... verta kentälle. Hyvä, kun mulla nenä kestää ... ilma loppuu ... yritetääs vielä .. kiireesti alta pois ... osui se sentään ... ai mitä, ai aika ... no oli aikakin ... kyllä tää on, tota ruottia ne mättää koko ajan ... mähän hengitän syvään ... toi Elis on aina monttu auki .. juu jatketaan vaan ... tid .. seköhän se on se aika .. nyt se mursu tulee taas ..

TAISTO (kolmannen erän jälkeen): Myllymäki Nokialta otteli vaan Lennart Risbergin kanssa ... taidan tosiaan ruveta ammattilaiseksi ... Taisto M. Mäki ... se on Eliksen antama uusi nimi ... pitää olla kuulema semmonen ... älä nyt äijä riuhdo sitä suojusta .. noi pienet kaverit on aika hentoja ... toi yks on hyvä, mutta leuhka ... Mitähän tuo Lainekin kirjoittaa. Oikein raskaan sarjan toimittaja. Paljon yli sata kiloa ... joo, joo Elis kyllä mä voimistelen ... taas se huutaa, mut kyllä se hyvän hengen päälle saa .. on sitäkin aikanaan hakattu .. päähänkin.

Välinäytös Nokialla

Taisto kävelee harjoituksista kotiin. Kassi toisessa kädessä. Katselee ja miettii.

TAISTO: Tässä menee nyt Nokian ikioma ammattilainen. On sopimus selvä. Saa nähdä, antaako ne nyt heti potkut vai myöhemmin sieltä työmaalta. Ne on semmosia amatöörejä. Saamari, kun ne SM-kisat meni huonosti. Olis pitäny pärjätä, mutta sen Ruotsin rääkin jälkeen ei jaksanut millään. Aika kivasti se vaimo — Marja-Liisa — vaan suhtautu. Mitäs se Esa nyt on vanha, viisi vuotta ja Elina kolme. Ei ne lapset paljon isää näe. Kohta pitää lähteä Helsinkiin. Sinne tulee joku Pattersonin velikin. Raymond, paras sanoa Raimoksi sitä. Nyt täytyy käydä nukkumaan heti kun kotiin pääsee. Mä en kai koskaan ole treenannu näin kauheesti. Oliskohan kunto parempi, jos ne kuusi välivuottakin ois harjoitellu samaa tahtia. Mutta en mä enää varmaan jaksaiskaan.

◀ **Ammattinyrkkeilijän päivästä harjoitus vie kaiken mahdollisen vapaa-ajan. Rouva Marja-Liisa Myllymäki sekä lapset Elina ja Esa avustavat isää kassin pakkaamisessa.**

▲ **Taisto M. Mäen ensimmäinen vastustaja paidattomissa oli Elis Askin paluuillassa italialainen Gianfranco Macchia 20. 5. Ottelu päättyi Taiston luovutukseen neljännen erän jälkeen, koska Elis Ask piti parhaana säästää sanomalehtien yksimielisesti lupaavaksi luokittelemaa ensikertalaistaan.**

II välinäytös Jäähallissa

Taisto harjoittelee tummapintaista Raymondia vastaan. Lyödään ja pompitaan.

TAISTO: On tuolla sentään joku sata ihmistä kattomassa. Outoa treenata kuin näyttämöllä. Ja Raimo painaa päälle vaan. Kova veikko. Ohoh, kun se lyö nopeasti ja kovaa .... nyt alta pois .. en ihan ehtinyt .. veti palleaan ... ja taas ... sillä on semmonen lappu iltaisin mukana .. jota se näyttää ... nyt mä vedän ... tytöille. Siinä lukee jotain, että mä rakastan ... ei se ainakaan mua nyt rakastanut .. löi kun pajavasara .... Anita Hirvonenkin oli täällä eilen ... lupasi tulla avustajaksi ... nyt se loppu.

Loppunäytös Jäähallissa

Taisto astuu köysien välistä kehään, menee keskelle ja kumartelee yleisölle. Ask avustaa ja pari muutakin heppua avustaa.

TAISTO: No nyt se alkaa ... antakaa se hammassuojus ... hei mä jännitän kauheesti. Osaankohan mä edes nyrkkeillä. Rauhotu nyt jo M. Mäki. Mitäs Elis sano? Kovaa, kovaa kyllä kai. Rauhotu nyt. Missäs Marja-Liisa on, tuolla. Ei munata suvun mainetta. Älä jännitä. No nyt mentiin. Se löi heti. Mä kanssa. Nehän huutaa mulle. Taitaa olla mun puolella.

TAISTO (toisessa erässä): Machia, Machia, ykstoista matsia. Emmä jaksa nyt kovin täällä pomppia. Jalat väsyy. Nyt mennään alta pois. Hei mikäs välähti? Mitäs mä täällä lattialla teen? Kuule kaveri. Sähän oot pudottanu mut. Ellen olis urheilija niin sanoisin, että saatana. Viisi, kuusi, seitsemän .. nyt mennään kahdeksan .. ja taas sieltä tulee.

TAISTO: (neljännen erän lopussa): Syliksi vaan, vaappuu niin pirusti. Eikö tätä kehää vois pitää suorassa. Puuh .. nyt tuli palleaan ... antakaa mulle vähän ilmaa ... nyt ei kulje millään .. erä loppu ... ei vaan henki tahdo kulkea ... mitä Elis luovutti. Olis ny antannu tapella. Tai ei sentään parempi se näin. Turpaan tuli, mutta ei paljon.

Prologi pukuhuoneessa

Taisto istuu penkillä. Riisuu kamppeitaan. Ympärillä onnittelijoita, Ask selittää, miksi keskeytti ottelun. Lehtimiehiä.

ASK: Hyvin se meni Taisto. Se oli kova jätkä, turha sun siellä pitempään oli olla. Kyllä se siitä lähtee. Mun äitikin ... no olkoon.

TAISTO: Toi Kanervahan on vielä ihan sekasin. Ei se hassummin sittekään menny. Pekka Kokkonen kävi sanomassa, että pitää taistella. Taistele itte. Olisinkohan mä pysyny pystyssä. Ei saamari, kyllä mä olin palleasta ihan kuitti. Hyvä näin. Pitäs mennä katsomaan Raimon matsi — sen Pattersonin — ei kyllä mä sittekin olisin voinu vielä erän. Tai olkoon. Hyvä näinkin. Mä meen ny vaimon kanssa kahville. Mitäs toi Laine sano ... kai se jotain ..

Ai niin se kysy sitä kallovammaa. Pötyä koko juttu. Se on sen yhen Eliksen ulos heittämän kaverin sotkua koko tarina. Meinas estää mua ottamasta matsia. Kallovamma .. voi veljet.

Ei mutta saaplari, nyt mä tiedän. Nyt mä rupeen treenaan oikein tosissaan. Kyllä mä opin. Joo, musta tulee ammattilainen. Taisto M. Mäki Nokialta.

Esirippu. Sen sulkeutuessa itkee Raymond Pattersonin tyrmäämä lihava espanjalainen kehässä surkeaa kohtaloaan. □

TÄNÄÄN POSTIIN — LÄHETYS SAAPUU 3 PÄIVÄN KULUTTUA

TÄHTI-TUONTI OY

Laatukellojen maahantuoja
Box 10164 - Helsinki 10. (Kalevankatu 20.)

KAUPANPÄÄLLISIKSI HIENO BISMARCK-KULTAKETJU (lev. n. 4 mm)

Tilaan esineen no ..../mk ....
— osamaksulla=käsir. ja mainitut kk-erät,
Käteisellä (tarpeeton yli)

———————————————
nimi selvästi

———————————————
kirjoilla ikä

———————————————
tarkka osoite

Lisäturvana kelloille = KELLOVAKUUTUS (mk 3,–)

Kesä-Hymy

Kuin miljonäärin kello

OSTAKAA KÄTEVÄSTI POSTITSE LUOTETTAVA KELLO — UPEA KULTAKORU TÄSSÄ TEETTE TODELLA HYVÄN SIJOITUKSEN KUN KAUPANPÄÄLLISENÄ SAATTE VIELÄ BISMARCK-KULTAKETJUN ! !

Teillä on 30 vrk. palautusoikeus (koeaika) ja 1 vuoden täydellinen Takuu kirjallisena. Ostoksenne voitte tehdä myös osamaksulla,

NAISILLE kelloja — koruja,

KULTAISET 14 kar. BISBARCK-ketjut **koteloukolla**
no **155,** n. 5 mm lev. mk **99.–** mk 10.–/kk.
no **165,** n. 6 mm lev. mk **149.–** mk 20.–/kk.
no **185,** n. 8 mm lev. mk **199.–** mk 20.–/kk.
no **3262,** bismarck-**kaulaketju** jousilukolla, n. 6 mm lev. keskeltä — päihin suippenevaa mallia pituus **yli 40** cm, **mk 169.–** mk 20.–/kk.
RANNERENKAAT 14 kar. **varmuuslukko** vitjoineen, klassillisen kaunis puolipyöreä mallimme:
no **208,** lev. n. 8 mm mk **157.–** mk 20.–/kk.
no **210,** lev. n. 10 mm mk **177.–** mk 20.–/kk.
no **212,** lev. n. 12 mm mk **197.–** mk 20.–/kk.
no **214,** lev. n. 14 mm mk **229.–** mk 20.–/kk.
no **831** — Arvokas naistenkello, **21 kiv.** a-koneisto, jossa incabloc-iskusuoja, magnetisoitumaton, kestojousi, vesitiivis, ihastuttavan siro kultadoublekehys, mk **119.–** tai mk 20.–/kk.
no **763** — Pienikokoinen naistenkello, **17 kiv.** koneisto, incobloc-iskusuojattu, magnetisoitumaton-kestojousi, myös tämä mallimme on vesitiivis, kultadoublekuori jossa on hieno safiirihiottu lasi, vain mk **119.–** tai mk 20.–/kk.
no **764** — Naisten **18 kar.** KULTAKELLO, jossa hieno safiirihiottu lasi, 17 kiv. koneisto jossa incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton-kestojousi jne. **mk 175.–** tai mk 20.–/kk..
no **333** — Hieno Sportmalli, **17 kiv.** AS-koneisto, incabloc-iskusuojattu, magnetisoitumaton-kestojousi, vesitiivis kultadoublekehys, särkymätön lasi — **huokea mutta silti kestävä ja tyylikäs kello, mk 90.–** tai mk 10.–/kk.

MIEHILLE: "miljonär"-kello!

no **832** — **Sukeltajankello,** jossa on alkup. "tropic" kellon ranneke, **17 kiv.** incabloc-iskusuojattu, antimagneettinen kestojousi, puoliteräskehys joka sallii Teidän nyt uida ja saunoa kello kädessä, se sietää 20 atm, **vain mk 119.–** tai mk 10.–/kk.

no **808** — miesten super-malli, **21 kiv.** a-koneistolla jossa on incabloc-iskusuoja, antimagneettinen kestojousi, vesitiivis ja upea puoliteräskehys — miehekkään tyylikäs, — myös mustalla taululla, **mk 92:–** tai mk 10.–/kk.

no **762,** samantapaisen "ceventic" mutta jaloteräskuorisena, vain mk **97.–** tai mk 10.–/kk.

no **1130** — Kaikista kysytyin miesten kello, jossa **17 kiv.** AS 1130 koneisto, incabloc-iskusuojattu, antimagneettinen kestojousi, vesitiivis puoliteräskehys, särkymätön lasi, **mk 85.–** tai mk 10.–/kk.

no **739** — Superkaksoisautomaatti, **25 kiv.** itsevirittävä a-koneisto erikois-kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekehys, — osoittaa kk:n päivän lisäksi viikon päivät **suomeksi,** erikoishintaan vain **mk 199.–** tai mk 20.–/kk.

no **740** — Moderni päivärikello, joka vaihtaa uuden päivän automaattisesti keskiyöllä **21 kiv.** a-koneisto, incabloc-iskusuojattu, magnetisoitumatos, kestojousi, vesitiivis puoliteräskehys, myös mustatauluisena, **mk 99.–** tai mk 10.–/kk.

no **5740** — samanlainen kultadoubleisena, vain **mk 110.–** tai mk 10.–/kk.

808/762 1130

740/5740 832 739

VERRATKAA LAATUA — VERRATKAA HINTOJA

● **EDULLISEMMIN ETTE NÄIN HYVÄÄ SAA**

831 763/764 333

Hintansa "väärttistä" laatua . . .

Kultakorumme ovat 585 (14 kar.) kultaa ja virallisesti tarkistusleimattuja — ne ovat taitavien kultaseppien huolellista käsityötä, erittäin edulliseen hintaan ! !
Myymämme kellot ovat Sveitsiläisiä laatukelloja. Sveitsin Kellonvalmistajien Liitto jakaa laadun perusteella valmiit kellot eri laaturyhmiin. milljonär-kellot, kuten nimikin jo sanoo — täyttävät erittäin korkealle asetetut vaatimukset. Niiden valmistus on jatkuvan valvonnan alaista. Tällaiset kellot ovat luonnollisesti muita kalliimpia — eikä milljonär ole mikään poikkeus — mutta koska me itse tuomme ne suoraan Sveitsistä ja toimitamme ne suoraan Teille — ovat hintamme ainutlaatuisen edulliset ! !

TÄSSÄ ON TEIDÄN TILAISUUTENNE — VALITKAA OMANNE ! !

Te näette maailman KODACOLOR väreissä.

Tallettakaa ne aitoina KODACOLOR värifilmille.

Maailma ympärillänne on täynnä värejä! Vain hyvä filmi tallettaa värien loiston oikeana. Kodacolor värikuvissa kauniit kukat ja värikkäästi puetut lapset palaavat luonnollisina silmienne eteen.

Kodacolor värifilmi antaa Teille monta etua:

— **Parhaat värit.** Kodacolor värinegatiivifilmissä on oranssin värinen maski, nerokas värikorjausmenetelmä. Sen ansiosta jokainen väri toistuu paperivärikuvissanne puhtaana ja kirkkaana.

— **Terävät kuvat.** Kodacolor filmissä oleva emulsio on äärimmäisen ohut. Lisäksi Kodacolor on erittäin hienorakeista. Siksi kuvanne ja suurennoksenne ovat teräviä viimeistä piirtoa myöten.

— **Nopeus.** Kodacolor on erittäin herkkää. (80 ASA/20 DIN) Se on värifilmi, jolla voitte kuvata sekä sisällä että ulkona. Käyttäkää sisäkuvissanne salamaa!

— **Suuri valotusvara.** Kodacolor on loivaa ja kuvien kontrastit siten miellyttäviä. Valotusvarasta johtuu, että saatte enemmän onnistuneita kuvia.

— **Varmuus.** Kodacolor filmien laadusta ja valmistuksesta vastaa Eastman Kodak Company, maailman johtava valokuvausalan yritys.

Painakaa muistiin: Kodacolor värifilmiä.

Kodak
TRADE-MARK

Ihmeellinen hienopesujauhe joka samalla värjää (pastellivärein)

BB Spezial

Pakkauksessa 5 annospussia

BB-Special pesee uutta väriä vaatteisiinne ja kotiinne ● sopii kaikenlaatuisille yksivärisille luonnon- ja tekokuitutekstiileille, erinomaista villalle ● on saatavana sinisenä, keltaisena, lilana, rosana, flamingonpunaisena, turkoosina sekä ● **valkoisena,** joka palauttaa harmaantuneelle ja kellastuneelle hienopyykille sen alkuperäisen valkoisuuden

Deutsche Baby-Farben Vertriebs GmbH., 6 Frankfurt (Main)

BB Spezial
färbendes Feinwaschmittel

katso-kuin uusi

Maahantuoja Oy FLORIOL Ab

VIEKÄÄ LOPUTKIN SANOI VERONMAKSAJA

Viime kuun 17 päivänä lopahtivat nokialaisen liikemiehen hermot kun postiluukusta tunki runsaan 2.000 markan lisäverolappu. Hän marssi verotoimistoon verojohtajan puheille, riisui vaatteensa läjään lattialle ja sanoi: "Paljon olette jo minulta vieneet, viekää p-le loputkin".

Teksti:
VEIKKO ENNALA
Kuvat:
ILMARI JAAKKOLA

← Vasemmalla Nokian verojohtaja Ritamäki, oikealla joht. Ahokas, joka jo on riisunut vaatteensa antaakseen ne veromätkäytysten lyhennyksenä. Verojohtajan on tarvinnut turvautua lakikirjan apuun osoittaakseen, että hän on tehnyt vain sen mikä hänen on virkamiehenä tehtävä. Ahokkaan strip tease ei ollutkaan mielenosoitus ja protesti verojohtajaa vastaan henkilökohtaisesti vaan mielenosoitus ja protesti verolainsäädäntöämme vastaan.

Juurikorven Akseli se pornokuvan näytti ja niin edelleen. HYMYn tällä aukeamalla julkaisemat valokuvat eivät kuitenkaan ole pornovaan uutiskuvia, jotka on näpätty tositilanteessa tapahtumapaikalla. Tämän hämmästyttävän strip teasen ymmärtämiseksi ensin hiukan taustatietoja.

Toivo Ahokas jäi orvoksi 6-vuotiaana ja jo 11:n iässä hän elätti itse itsensä parturioppilaana. Hänellä oli niin kuin monella muullakin terveesti kunnianhimoinen ajatus perustaa joskus ikioma liike ja olla oma herransa.

Eräänä päivänä unelma sitten olikin totta. Ja nykyään 60-vuotiaalla johtaja Ahokkaalla on jo kolme parturiliikettä sekä kenkäkauppa, kaikki Nokian kauppalassa. Mutta mikä määrä ahkeruutta ja kieltäytymyksiä häneltä on vaadittu ja minkä määrän hikeä hän on heruuttanut, sen tietävät hän itse ja hänen lähimmät ystävänsä. Esimerkiksi alkoholiin tai tupakkaan Ahokkaalta ei koskaan liiennyt markkaakaan.

Tällaiset sitkeät yrittäjät tätä maata lopultakin pystyssä pitävät, sanotte. Ja samaa vakuuttavat ministerit juhlapuheissaan.

Puheet ja käytäntö vain tahtovat olla kaksi eri asiaa. Kun joku näyttäisi menestyvän tässä maailmassa, herää paikalla myös veroviranomaisten mielenkiinto. Se on joskus niin intensiivistä, että tuntuu melkein siltä kuin verotuksen tarkoituksena olisi yrittäjän nujertaminen keinolla millä hyvänsä.

Toivo Ahokkaankin liiketoimia alettiin huolellisesti tarkkailla jo silloin, kun hänellä oli pystyssä vasta yksi parturiliike ja apunaan yksi työntekijä. Hänen liikkeensä edessä saapasteli monina päivinä mustapalttoinen herra tuon tuostakin vilkuillen kelloonsa. Siinä kontrolloitiin kirjaimellisesti, montako asiakasta Ahokas ehti ottaa vastaan.

Hänen tuloilmoituksensa eivät pitäneet alkuunkaan paikkaansa. Nokian entisen verojohtaja Sunell'in aikoina kaikenmoisia "lisäselvityksiä" vaadittiin tuloilmoituksen sisäänjätön jälkeen puhelimitse joka toinen päivä niin monien kuukausien aikana, että se vaikutti Ahokkaan omien sanojen mukaan puhelinterrorilta, työ- ja kotirauhan häirinnältä ja "hiostamiselta".

Miksi Toivo Ahokkaasta olisi tullut veroviranomaisten erityinen silmätikku ja miksi juuri hänestä yritettiin puristaa esiin "viimeinenkin veripisara"? Eikö kaikista veronmaksajista tunnu samanlaiselta?

Että Ahokas tosiaankin olisi ollut jossakin erikoisasemassa, sitä hänen käsitystään tukevat eräät tosiasiat. Muuan esimerkki niin aikaiselta ajalta kuin vuosilta 1932—33. Tällöin Ahokkaalla oli yksi parturiliike ja hänen vuositulonsa n. 20 000 silloista markkaa. Edesmenneen Nokian kauppalansihteerin August Sorilan kertoman mukaan Ahokkaalla maksatettiin veroja enemmän kuin kauppalan varajohtajalla, joka omisti lukuisia kiinteistöjä, näiden joukossa 600 hehtaarin maatila ja nautti sitä paitsi huomattavaa palkkaa virastaankin.

Ahokas sitä vastoin ei vielä silloin omistanut muutaman saksiparin lisäksi mitään.

Oletettavasti Nokian vero- ja hieman muitakin viranomaisia on hieman ärsyttänyt Toivo Ahokkaan kiivas temperamentti. Kun hän on itse luonteeltaan suora ja pikkumaisuuteen asti rehellinen (sanovat hänen ystävänsä) häntä suututtaa häneen kohdistunut epäoikeudenmukaisuus ja suutahtaessaan hän kernaasti hypähtää tasajalkaa ja puhe tuoksahtaa tulikivenkäryiseltä.

HYMYlehti tavoitti joht. Ahokkaan strip teasea seuranneena päivänä erästä hänen parturi- ja kampaamoliikkeestään, jossa hän paraikaa oli lyhentämässä jonkun nuoren miehen niskahiuksia. Haastatteluhetki oli asiakasta ajatellen onnettomasti valittu.

— Kolme viimeistä vuotta, sanoi Toivo Ahokas, — minun liiketoimintani on ollut kan-

KÄÄNNÄ

nattamatonta. (Hän heristi nyrkkiään.) Minä syön pääomaani, kun verot vievät kaiken. (Hän hyppäsi ilmaan.) Katsokaas nyt. Kaksikymmentä vuotta sitten minä esimerkiksi ostin kesämökkireuhkan. Minä maksoin sen silloisilla tuloillani, joista jo olin maksanut veron raskaimman jälkeen. Joka Jeesuksen vuosi verovirasto tivaa minulta, paljonko kesämökki on tuottanut. Voi Herra Jumala. Mitä ihmettä kesämökki voisi tuottaa, kun se ei ole vuokralla? (Hän pisti syyttävän etusormensa haastattelijan silmään.) Kumminkin minua verotettiin kesämökin olemattomista tuloista mutta kukaan ei ole kysynyt, paljonko minulta on mennyt rahaa kun olen sitä joka vuosi kunnostanut ilkivallantekijäin jäljiltä. (Hän pyörähti kahdesti itsensä ympäri.) Lopulta minun oli pakko myydä koko mökki. Ja nyt verovirasto kysyy, mihin pistin kauppasumman. Minä sanon sen teille: minä olen syönyt sen. Syönyt juuri. Se on sitä pääomani kaluamista, josta mainitsin. (Hän lipsutti saksellaan tyhjää ilmaa.) Nyt on yleinen rahanniukkuus, liiketoiminta tallaa paikoillaan. Mutta silti minun veroni nousevat nousemistaan. Tänä vuonna minun pitää maksaa ennakkoveroa neljä kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Miksi? minä kysyn. Miksi? Mistä hyvästä? (Hän tuli silmiään pyöritellen haastattelijaa kohti uhkaavan näköisenä.) Että onhan minulla kolme parturi- ja kampaamoliikettä, mitä? Niin on, mutta niissä tehdään tuottavaa työtä enintään neljä tuntia päivässä. Muu aika on odottamista. (Hän iski nyrkillä otsaansa. Asiakas tuolissa vääntelehti vaivautuneen näköisenä.) Minun olisi ajat sitten pitänyt vähentää työvoimaa mutta en ole raatsinut ajaa pellolle uskollisia apulaisiani. Hehän vain lisäisivät työttömien parvea. Minä kykenen niukin naukin maksamaan apulaisilleni palkat ja heistä aiheutuvat sosiaaliset menot. Mutta itse minä syön kesämökkirahojani. Niin juuri. Niitä kesämökkirahoja, jotka nyt ovat veroviraston tähtäimessä ja jotka pitäisi keinolla millä hyvänsä saada minulta. (Hän leikkasi asiakkaansa päästä kolme hiusta ja hyppäsi sen jälkeen uudelleen tasajalkaa.) Onhan minulla kenkäkauppa, sanotte. (Hän tuli lähemmäs etukumarassa, vasen käsi nyrkissä, oikeassa sakset.) Minulla on kenkäkauppa mutta ne kengät eivät ole minun. Minä olen saanut ne luotolla, ne on uskottu minulle koska olen kunniallinen ihminen. Minä vain myyn kenkiä mutta en omista niitä. Ja kun olen myynyt kengät minä lähetän kiireesti rahat sille, jolle olen kengät velkaa. Ja voittoprosentilla minä maksan myyjien palkat. Ja itse syön kesämökkirahojani, uskokaa se hyvän sään aikana. (Hän tuli vieläkin lähemmäs.) Minä olen rehellinen ihminen. Minä en ole koskaan väärentänyt enkä varastanut enkä kavaltanut. Menkää katsomaan minun rikosrekisteriäni. Sieltä ette löydä yhtäkään merkintää. Ette ensimmäistä. (Hän loikkasi kaksi askelta taaksepäin.) Ja minä ymmärrän, että jokaisen rehellisen ihmisen pitää maksaa veroja tulojensa mukaan. Ja minä maksan. Mutta kautta helvetin kiukaiden, miksi minun pitää maksaa veroja tuloista joita ei ole ollutkaan. (Hän kohotti molemmat kätensä ylös ja kiemurteli tuskaisena. Eilen minulle tuotiin taas yli 2 000 markan lisäverolappu. Verovirastolle oli sattunut "verotekninen erehdys", minua onkin verotettu liian vähän. Voi tuhannen tulimmaista, voi tuhannen turkasta. Ajatelkaa nyt. Ajatelkaa minun asemaani. Ajatelkaa, kun kerta käsken! (Haastattelija koetti peloissaan parhaansa mukaan näyttää ajattelevaiselta.) Minä syön pääomaani ja liiketoiminta on lamassa ja mietin keinoja miten välttyisin sanomasta irti työntekijöitäni ja miten yleensä selviän ulos tästä umpikujasta ilman konkurssia ja lasken mistä kummasta saisin maksuun nelinkertaiset ennakkoverot. Ja kun minä juuri olen tätä miettimässä ja tätä laskemassa ja huomaan että tällä menolla on konkurssi väistämätön, niin sitten minulle tuodaan ilmoi-

JATKUU SIVULLA 98

→ Mainittakoon, että vaikka joht. Ahokas marssikin kotiinsa pelkkä pyyheliina uumillaan, hänen verovirastoon jättämänsä vaatteet palautettiin hänelle takaisin, niistä ei ollut verolyhennyksiksi. Kuvamme ei ole pornoa vaan ainoalaatuisia tilanne- ja uutiskuvia ja siksi voimmekin julkaista ne ilman painokanteen pelkoa. Nokian verovirastoon ja poliisilaitokselle mennään muuten samasta ovesta. Tietämämme mukaan Nokian nimismies on jälkeen päin uhkaillut Ahokasta sakolla, syynä pahennusta herättävä esiintyminen julkisella paikalla.

LIMINGAN ANTIN HELSINGINMATKA

Teksti:
VEIKKO ENNALA
Kuvat:
REINO KAIVOLA

”Nykkö siitä tuli tosi?” ▶ Antti Keränen oli jo menettämäisillään toivonsa, kun noutajat viipyivät ja viipyivät ja viipyivät. Oikeastaan matkalle lähdettiin vieläkin liian aikaisin, Helsinki ei esiintynyt täysin edukseen: oli sateista ja koleata ja Esplanaadin puut eivät vielä olleet täydessä lehdessä. Mutta olihan Helsinki pettymys muutoinkin.

Vaikean sairauden vuoksi jo 50 vuotiaana eläkeläisen päiviä viettävä liminkalainen Antti Keränen teki äskettäin elämänsä ensimmäisen Helsingin -matkan HYMYlehden vastatessa kuluista, ja käytännön järjestelyistä. Pääkaupungin hulina pisti Antin pään pyörälle, hänet valtasi raivokas koti-ikävä ja lopulta hän odotti Seutulassa AEROn Oulun-koneen lähtöä vieläkin hartaammin kuin oli odottanut pääsyään Helsinkiin. Kirjoituksen tässä osassa kerrotaan jotakin Antti Keräsestä itsestään sekä matkan alkuvaiheista.

HYMYlehdeltä pyydetään paljon ja monenlaista: rahalainoja, takauksia, matkoja maailman ympäri, ratsuhevosia, pianoja, olohuoneen nahkaisia kalustoja, autoja, kahdella sanalla sanoen vaikka mitä.

Paljon on HYMYlehti antanutkin budjettinsa puitteissa. Erikoisesti on koetettu täyttää edes osa sellaisista pyynnöistä ja toivomuksista, jotka pysyttelevät kohtuuden rajoissa ja jotka tuntuisi sanelleen ns. inhimillinen hätä.

Maaliskuussa silmäilin tällaistakin kirjettä:

”Hymy lehden toimisto Tampere. Teille Veikko Ennala. Naimisissa olevalle tyttärelle tulee Hymy lehti jonka saan aina luettavaksi, josta olen huomannut, että Teidän lehti ymmärtää köyhijä elämän kohtaloita, joten rohkenen kääntyä Teidän puoleen. Olen kansaneläkeläinen, tupi roonikko, keuhkon laajentuma, asma piippua täytyy aina käyttää, jalka invaliiti. Saan

KULTAINEN KAUPUNKI 1. OSA

▲ Antti Keränen Limingan maisemissa kotipihallaan äitienpäivän aamuna. Taka-alalla sitä lakeutta, joka yksitoikkoisuudessaan on ainakin vieraan silmälle niin masentavaa.

◀ Toimitusjohtaja Urpo Lahtinen ja Antti Keränen HYMYlehden toimituksessa. Kohta tämän ystävällismielisen palaverin jälkeen Antti, valokuvaaja ja kirjoittaja lähtivät Helsingin hulinoihin.

161 mk kuussa eläkettä. Olen 7 lapsen isä, joista 3 on vielä kotona, rahaa en näe koskaan. Kävin sotaa 5 vuotta rintama joukoissa tämän isän maan hyväksi. Siis Hymy lehtelle pyyntö. Haluaisin nähtä ennen kuolemaa Helsingin, en ole koskaan käynyt, että eikö Hymy lehti lahjoittais kyyti rahat. Sinä Veikko Ennala, auta köyhää näkemään isänmaansa pääkaupungin. Kunnioittaen Antti Keränen, Alatemmes Honkisuo."

Kirjeessä oli jotakin, joka jotenkin riipaisi, panin sen sivuun ja esitin myöhemmin talon pomomiehille. He sanoivat:

— Okei. Mene ja hae Antti Keränen Helsinkiin. Ei hänen pyyntönsä ole kohtuuton. Hae Antti Keränen ja järjestä hänelle jotakin ohjelmaa. Helsinki on hänelle varmaankin elämys.

Kirjoitin Antti Keräselle: kunhan kevät vielä hieman etenee, haemme teidät autolla. Järjestämme teille hotellimajoituksen ja jos haluatte, voitte palata kotiinne lentokoneella Oulun kautta. Ilmoittakaa meille, tahtoisitteko ehkä tavata jonkun "Helsingin herroistakin", jonkin ministerin esimerkiksi.

Antti Keränen vastasi joutuin: "Voi että on mukava päästä käymään Helsingisä kun aina vaan täytyy murjottaa mökin loukossa."

Enpä sitten tiedä, millaisena Eldoradona Helsinki heijasteli Antti Keräsen mielessä, mutta "ministereistä ei oo väliksi", kunhan vain saa nähdä pääkaupungin. Olin jo ehtinyt kirjoittaa ministeri Ele Aleniukselle ja tiedustella, tahtoisiko hän ottaa vastaan erään maan hiljaisen, joka saapuu ensi kertaa (ja kukaties viimeistäkin) etelään. Tri Aleniuksen sihteeri rva Voutilainen ilmoitti, että ministeri kyllä myöntää audienssin, kunhan ajankohta sovittaisiin riittävän ajoissa.

Tämä akti siis putosi Antti Keräsen omasta pyynnöstä hänen Helsingin-ohjelmastaan.

Odottavan aika on pitkää. Huhtikuun 4 päivänä Antti Keränen kirjoitti: "Kyllä minä olen hartaasti oottanut hakijaa, mutta ei ole näkynyt mutta jospa Veikko ei ole unhoittanut kokonaan tätä juttua."

Minä puolestani vastasin, että vielä hiukan malttia, sillä Helsinki on varhaiskeväällä kolkko ja kolea, edes Korkeasaari ei vielä ole auki puhu-

KÄÄNNÄ

LIMINGAN ANTIN HELSINGIN MATKA

mattakaan Linnanmäestä, jossa nyt ainakin kai kävisimme. Vaihdoimme moniakin viestejä ja lopulta Antti Keränen tahtoi tuskaantua lopullisesti, enkä sitä ihmettelekään. Toukokuun alussa hän kirjoitti: ”Voi kun olen otottanut hakijaa täällä mökin loukossa. Olen niin kovasti jännittänyt ja kun lupasitte sen lentokone kyytinkin, en ole koskaan ollut lento koneessa. Vieläkö pitää kauan otottaa Teitä Veikkoa. Teitä kunnioittaen Antti Keränen. Miksi köyhän elämä on tällaista?”

Nyt oli ilmeistä, että Antti Keränen jo pelkäsi joutuneensa pilan kohteeksi. Ja niin lähdin valokuvaajan kanssa lauantaina, toukokuun 11:nä, äitienpäivän aattona, ajaa köröttelemään kohti Oulua sitä ennen sähkötettyämme, että tulossa oltaisiin.

Oulua ympäröivä maaseutu vaikuttaa Etelä-Suomen kumpuileviin maisemiin tottuneesta masentavalta. Aina horisonttiin saakka, kaikissa ilmansuunnissa, on näkyvissä vain alakuloista tasankoa, jonka tasapaksuun tuoksuun tuovat vaisua vaihtelua tuhannet harmaat, vinoseinäiset ladot. Eipä siis ollenkaan ihme, että Antti Keränenkin, joka sairautensa vuoksi on töllinsä nurkkaan sidottu, joskus kyllästyi ja väsyi tuijottamaan ikkunasta avautuvaa alati muuttumatonta näköalaa. Limingan niityt eivät ole kesälläkään syvänvihreitä, niiden pohjasävytys on harsu ja haalea. Ja talvella taasen pyyhkii aukeita koskaan taukoamaton merellinen tuuli pitäen lunta alinomaisessa liikkeessä.

Yövyimme Oulussa ja sunnuntaiaamuna ajelimme takaisin tulosuuntaamme kolmisenkymmentä kilometriä, tultiin Liminkaan ja oli aika ryhtyä kyselemään, missä Antti Keränen perheineen mahtoi asua.

Talo oli pikkuinen ja väriltään keltainen. Maantieltä pihaan johtavalla polulla näkyi mieshenkilö maitokärryjä hiljalleen työntelemässä. Olisikohan se tuo se Antti. Pysäytettiin ja kysyttiin.

Antti Keränen tamperelaisessa Laukon Asusteessa valitsemassa itselleen uutta pukua.

— Päivää päivää huh-huhhuh. Kyllä minä olen huh-huhhuh.

Kestää ajat, ennen kuin Antti Keräsen hengitys tasaantuu ja voimainponnistuksen sinistämät kasvot saavat normaalin värin. Uskoo kyllä ilman vakuuttelujakin, että hänen astmansa on vaikea ja pitkälle kehittynyt ja että Antti Keräsen työkyvyttömyys on niin täydellinen kuin työkyvyttömyys voi olla. Käy sääliksi mutta tässä ei sääli auta eikä osanotto liioin, astmapiippu on ainoa. Siitä ensi hätään pari painallusta ja sitten nitroa kielen alle ja päästään kuin päästäänkin tupaan asti.

— Me tulimme hakemaan sinne Helsinkiin, onko Antista lähtijäksi?

— Nykkö siitä tuli tosi?

— Nyt siitä tuli.

— Antakeehan kun vielä vähä puhallan, huh-huh-huh.

Antti olisi ilman sairauksiaan vielä mies siinä kuin toinenkin, parhaassa iässä, hyvän näköinenkin. Miksi vain lienee Kohtalo nähnyt aiheelliseksi yhtä köyhää niin armottomasti kurittaa. Yhdeksän iässä ensin alkuun tanssitauti, sodassa omat potemisensa, sitten astma ja sydänvika, sitten revehtymä, joka pollottaa vatsan pinnasta ulospäin kuin kasvannainen, sitten keuhkotuberkeli ja niin kuin ei näissä kyllin, toisessa jalassakin on kampuran vikaa ja kävely työlästä.

— Jaaha, ja tässäkö on talon emäntä? Raatsitteko luopua Antista päiväksi pariksi ja hirviättekö antaa vieraiden kyytiin?

— Pitänee tuo antaa.

Tietysti on emäntääkin koeteltu sairaan miehen rinnalla ja loma olisi tarpeen hänellekin. Mutta milloinkas pikkutilan emäntä ennenkään on lomaa pitänyt, lankeaa kuin luonnostaan, että hän pyörii tuvan ja navetan väliä aret ja

pyhät, suvet ja talvet. Kuitenkin emäntä näyttää iloiselta kun edes isiä hiukkasen viedään tuulettumaan — on kuin häntä itseäänkin olisi siinä sivussa jokin erityinen armo kohdannut.

Kolme lasta on vielä kotosalla, 8 vuoden ikäinen Rauno ja Seppo, kahdentoista, niin myöskin 16-vuotias Kyllikki. Käymäseltään, äitienpäivä merkeissä, on paikalla myös 24 ikäinen Anna-Liisa, koulun keittäjätär. Hän vain ei ole tulostamme oikein hyvillään ja sanoo niskaansa nakellen:

— Vaan täällä ei kuvvailla.

No no no, emme me väkisin, emme me pahassa tarkoituksessa ole tulleet, emme tahdo millään muotoa olla häiriöksi.

Kun Anttia huolestutti kovin, että hän ei osaa syödä kyllin "herraskaisesti", karisi ohjelmasta mm. käynti loistoravintolassa. Antti tyytyi ylen vaatimattomiin anteihin hotellihuoneessaan: wieninleike, vodka-snapsit ja olut. Vaikka miten vakuuttelimme, että Anttia ei ollut tuotu Limingasta asti nälkää näkemään, häntä kaiken aikaa pelottivat "pääjohtajan" vihat: "Tulleeko tämä miten kalliiksi?"

Emäntä on keittänyt kahvit ja niitä juodessamme Antti koluaa komerossa. Parempaa pukuaan hän sieltä. Kaksinen ei ole sekään, Punaisesta Rististä lahjana saatu ja emännän joten kuten Antin mittoihin uudelleen mallaama. Nöyryyttäväähän on toisaalta ottaa vastaan armopaloja, lakeuden miehen etenkin. Mutta sairaan ja köyhän ei auta kopeilla, se on semmoinen elämän kirjoittamaton laki.

Lähdetään ilman suurempia seremonioita. Antti käy vielä supattavaa neuvonpitoa emäntänsä kanssa siitä, riittäisikö perhekassasta jokusta markkaa taskurahoiksi.

— Älkäähän huoliko, sanon. — Kyllä lehti antaa taskurahat, kun nyt lehden matkallekin mennään.

Pikkuista Raunoa vähän itkettää, kun isi lähtee.

"Hei nyt" sanoo Antti Keränen vaimolleen ja tämä vastaa että "hei nyt". Suukkoseen asti voimat eivät riitä tai ehkä heistä olisi lapsekasta siinä vieraiden nähden tunteilla.

Kuusi tuntia kestää automatka Limingasta Tampereelle, välillä on kurjiakin tieosuuksia. Poiketaan baarissa kahvilla ja Jyväskylässä syödään.

— Vaan mitä se sannoo se pääjohtaja? huolestuu Antti Keränen.

— Siitäkö että me syödään? Siitä kun se ei sano mitään. Ei se teitä nälkää näkemään haettanut. Sanoipa se vielä niinkin, että ryypytkin saadaan jossakin rakosessa ottaa jos muuten käypi.

Kyllä se käy, sanoo Antti. Se on viina taiten otettuna lääkettä, astmaattiselle erinomattain. Hengitys käy huokeammin, sanoo. Limingassakin on olutkrouvi, vaan ei hänellä siellä ole varoja istuskella. Mutta Limingan isännät ne istuu.

Antilla on itsellään 7 hehtaaria viljeltyä ja navetassa kaksi lehmää. Mutta veroa ei häneltä mene ollenkaan, kun hän on itse työkyvyttömyytensä takia eläkeläinen. Mutta jos hän minä päivänä kuolla kupsahtaisi, oitis pantaisi emäntä verolle.

Päivitellään veronkannon kummallisuuksia. Antista on kaikkein kummallisinta se, että Limingassakin on tilallisia, jotka vievät joka kuukausi meijeriin maitoa tuhansien edestä mutta maksavat silti veroa vain jonkin 4 000—5 000 äyriä vuodessa samaan aikaan kun souvari maksaa 10 000. Ja kuitenkin jälkimmäisellä ei ole yhtäkään lehmää ja isänmaatakin vain sen verta mitä kynsien alle mahtuu, hartiapankissa on jätkän pääomat.

— Eikö ne muuttaneet maatalouden verotusta tässä äskettäin?

— Muuttihan ne vuuen alussa. Vastalausekokkouksia pitivät isännät meijänkin puolessa.

— Onko Limingassa työttömyyttä?

— No mitäs, maattomilla on kovat ajat. Vaan siitä ne otti ihteensä kun se Kekkosen poika käski työttömiä puolukkamehtään.

Kun Antti Keränen on käynyt ja käy paraikaakin läpi vaivaa ja tautia jos minkänäköistä, on se jättänyt hermostoonkin jälkensä. Se ilmenee siten, että ei ole oikeastaan missään hyvä olla, aina on jotenkin rauhaton. Samaa se ei silti ole kuin tyytymättömyys. Ei ollut hauskaa odotella pääsyä Helsinkiin viikkoa toisensa jälkeen sitten kun oli käynyt ilmi, että se on luvassa. Sellaista ankeata, paikoilleen jäkähtänyttä oleilua jonkin toivossa. Mutta ei ole hauskaa toisaalta pitkä autokyytikään. Antti Keränen pistää pilleriksi ja pyytää, että jospa ei ajettaisi ihan niin lujaa.

Hiljennetään. Ollaankin jo tulossa Tampereelle. Antille on varattu huone Kaupunginhotellissa.

— Saatteko te unta vieraassa paikassa? Siellä on rivi nappuloita seinässä, painelkaa niitä kunnes joku tulee. Tilaatte kahvia ja tilaatte ruokaa, mitä nyt mielenne ikinä tekee. Me tulemme sitten aamuvarhaisella hakemaan. Parissa tunnissa olemme Helsingissä.

— Saapiko sitä pääjohtajaa tavata? kysyy Keränen.

— Ihan varmaan. Tavataan pääjohtaja aamulla ennen kuin lähdetään Tampereelta.

Antti Keränen myöntää, että hänelle on aina tuottanut vähän vaikeuksia nukkua vieraissa. Ja tämä matkakin tässä jännittää. Jos nyt niin käy, että hän illalla siellä hotellissa vallan pahasti hermostuu, niin voipiko hän pullon kaljaa tilata, tuleeko se kuinka kalliiksi?

— Vaikka kolme tilaisitte. Sinne on annettu semmoiset määräykset, että kun Keräsen Antti tulee, niin herrana pitää kohdella.

Anttia naurattaa. Vai että herrana, tämmöistä mökkiläistä Limingasta.

Hermopillerikin alkaa vähin erin tehota:

— Vaan on se soma tämä matka.

— Tässä ei vielä ole mitään somaa, hyvät ihmiset kuitenkin, tämmöisessä tappavassa matkanteossa. Mutta jos siellä perillä Helsingissä keksittäisiin.

Antti Keräsen elämänkulussa ei ole juuri kohokohtaa ollut — niin kuin sitä ei ole ollut monen muunkaan vähäväkisen elämässä. Limingassa hän on syntynyt, Limingassa hän on elänyt ja Limingassa hän aikanaan kuolleekin. Kotitienoilta hän on ollut poissa vain muutaman kerran, mutta silloinkin vastentahtoisesti: sodassa Kiestingin suunnalla siis vierähti 5 vuotta, puoli vuotta meni keuhkotautiparantolassa ja sittemmin lyhyempiä mutta sen useampia käyntejä Oulun lääninsairaalassa milloin sydämen, milloin astman, milloin revehtymän takia.

Kun ihmistä oikein kiusataan, tahtoo häneltä mennä toivo ja vähin erin uskokin. Mitä toivoa ja mihin uskoa.

Antti Keräsen taudit niveltyvät toisiinsa kummalla tavalla. Kun keuhkotuberkeli, johon hän sairastui vuonna 1960 talvisella ojitustyömaalla suovedestä nousevia jäisiä huuruja riittävän kauan hengitettyään, saatiin parantolassa armottoman pas -kuurin

KÄÄNNÄ

LIMINGAN ANTIN HELSINGIN MATKA

jälkeen asettumaan ja koteloitumaan, tuli tilalle astma. Kovia tuskia aiheuttava revehtymä taasen olisi poistettavissa leikkauksella, mutta astmaattiset keuhkot eivät kestäisi leikkauksessa välttämätöntä nukutusta.

Kaikki tuntuu jotenkin kuin ennakolta tähtiin kirjoitetulta. Vuosina 1957—60 kävi Antti Keränen Oulussa rakennuksilla. Talviaamuin hän lähti kotoaan kello 5 hiihtäen ehtiäkseen Limingan asemalle klo 6.15:n työläisjunaan. Rakennuksilla keuhkot ehkä olisivat kestäneet, mutta kun rakennusliike teki konkurssin, ei enää ollut rakennettavaa. Neuvoivat Antin ojitustyömaalle ja siellä sitten sattui se, joka jo on tullut kerrotuksi.

Vuodesta 1962 lähtien hän on istuksinut sängyssään parantumattomana tapauksena ja vaivaisena eläkeläisenä ikkunasta tuijotellen. Mitään ei koskaan tapahdu. Huominen on oleva niin kuin tämäkin päivä, joka puolestaan on eilisen kopio. Maitopystöt hän aamuisin työntää kumipyöräkärryillä tien varteen ja myöhemmin päivällä tien varresta takaisin. Mutta sittenpä onkin jo kiireesti ojennuttava vuoteeseen henkeä haukkomaan, kun ilma ei ole mitenkään riittää ja tukehtumisen tuskassa tuntuu joskus siltä kuin tämä olisi kaiken loppu. Kireinä pakkasaamuina etenkin on hengitys niin perin työlästä. Silloin ei ole hyvä etääntyä astmapiipun luota kovinkaan kauas.

Maitopystöt ja kuukautisen eläkkeen odotus, siinä hänen elämänsä pääasiallisin sisältö. Aivan tavattomana, uskomattomana erikoisuutena sitten kerran kirje jossakin etelässä tehtävän lehden toimittajalta, jolle on joskus tullut puoliksi piloillaan raapustelluksi: "Malttakaa mielenne vielä hiukan, me kyllä haemme teidät aikanaan."

Malttakaa mielenne, kirjoitetaan. Mitä muuta hän on tehnyt kuin malttanut mielensä viikosta viikkoon ja kuukaudesta kuukauteen ja vuodesta vuoteen. Malttanut ja malttanut ja odottanut ja odottanut jotakin tapahtuvaksi.

Mutta oltiinhan lopulta matkalla jonnekin ja saavuttu jo Tampereelle asti. Ja hotellin väkeäkin oli ennakolta varoitettu: kun Antti Keränen Limingasta saapuu, kohdelkaakin häntä kuin herraa ainakin.

Kyllä olivat kohdelleetkin, kertoi Antti Keränen huomenissa kun hänet noudettiin hotellista. Mutta unta hän ei silti ollut saanut silmäntäyttä oluista huolimatta. Sen verran jännitti vanhaa miestä.

Lähdettiin HYMYlehden toimitukseen tapaamaan "päätoimittajaa".

Mistä lienevät puhelleet Antti Keränen ja päätoimittaja jälkimmäisen huoneessa, kovin "alhaiseksi luonnoltaan" Keränen Urpo Lahtista jälkeen päin kiitteli. Taskurahaakin oli antanut sukoilematta ja yli kaikkien toiveiden. Eikä siinäkään kyllin, oli patistanut vielä puvun ostoonkin.

Mentiin puvun ostoon ja ostettiin saman tien paitakin, talon laskuun.

Ja kello 10 olimme viimein valmiit lähtemään lopulliseen tavoitteeseemme, Helsinkiin, suureen kultaiseen kaupunkiin, josta on niin paljon kaihomieltä herättäviä kuvauksia kuultu ja kirjoitettu:

Sen liikenteen kohu ei koskaan vaikene, taukoamatta vierivät suuret loistoautot sohisevin renkain sen kultamarkoin lasketuilla bulevardeilla, miljoonat mainosvalot leiskahtelevat pimeää taivasta vasten ja kuullaan jostakin hiljaista musiikkia, kristalliprismojen kimalteessa poreilevat shampanjalasit, jostakin etäältä erottuu oudosti kiehtovana ambulanssin ujeltava ääni ja parfyymien lemu sekaantuu bensiinin tuoksuun, raitiovaunut kiljahtelevat rautaisen tiensä kaarteissa ja syytävät johtimistaan yöhön sähköisiä kipinöitä, taivaanrantaa meren yläpuolella pyyhkäisee Suomenlinnan lentomajakan satumainen valosoilu ja suuri valkea laiva mylvii käheästi irrotessaan laiturista ja kääntäessään keulansa kohti ulapoita ja niiden takana sijaitsevia kaukaisia valtakuntia, huolettomina kulkevat hyvin vaatetetut, onnelliset ihmiset pitkin jalkakäytäviä nauraen ja laulaen ja poliisi kulmassa antaa heille kunniaa tehden tietä liikenteen lomaan, puistoissa solisevat suihkulähteet ja kukat istutuksissa näyttävät nekin elävän ja hengittävän. On Helsingin kevät.

Niinpä kyllä . . .

Kello puoli yhden tienoissa pysähdymme vanhan, arvokkaan, perinteistä rikkaan hotelli Helsingin eteen sen jälkeen, kun puolen tunnin hermostuttavan odotuksen ja pyörinnän jälkeen lopultakin paikka katuviereltä oli autollemme vapautunut. Antti Keränen on saanut ensimmäisen kosketuksen kultaisen kaupungin erääseen ongelmaan, nimittäin sietämättömään puutteeseen tilasta.

Tahdikkaasti ikävystynyt portieeri, alentuvasti ystävällinen piccolo, vierasten kielten sorinaa, hissipoika formussaan.

— Huone 524, hyvät herrat.

Olemme lopultakin päässeet majoituspaikkaamme.

— Annoitteko te rahhaa kun ne niin kiitteli? kysyi Antti Keränen.

— Niin, minä sanon. — Tässä kaupungissa ei tehdä mitään ilmaiseksi. Matkalaukkujen kantaja odottaa juomarahaa, hissipoika odottaa juomarahaa, portieeri odottaa juomarahaa, huonesiivooja odottaa juomarahaa, kerrostarjoilija odottaa juomarahaa. Helsingissä maksaa kaikki, ystävällinen sanakin. Jos kenellä ei ole rahaa, hänelle suuri Helsinki kääntää selkänsä eikä tunne häntä enää, köyhä mies on kuollut kultaiselta kaupungilta. Limingassa lienevät asiat tässä suhteessa vielä toisin. □

Reportaasimme jälkimmäinen osa seuraavassa numerossa.

JATKOA SIVULTA 50

kyllä sille toimittajalle joka noitten Seura-lehden juttujen takana on, mutta käskivät pysyä asiasta sivussa.

PERTTI PÖRSTI: Hän tahtoo kostaa

— Jarin äidin edesottamukset ovat mielestäni kovin ikäviä. Minulla on itselläni nyt 1 1/2 vuoden ja 4 kuukautta vanhat lapset. Olen monasti ajatellut, että miten kävisi jos Jari tuodaan takaisin, hän on oppinut ymmärtämään tanskaa, hänellä on vanhemmat siellä. Mitä tapahtuu kun hän täällä iltaisin kaipaa vanhempiaan, itkee heitä eikä ymmärrä mitä hänelle puhutaan.

— Olen tunnustanut lapsen omakseni ja maksanut hänestä määräsumman joka kuukausi vaikka toinen osapuoli väittääkin kai muuta. Voitte tarkistaa sosiaaliviranomaisilta. Haluaisin tehdä jotakin pojan hyväksi mutta en voi. Minulle sanottiin, ettei minulla ole lapseen mitään oikeuksia, vain velvollisuudet.

— Lapsen takaisin hankkiminen on mielestäni vain kostotoimenpide. Nyt, kun lapsi on Tanskassa, en joudu maksamaan mitään. Kun Jari on taas Suomessa, joudun maksuvelvolliseksi. Tämä juttu on mielestäni kovin vaikea ja ikävä.

— Olin menossa naimisiin pojan äidin kanssa aivan lapsen takia, mutta juttu peruuntui. Ehkä raha-asioiden takia, minä opiskelin silloin ja olin aivan auki. En tiedä olisiko avioliitto ratkaissut asian. Mistä sen tietää näin jälkeenpäin. Joka tapauksessa minulla on ollut ikävyyksiä tarpeeksi tämän asian takia, Jarin isoäitikin on soitellut ja haukkunut moneen kertaan. Olemme vaimoni kanssa käyneet Mikkelissä tapaamassa Tuulaa, mutta se ei ole asiaan mitenkään vaikuttanut, kenties päinvastoin.

Kaksi kertomusta asian taustalta, asian, joka liikkuu pienen pojan ympärillä. Oikeuslaitos ja sosiaaliviranomaiset ovat työssään, he ratkaisevat asian Jarin osalta. Lehtemme ei ryhdy pohtimaan, onko oikein vai väärin pyytää poikaa takaisin, näin on vain tapahtunut ja asia ratkeaa lähimmän kuukauden aikana. □

OLETTEKO VALMIS ESIINTYMÄÄN UIMAPUVUSSA TÄNÄ KESÄNÄ?

Nykymuoti edellyttää täyteläisempää, naisellisempaa vartaloa! Ja koska nyt on saatavissa kumouksellinen uusi Torsomed Effortless Exerciser, voitte saada povestanne täyteläisemmän tai kiinteämmän suomalla sille **84 lyhyttä sekuntia päivässä.** Ette tarvitse yksitoikkoista ja rasittavaa harjoittelua ja voimistelua — ettekä kiusallista ruokavaliota!

Ajatelkaa: Te tuskin huomaatte Torsomedin avulla suorittamianne liikkeitä, mutta siitä huolimatta ne kehittävät poven yläpuolella olevia vähän käyttämiänne rintalihaksia, elvyttävät verenkiertoa, ryhdistävät kudoksia, herättävät eloon nukkuvat lihaksenne! Jo 10 päivän kuluttua hämmästytte tuloksia!

Torsomed on verrattoman monipuolinen laite. Melkein uskomatonta: **se täydentää tai hoikistaa!** Noudattakaa vain yksinkertaisia ohjeita. Jokainen 7 sekunnin liikesarja kiinteyttää, kohentaa ja kaunistaa veltostunutta poven kaarta . . . tekee Teistä nuorekkaamman ja jäntevämmän jo tulevaksi kesäksi.

Ja vielä eräs seikka: Torsomed-harjoittelu, "vartalon pikaelvytys" on hauskaa. Opitte pitämään kurissa vartalonne muodot tai hoikentamaan niitä, opitte laukaisemaan ruumiinne jännitystilat! Keksitte kukkean terveyden ja viehätysvoiman salaisuuden! Helpot, vaivattomat, rytmikkäät otteet ja venytykset tekevät ihmeitä: ne muovaavat uudelleen vartalonne, lisäävät sulokkuuttanne, kohentavat ryhtiänne, nuorentavat ulkonäköänne!

Torsomed ei ole sievää naisten sateenvarjoa pitempi. Siinä on pikkuruinen muovipalje, joka myötää liikkeitänne. Ytimenä on voimakas jousi. Torsomed on viehättävästi vihreänvalkoinen. Ja miten kevyt se onkaan — ainoastaan parisataa grammaa! Sen pitelyyn ette toki väsy! Valitsette vain haluamanne liikesarjan. Jokainen liike on suunniteltu antamaan tehokasta apua sinne missä sitä eniten tarvitsette. Kohteita on useita: povi, olkavarret, olkapäät, kaula, vyötärö, vatsa, selkä, lantio, reidet! Ja sitä paitsi: Torsomed on kevytrakenteinen — voitte kätevästi kuljettaa sen mihin vain haluatte.

Oletteko valmis esiintymään uimapuvussa tänä kesänä? Tilatkaa vuoden 1968 kauneuspommi — Torsomed. Muutamassa päivässä ja viikossa kiinteytätte veltostuneet lihakset ja sulatatte pois liian rasvan ilman aikaa ja rahaa nieleviä käyntejä kauneushoitolassa, ilman tiukkoja kunto-ohjelmia ja voimistelutunteja.

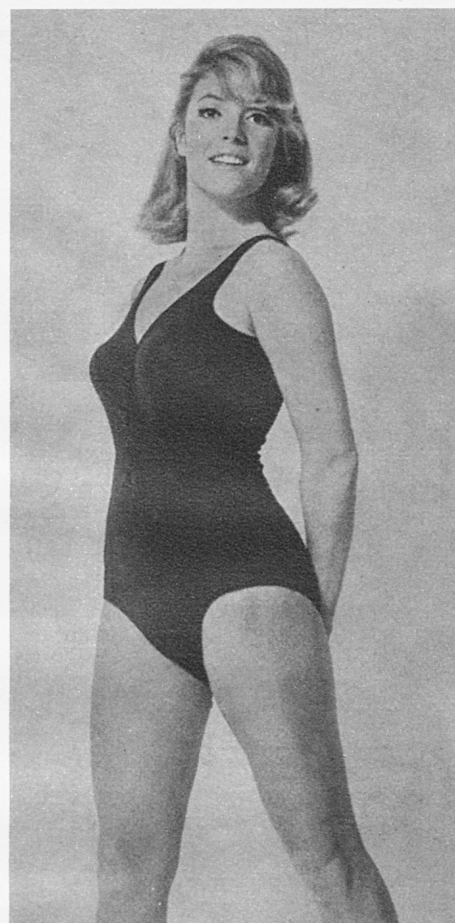

Olettepa minkä kokoinen ja muotoinen tahansa, turhan pulska teini-ikäinen tai yli 40-vuotias, jossa jo näkyy veltostumisen merkkejä . . . tai piiskanhoikka neitonen, johon kukaan ei viitsi toistamiseen vilkaista — Torsomed tekee Teille ihmeitä! Kymmenessä päivässä! Syökää niin paljon herkkuja kuin haluatte — ette tarvitse ruokavaliota! Ainoastaan 84 sekuntia päivässä kotonanne — siinä koko juttu!

10 päivän ilmainen kokeilu kotonanne. Ette maksa mitään, ellette ole tyytyväinen

HOBBY HALL
Hämeentie 157, Helsinki 56, puh. 79 00 22

Ihan totta! Palauttakaa heti allaoleva lipuke saadaksenne Torsomed pikaelvytyslaitteen ilmaiseksi kotiinne kokeiltavaksi kymmenen päivän ajaksi. Tämä ei sido Teitä mihinkään. Ellette huomaa hämmästyttäviä tuloksia 10 päivän kuluttua, voitte yksinkertaisesti palauttaa Torsomedin, eikä kokeilu ole tullut maksamaan Teille mitään. Jos kuitenkin haluatte pitää sen, maksatte ainoastaan 54:50 markkaa, mikä on vain murto-osa kalliin kuntopyörän tai aikaa vievän voimistelukurssin hinnasta.

Toimikaa heti. Teillä ei ole muuta menetettävää kuin muutama kilo tarpeetonta rasvaa . . . ja tulopuolelle voitte merkitä lisäsentit rinnanympärykseenne ja viehättävän, uudestisyntyneen vartalon!

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

HOBBY HALL
Postilokero 56018
HELSINKI 300

TILAUSKUPONKI

Haluan kokeilla Torsomedia ilmaiseksi 10 päivää. Ellen ole laitteeseen täysin tyytyväinen, palautan sen eikä minulle jää mitään velvoituksia. Päinvastaisessa tapauksessa suoritan maksun alle merkitsemälläni tavalla.

☐ Maksan mk 12,— (+ posti- ja toim.kulut 4,—) 10 päivän kuluessa vastaanottamisesta ja sen jälkeen mk 16:—/kk 3 kuukauden ajan.

☐ Maksan käteisellä mk 54,50 (+ posti- ja toim.kulut 4,—) 10 päivän kuluessa vastaanottamisesta lukien.

Nimi ....

Osoite ....

Postitoimipaikka ....

Allekirjoitus Hymy/6
(alle 21-v. vanhempien allekirj.)
Postikonttori, Helsinki 10, lupa n:o 1700

MENNEN

mikä miehen olo

Aloita sinäkin aamusi Mennen-partavedellä — kuten yli 100 miljoonaa miestä kaikkialla maailmassa. Mennen poistaa parranajon aiheuttaman ärsytyksen. Ei kirvelyä. Ihosi joustavuus palautuu — ja niin kirpaisevan raikkaalla tavalla. Se on mentholin raikas Mennen. Tutustu myös muihin Mennen-tuotteisiin. Mennen on tosi miesten sarja. Kaikkea mitä mies tarvitsee ollakseen raikas ja huoliteltu. Mennen — mikä miehen olo koko päivän!

meille miehille MENNEN

partavedet partavaahdot deodorantit

FARMOS OY TURKU

Viktor ja hänen tyttönsä

Kiharaisen vaalean peruukin alla on rouva Irene Ubbesenin omat tummat kutrit. Suomen Kampaamokoulun muotinäytöksessä hän kuitenkin esiintyi näin mielenkiintoisen vaaleana Viktor Klimenkon daamina. Viktorin partakin oli tilaisuutta varten tarkoin muotoiltu. Muutaman viime kuukauden ajan Viktor on muuten toiminut Kaisaniemen ravintolassa jonkinlaisena isännän ja hauskuttajan välimuotona ja on onnistunut tehtävässään hyvin. Hänen vitsinsä eivät ole vanhoja, ainakaan vielä.

Italian eväinä 19 ilmapulloa

Hymylehdessä n:o 4 kerroimme rohkeista ihmisistä, jotka vakavasta sairaudestaan huolimatta olivat lähdössä Italiaan lomaa viettämään. Heidän joukossaan on entinen kauppias Heikki Virtanen, joka hengityshalvauspotilaana on loppuiäkseen rullatuoliin sidottu. "Evästä" hänellä on kuitenkin mukana tarpeeksi — 19 pulloa ilmaa sekä autossa akkuvoimalla käyvä kompressori, joka kehittää ilmaa automatkan tarpeiksi ja säästää näin ilmapulloja. Matka kestää yhteensä noin 4—5 viikkoa ja paluu tapahtunee Ranskan kautta. Kuvassa matkalaiset ovat autolautta Kapellan uumenissa turvallisesti matkalla. Vasemmalta tulkki Bror Dristig, Heikki Virtanen, jonka takana sairaanhoitaja Sirkka Herna, Tapio Eevonen ja Helena Eevonen.

Eläköön eläkeläiset

Näin lienee parasta tulkita iloisen tamperelaisen eläkeläisen, Elina Elomaan (82) estoton ele. Ele on vangittu kuvaksi Eläkkeensaajien Tampereen yhdistyksen kevätristeilyllä, joka toukokuun puolivälissä tehtiin Tukholmaan. Risteilyaluksena oli m/s Kastelholm, joka omassa lajissaan alkaa piakkoin olla niinikään eläkeläinen.

Tukholman risteilyä varten oli 152 tamperelaista vanhusta yli vuoden ajan säästänyt 20 markkaa kuukaudessa. Matkalaisten keski-ikä oli lähes 70 vuotta.

Tottakai laivalla pidettiin sopivasti lystiä siinä kuin maissakin; mentiin kihloihin, leikittiin, tanssittiin jne. Tukholmassa tutustuttiin nähtävyyksiin.

Erityisen mieleenjäävä oli matka Anna Peltoselle, joka matkan aikana vietti 80-vuotispäiviään.

Gangsterimorsiamen rintsikat

Bonnie-muoti valloitti maailman yhdessä hetkessä — hassu korvalle painettu baskeri, puolipitkä huolimattomasti kammattu tukka ja pohjepituinen hame. Kaikki kuin suoraan 30-luvulta. Nykyaika on luonut tämän asun alle liivit, jotka ovat kuin ei mitään — liivit, jotka antavat vaikutelman omasta ryhdistä, kaikki paikallaan luonnollisena. Tämä "kuin ei olisikaan mitään" rintaliivi on kuin toinen iho, se ei tunnu tanssiessakaan. Triumph on luonut näitä liivejä kaikissa tyylikkäissä Bonnie-väreissä, tietysti.

Ajat ja tavat

TV:ssä ja kaduilla on silloin tällöin vilahdellut maskuliineja helmet kaulallaan. Ei se ole mitään uutta ja erikoista. Tässä kuvassa, joka on näpätty ennen sotia Ylistarossa eräissä häissä, hauskuttaa pitäjän yhteinen "Kurun-Jussi" silloista nuorisoa jutuillaan ja pukeutumisellaan. Hänellä näkyy olevan kahdet helmet ja proosi kaulassaan.

Sipilä sirkutellut Moskovassa

Missikilpailujen yllätys-, keskustelunaihe- ja silmätyttö Leena Sipilä ilahdutti jokin aika sitten moskovalaisia pirteällä olemuksellaan. Leena on jo ennen missiksi valintaansa ollut suosittu nuorisomannekiini, ja esiintymismatka naapuriin oli sovittu jo ennen jaloa missikilpaa. Valitettavasti emme ole kuulleet tarkemmin, mitä mieltä moskovalaiset ovat olleet tytöstä.

Doris Day on leski

Filmitähti Doris Dayn aviomies Martin Melcher, jonka kanssa Doris ehti olla onnellisesti naimisissa 17 vuotta, kuoli hiljattain sydänhalvaukseen. Doris on tapauksen johdosta täysin tasapainottomassa mielentilassa. Martin oli hänen kolmas miehensä ja rakkain kaikista. Hän tuotti useimmat Doris Day-filmit, omisti kaksi elokuvayhtiötä ja kaksi levy-yhtiötä. Pariskunta toisin sanoen suorastaan kieriskeli rahassa. Mutta nyt Doris olisi valmis luopumaan ylellisestä elämästään, jos vain jotenkin voisi taikoa miehensä henkiin. (Kuvassa aviopari ensi-iltanäytännössä noin vuosi sitten.)

Debbie puolialastomaksi

Debbie Reynolds, joka tähän asti on suurin piirtein aina esiintynyt hyvin vaatetettuna ja hyvin suloisena jokaisessa elokuvassaan, riisuuntuu seuraavassa filmissään puolialastomaksi. Hän esittää eurooppalaista katutyttöä elokuvassa "Miten suloista se onkaan!" Ohjaaja sanoo, että Debbie ujostelee melkoisesti vartalonsa näyttelemistä, mutta yrittää päästä komplekseistaan tarmokkaasti eroon.

Lancasterit kuumina

Kuulun filmitähden Burt Lancasterin (55) vaimo Norma Anderson suuttui mieheensä belgradilaisessa ravintolassa Jugoslaviassa siinä määrin, että paiskasi täysinäisen ruokalautasen vasten tämän kasvoja. Syy oli se, että Burt flirttaili liian avoimesti hemaisevan kaunottaren Susanna Weidin kanssa. Burt puolestaan närkästyi vaimonsa käyttäytymisestä ja iski tätä voimaperäisesti takapuoleen. Ja ravintolassa istuvilla riitti pitkäksi aikaa puhumista . .

Rahankerääjä Belmondo

Ranskalainen elokuvatähti Jean-Paul Belmondo, joka on tullut kuuluisaksi paitsi filmiansioistaan myös tiiviistä seurustelusta Ursula Andressin kanssa, on tällä hetkellä Euroopan parhaiten palkattu näyttelijä. Kukaan vanhan mantereemme esiintyjä ei ole mistään filmistä saanut niin paljon rahaa kuin Belmondo sai elokuvastaan nimeltä "Ho". Hän näet "nyhti" pääroolista peräti 1,6 miljoonaa nykymarkkaa.

KUOLEMA KARPOLLE

JATKOA SIVULTA 23

— Siviiliautot on sitten v-mäisiä. Ne kiusaa niin s-tanasti. Ne tekee usein sen, että ne räjäyttää ohi ja sitten ne pudottaa nopeuden kävelyvauhdiksi. Tekis mieli vetää sellaisen auton perseestä sisään, että pamahtaa.

5) Oma Volvo-kuorma-autoni kulkee noin 105 km tunnissa, tosin alamäkeen. Se on vanhus tähän Sun rassiis verrattuna. Paljonko tällainen moderni mööpeli liikahtaa?

— Ei tää mee, kun 90, vaikka kuinka yrittäis. Sen se tosin ottaa heti, siitä se on hyvä peli.

6) Montako radiopuhelimin varustettua hälytysautoa soramiehillä on nykyisin liikkeellä Hyryläntiellä varottamassa poliisipartioiden liikkeistä?

— Eihän siellä sellaisia tartte olla. Sormipelihän se on. Kun ne kyttää, sen tietää. Ei siellä pääse kuin yksi narahtaan. Poliisit on tullu aika reiluiks. Ne on näkyvissä paikoissa. Ennen ne kyttäs pusikoissa vallan.

7) Mitä tapahtuu sellaiselle sorahävittäjälle, joka ei koskaan ylitä sallittua nopeutta, ajaa aina laillisen suurilla kuormilla, ei milloinkaan aja pimeitä keikkoja eikä pyri lahjomaan kunnan tai valtion viraston edustajia saadakseen ajoja.

— Kuolee nälkään. Läheltä ainakin pitää. Taksat senkun putoo vaan. Tää on menny ihan hulluks koko homma.

8) Mitä retiisi tuo mieleesi?

— Puskassa kyttäävän poliisin.

9) Mikä on kovin sana tämän päivän sorankuljetusmarkkinoilla?

— Pullo kylmää kaljaa illalla.

10) Onko se sorakuskilla aina mielessä?

— Ei niin usein kuitenkaan kuin toimittajalla. □

H NIINKUIN . . .

JATKOA SIVULTA 33

kerta, kun näin Fylgian, oli kun Ilmatar oli Tukholmassa sen vieressä laiturissa. Beckmann oli teettänyt Fylgiaan remontin ja annoin hänelle sen verran rahaa, että hän sai maksetuksi laskunsa.

PLAYBOYN OMAKUVA

Jukalle on tullut pari pystysuoraa ryppyä otsaan. Hän kertoo hajamielisesti. Avuttomasti, voisin sanoa. Ajamme Katajanokalle. Pohjoisrannan T-laituriin on kiinnitetty kalastaja-aluksia. Jukan silmissä ei ole tavanomaista merelle pyrkimisen välkettä. Tuntuu, kuin hänellä olisi vatsahaavahuolia.

— Siinä on muuten se Mareka. Tuo punainen. Sen kanssa olin tekemisissä yhden ja ainoan kerran. Rajevskit, sukeltajat, ostivat sen Tanskasta ja tiedustelivat miestä, joka voisi tuoda Marekan Tanskasta Suomeen. Neuvoin yhden vapaana olevan laivurin. Sitä en sitten tiedä, minkälaisen sopimuksen omistajat tekivät laivurin kanssa. Kuuluiko siihen esim. pirtun kuljetus.

— Minä olen se playboy, jonka on nähty liikkuneen Gottlannin vesillä nopealla moottorialuksella pirtukeikkojen aikaan. Näinhän Demarissa kerrottiin. Olen ollut niillä vesillä kerran ja senkin 50-luvun puolella.

— Perhanan, perhana. Ihmiset kyllä näyttävät pitävän minusta huolen. Täytyy kai ottaa itselleen tästä joku tuomari. Millä näistä päättömyyksistä muuten tulee selvää.

— Siitä ne eivät vielä ole keksineet kirjoittaa, että tunnen sen Pertti Perttilänkin, joka ajoi Ingridillä pirtua. Se Perttilä nimittäin varasti minulta polkupyörän, kun oltiin kansakoulussa. Mulla oli sellainen Monarck-merkkinen fillari ja se vei välitunnilla sen. On näitä tuttuja.

WSOP PALMERSTONE?

— Lehdessä ollut oikaisu siitä, että en ole ollutkaan Palmerstonen kuningaskunnan jäsen, pitää paikkansa. Olen Palmerstonen tasavallan kansalainen. Sitä en sitten tiedä, miksi en ole kuulunut WSOP-klubiin. Tässä ainakin on jäsenkortti n:o 000227. WSOP, Wilhelmina Sofian Osattomat Perilliset.

H NIINKUIN HYMYILYTTÄÄKÖ?

— Ei kai olis syytä. Jos tässä nyt joku hymyilyttää, niin se on se, että ainakin minä tiedän totuuden. Sääli vaan vaimoa ja vanhempia sekä sellaisia ystäviä, joita nyt vielä on jäljellä. Ne nyt kai on sitten niitä ystäviä, jotka todella ovat ystävyyden arvoisia.

— Sen vain haluaisin todeta, että Keskusrikospoliisin kuulustelijat ovat suhtautuneet minuun erittäin asiallisesti. Lehtien kannanottoja sitä vastoin ihmettelen. Ihmettelen myös, vastaavatko lehdet minulle ja omaisilleni aiheutuneista vahingoista sitten kun asia on täydellisesti tutkittu ja puitu.

— Nyt mentiin hankkimaan tuomari. □

postia

"Sosiaalihuolto harhateillä?"

Kyllähän ne herrat pauhaa, että Suomi on hyvinvointivaltio. Kyllä se on siitä kaukana. Paljon on mätää sosiaalihuollossa. (Hymylehti 5/68) Toisille annetaan, toisille ei. Harvoin annetaan oikein apua sitä oikein tarvitseville, mutta kyllä ollaan käsi pitkällä antamassa apua huorien lapsille ja liekkiviinan orjille.

Täysjärkinen

"Rakastan naisia Jeesuksen avulla"

Eräs neiti kirjoittaa, että "rakastan naisia Jeesuksen avulla." Mutta kysymyksessä ei ole Jeesus Kristus, vaan se on jokin muu Jeesus. Se on vain hänen oma näkemyksensä uskosta. Lukekaapa Paavalin roomalaiskirjeen ensimmäisen luvun 24. jakeesta eteenpäin niin näette, mitä todistus sanoo homoudesta.

Esimerkiksi homojen itsemurha-ajatukset ja muut itsetuhon vietit osoittavat että moni heistä olisi valmis tekemään parannuksen, koska piilotajuisestikin käsittävät elävänsä väärin. Tarvittaisiin voimakasta psykiatrista hoitoa, että eivät suosisi homoutta itsessään. Vankilat eivät ole parhaita paikkoja vaan sairashoitolat.

Mielestäni Hymylehti on erittäin hyvä lehti siinä, että se todella on "erilainen kuin muut". Ottaa puheeksi arkaluontoisina pidetyt totuudet. Ja on hyvä, että ihmiset avautuvat kiusauksissaan julkisesti, sillä silloin heillä on hyvät mahdollisuudet elämänmuutokseen. Sillä joka tunnustaa heikkoutensa on voittamassa itsensä.

Paavo Talvenheimo
Varkaus

* *

Olen noin 40-vuotias nainen ja kärsin myös homoseksuaalisuudesta. Vaikka minunkaan rakkaudellani ei ole tekoja, uskon että kaksi naista voi saavuttaa yhtä kauniin ja täydellisen rakkauden kuin mies ja nainen.

Paljon kärsinyt
Helsinki

Hymylehdelle kaunis kiitos suvaitsevaisesta asenteesta homoseksuaaleihin. On ehkä oireellista, että Suomessa vain yksi lehti puolustaa johdonmukaisesti ja avoimesti poikkeavien yksilöiden oikeutta elää samassa vapaudessa kuin enemmistö. Ei-sosialistisessa Euroopassa on tämänhetkisten tietojeni mukaan vain kolme valtiota, joissa aikuisten väliset homoseksuaaliset teot tuomitaan rikoksina: Länsi-Saksa, Itävalta ja Suomi. Itävallassa lainmuutos lienee varma.

Suomessa näkymät eivät ole ehdottoman valoisat, sillä kansanedustajammehan ovat tunnetusti hiukan heikosti informoituja tieteellisissä asioissa. Länsi-Saksassa lainmuutosta saadaan ehkä myös odottaa jonkin aikaa, sillä lakikirjan homoseksualistipykälän kumoaminen tuo automaattisesti esille taas uuden piirteen kolmannen valtakunnan aikaisista oloista ja mahdollisesti joukon korvausvaatimuksia liittohallituksen vastattavaksi.

Vuoden 1935 jälkeen alettiin Hitlerin Saksassa johdonmukaisesti vainota homoseksuaaleja samaan tapaan kuin juutalaisia ja heitä suljettiin suurin joukoin keskitysleireihin, joissa heitä kuoli tuntematon määrä kidutuksen ja murhien uhreina. Jäljellä on olemassa tilasto vuosilta 1937—39, josta käy ilmi, että tuona ajankohtana tuomittiin keskitysleireihin 24 550 homoseksuaalia, jotka sittemmin hävisivät jäljettömiin. Myöhempien vuosien tilastoja ei enää ole tallella, mutta tiedetään vangitsemis- ja teloitustahdin huomattavasti kiihtyneen.

Homoseksualistien katsottiin muodostavan rotubiologisen vaaran, jonka välttämiseksi ja torjumiseksi oli tarpeellista säätää kuolemanrangaistus.

Vuoden 1945 jälkeen ovat saksalaiset oikeusoppineet omaksuneet sen näkökannan, että homoseksuaalien eristäminen ja tuhoaminen keskitysleireissä ei ollut varsinainen natsi-ideologinen määräys vaan toimenpide järjestyksen säilyttämiseksi, ts. kyseessä ei ollut poliittisperäinen vaino vaan asianmukainen rangaistus rikoksesta.

Natsiajan homoseksuaalilainsäädäntöön tuo lisävalaistusta W. S. Schlegelin teos "Das grosse Tabu" (Rütten und Loenings Verlag, München), josta ylläesitetyt hajatiedot on poimittu. Saksan oikeuslaitoksen näkökanta homoseksuaalisuuteen ei ole sittemmin periaatteessa muuttunut, vaikka rangaistukset ovatkin samantapaisia kuin Suomessa tätä nykyä, ts. suhteellisen lieviä.

Meillä on Suomessa nykyään joukko vaikutusvaltaisia henkilöitä ja varmaan melko suuri osa tavallista kansaa, jotka edustavat natsien käsityksille sukua olevaa poisjuurruttamisideologiaa. Heillä on luonnollisesti oikeus mielipiteeseensä, mutta heidän sopisi muistaa, että ne, jotka joutuvat heidän mielipiteistään kärsimään, kokevat ne sietämättömänä enemmistön mielivaltana, jollainen ei kuulu uudenaikaiseen demokratiaan.

Kun on kysymys aikuisista ihmisistä, jokainen vartioikoon vain omaa moraaliaan.

Keijo Enqvist
Helsinki

* *

Jumala nimittää tällaista tekoa kauhistukseksi ja iljettävyydeksi, ja mm. homoseksuaalisuuden takia on maa tullut saastaiseksi. E i k ä t ä l l ä h y v ä, e t t ä J u m a l a t u o m i t s e e i t s e h o m o t v a a n m y ö s n e k i n, j o t k a h e i d ä n t e k o n s a h y v ä k s y v ä t.

Jos tällä naisraukalla olisi ollut ja on todellinen halu nousta tilastaan, hän kyllä kykenee siihen, ei omassa voimassaan vaan juuri Jumalan voimassa.

Maailman menoja ihmettelevä
Göteborg
Ruotsi

* *

Tartuin kynään, koska Keskisuomalaisessa on jo kaksi kertaa julkaistu Hymylehden toukokuun numeron ilmoitus ja siinä teksti: "Olen nainen ja rakastan vain naisia."

Meillä ei tilata eikä tule mitään ala-arvoista lukemista muuta kuin Keskisuomalaisen mainokset alatasoisista roskalehdistä. Haluan ennenkaikkea kasvattaa lapseni saastutuksen ja syntielämän ulkopuolella. Myin televisionkin enkä tilaa muita kuin hengellisiä lehtiä.

Ohjaan kirkassilmäisen lapseni kirkkotielle, rukouksen tielle ja taivaan tielle, sillä autuaita ovat puhdassydämiset.

Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolelta mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan (I Paaval. Kor. 6: 18—20).

Lapsukaiset, älkköön kukaan saako teitä eksyttää.

Rukoillen puolestanne
Murheellinen 30-vuotias kotirouva

"Poikamme kuihtuvat"

Joku vuosi sitten luin tri Jacksonin kirjan: "Ei enää sairautta eli pitkän elämän salaisuus." Kirjasta jäi mieleeni, miten suuren arvon tohtori antoikaan pähkinöille. Hän sanoo, että ne ovat luonnon täydellisimpiä ravintoaineita. Olen itse kokeillut ja huomannut niiden hyvän vaikutuksen. Kokeilkaapa: jos ette saa esimerkiksi nukuttua, syökää pähkinöitä. Ei kestä kauan kun olette saavuttanut tasapainon ja uni voittaa.

Rouva Koskinen, ei pidä antaa periksi koska on toivoa!

Lisäksi uskon, ettei Hymylehden taso laske vaan se yhä paranee sisällöltään kun rupeatte kaikki siellä toimituksessa pähkinöitä pureksimaan.

Hyvää terveyttä!

A. K. Vaasa

* *

Nimimerkille "Uskovainen"
Ette huomaa malkaa omassa silmässänne. Älkää tuomitko ettei teitä tuomittaisi!

Reijo Toivola
Parkano

* *

Onko teilläkin ollut vaikea lapsuus tai ehkä liian hyvä, koska kehoitatte Hymylehden tekijöitä tappamaan itsensä?

Neuvooko raamattu sellaisen sanan julistamiseen, että "tappakaa itsenne"? Teidän olisi syytä ensin tutkia raamattua ja vasta sitten vaikkapa Hymylehteä. Ehkä se vähän huojentaisi oloanne.

Tyytyväinen lukija
Lapua

* *

JATKUU SIVULLA 92

KESÄSANAPUNOS

KIVI= HIILI

"SOITIN"

KUK-KA

PRESIDENTTI

SUUNSOIT-TAJA

JUHLA-HUONE

JOKI ANSA

OS-TAJA

PURJELAI-VASSA UPOTTAVA

NOITA JUNAN KULJETTAMA

MARJAINEN ASTIA

VIHITTY

POI-KIA

KASKUJA

NOSTAJIA

UUNO

AISTILISTA

LAITTAA

VIERASMIES

SATUOLENTO

KYYTI-MAKSU

JÄÄSKELÄINEN

TUNTOVERBI

KOEAJO

PIL-KAT

MAA

AINO

"KEI-NOJA"

MPKEA

JÄRVI

AKUN HEILA

HAARALISIA

LOHENPYYNNISSÄ HÄMILLÄÄN

RYHTYÄ

TUOLLA TAVALLA

JOKI

VILJA-MAITA

VIERAAN RAHOJA

KIIL-LOT-TOMIA

TOUKOSANAPUNOKSEN palkinnot osuivat seuraaville. Mustetäytekynä: Sulo Selkälä, Jokioinen. Kirjapalkinnot: Olli Rintakumpu, Ylivieska 1 kp, Pirjo Ropponen, Ilmarink. 37 A 7 Kaleva ja Tuula Salonen, Kyröskoski. **KESÄSANAPUNOKSEN** vastausten toivomme olevan perillä toimituksessamme 25. 6. mennessä. Osoitteemme: Hymylehti, Puutarhak. 8, Tampere. Kuoreen tunnus: Kesäsanapunos.

Hei - tuon vieraita tullessani.....

....Tuo vaikka 20 jos tuot samalla pullon Pernod'ta, josta saa 20 long-drinkiä

Päivän juoma Pariisista

PERNOD

20 long-drink'iä yhdestä PERNOD-pullosta

1 osa PERNOD'ta – 5 osaa jäävettä

ALKO no: 246
17,90 mk

BOSTON COLOR

NYKYAIKAISTA NÄKYVÄÄ JA VÄRIKÄSTÄ MUKAVASTI HUOKEALLA

Boston Color'illa vanhat kenkänne uusiksi. Käsineet, lakit, laukut, vyöt, puserot ja takit hauskoiksi. Maalatkaa itse muodikkaiksi mitä mieleen juolahtaa. Ja ihan mitä ikinä haluatte — ympyröitä, lippuja, kukkia — ja niin usein kuin huvittaa.
18 muodikasta väriä — ja lisää sävyttämällä.

United Shoe Machinery
BOSTIK-OSASTO – TAMPERE

postia

JATKOA SIVULTA 89

Lehtenne numerossa 5/68 seinäjokelainen uskovainen toivoi Hymylehden toimittajien tappavan itsensä, että olisi yksi haiseva paha pois tästä maailmasta. Lisäksi hän väitti, että ainakin viimeisellä tuomiolla tulette kärsimään tekojenne tähden.

Tämän kirjeen vuoksi haluaisin huomauttaa tälle uskovaisen verhoon kätkeytyneelle seinäjokelaiselle, että ainahan tässä maailmassa on ollut ja tulee olemaan vallalla käsitys, että totuuden puhujat ja heikkojen puolustajat eivät ole hyvästä eikä heille ole sijaa täällä.

Vieläkin oudommalta tuntuu tuo kirje kun sen allekirjoittajaksi ilmoittautuu "uskovainen" ihminen, mutta onhan uskovaisiakin jokaiseen lähtöön.

Kirjeessä oli vielä kaiken kukkuraksi peloiteltu Hymylehden toimittajia viimeisellä tuomiolla ja sen jälkeisillä kärsimyksillä. Tähän totean, että me pienet ihmiset voimme hyvin vähän olla toisiamme tuomitsemassa ainakaan viimeisellä tuomiolla, koska emme taida oikeudenmukaisesti ja objektiivisesti tuomita edes täällä vajavaisessa maailmassa, jossa on tosin oikeuslaitos ja paljon tuomareita, joista huomattava määrä niistäkin jäsenkirjan perusteella valittuja, vaikka itse oikeutta ei ole olemassakaan enempää kuin mitään jumalallista viisauttakaan.

Suomen vankiloissa on huomattava joukko pikku rikollisia ja näpistelijöitä kun sen sijaan varsinaiset rosvot istuvat yhteiskunnan keulakuvina linnan juhlissa ja muualla. Valkokaulusrikollisuuskin lienee maassamme varsin huomattavaa laatua. On myös todennäköistä, että valtiontalouden tarkastusviraston palvelukseen ja eduskunnan taloudenhoitajan virkaan valittavilta vaaditaan näyttöä synnynnäisestä ymmärtämättömyydestä ja pysyvästä taitamattomuudesta ja eduksi olisi jos heidän kansalaiskuntoaan olisi "koeteltu" jollakin valtion tai muun huomattavan laitoksen palveluksessa ollessa tapahtuneella kavallus- tai petossyytteellä tai vähintäänkin ymmärtämättömyydestä tai taitamattomuudesta tehdyllä virkavirhesyytteellä, vaikka rikos sitten olisikin tosiasiassa mitä suurinta luokkaa.

Tämän kirjeeni loppuosan olen kirjoittanut vain siksi, että tekopyhätkin voisivat osansa paremmin oivaltaa.

Oskar
Juva

Naisten puolesta!

Jos kerran usein sukupuoliyhteyttä haluavat naiset ovat muka nymfomaaneja niin miksei miehille keksitä vastaavaa rotunimitystä? Tiedän tapauksia kun miehen on pitänyt olla melkeinpä kahdessa sängyssä yhtäaikaa, koska kaksi naista sai melkein tunnilleen samalle miehelle lapsen.

Tästä asiasta pitäisi kirjoittaa niin kauan, että miehet huomaavat antaa naisille samanlaiset vapaudet kuin itselleen, ollaanpa sitten aviossa eli ei. Kuinka monelle miehelle riittää vain vaimo sänkykaveriksi? Miksi miehet saavat kulkea vapaina ja valittaa: "vaimoni ei ymmärrä minua", "hän on kylmä kuin kala" ja muuta vastaavaa.

Nainen voi kai tehdä saman olematta silti nymfomaani.

Naisasianainen malli/38
Surahammar
Ruotsi

* *

"Täydellisesti epäonnistuneelle" Tikkurilasta (Hymylehti 5/68) sanoisin, että pankaa postimerkki ukkonne takapuoleen ja antakaa mennä, koska hänellä on osoitekin tiedossa, minne mennä. Niin tein minäkin jo 22 vuotta sitten ja toimeen olen tullut. Tietysti vähän lainaillen sieltä ja täältä, mutta se on ollut paljon hauskempaa ja ehkä paremmin kun on vähän kiertoteitä päässyt siitä lystistä osalliseksi.

55-vuotias
Lahti

* *

Perustakaamme jalkavaimojen vastustamisyhdistys ja lähtekäämme yhteistuumin valloitusretkelle! Niinhän ne miehetkin tekevät syrjähyppyjään jos jonkinlaisten "näytelmäkerhojen" turvin.

E. R.
Raisio

* *

OULUN TYTÖT TANSSIVAT...

JATKOA SIVULTA 5

enemmän alaani. Alku vain hienovaraisesti.

— Täälläpä on viileätä täällä Oulussa, sanoin.

— Niin.

— Tulin Helsingistä, siellä on lämpöisempää.

— Niin.

— Täällä saattaapi vilustua jos ei ole kunnolla pukeutunut.

— Niin.

Kämmenpohjani rupesivat hikoamaan.

— Saattaisipa olla ihan villahousut tarpeen.

*

Johan nyt oli lempo, ellen pääse itse asiaan, tuumin. On tässä arkaluontoisempiakin haastatteluja tehty. Ja sitten kirjoitettu. Naisen elämäneliksiireistä ja vaikka mistä.

— Miten nyt oikein on, neiti, kun kertovat että tytöt täällä Oulussa eivät käytä tanssiessaan ollenkaan alusvaatteita. Voipi olla juttuakin. Kumminkin minua kiinnostaisi tietää, oletteko te koskaan ollut ilman — esimerkiksi aiemmin tai tuota noin vaikka nyt — hassua kysyä mutta toivoisin teidän ymmärtävän ja uskon että ymmärrättekin — voisin selittää lähemmin jutun taustan —

— Haista p-ka.

Vastaus oli lyhyt ja ytimekäs, niin ytimekäs, että sekaannuin tangon tahdista ja hyppelin hetken foxtrotin kuvioita. Ja sitten tyttö lähti ja seisoin yksinäni keskellä lattiaa. Olin tulipunainen kuin ylikypsä tomaatti, tiesin sen vaikka en itseäni nähnyt.

— Jokos toimitsija lähtee? kysyi vahtimestari eteisessä.

— Kyllä.

— Reportit tuli tehtyä?

— Kyllä.

— On se vekkuli homma toikin.

— No enpä osaa sanoa.

Samassa ovenavauksessa tuli kanssani kadulle sotilas, joka ontui toista jalkaansa.

— Ottaako kipeästikin kun astutte? kysyin jotakin sanoakseni.

— Ei se silloin ota, hän vastasi, — mutta kävellessä pakkaa vihlomaan.

Sillä tavoin etelän suupaltti iskettiin Oulussa maan rakoon.

*

Odotin hotellihuoneessani unta kauan. Ja kun lopulta nukahdin, näin, omituista kyllä, unia sienistä. Silmieni editse vilisi vahveroita ja orakkaita ja kärpästatteja. Mitähän Sigmund Freud mahtaisi sanoa niiden symboliikasta. Karvalaukun merkityksen otaksuisin ymmärtäväni ilman unienselittäjääkin.

Mutta kyllä ihminen on merkillinen. Kokemastani nöyryytyksestä huolimatta (hyvin ansaitusta, sen myönnän) mietiskelen vieläkin, näinkö Järjestötalolla istuessani jotakin vai enkö nähnyt. Kysymys kiusaa minua sietämättömästi. □

Kicke Bergholm on taas leikissä mukana saatuaan jalkansa astumakuntoon.

KILPAILU NUORISOLLE:

KEKSIKÄÄ UUSI NIMI JORMAS-YHTYEELLE

Jormas on Suomen ehkä kuuluisin, suosituin ja kiistellyin pop-yhtye. Tällä nimellä pojat ovat luoneet itselleen hyvän maineen show-markkinoilla ja nyt he joutuvat nimestään luopumaan. Heidän managerinsa ekonomi Jorma Weneskoski on rekisteröinyt yhtyeen nimen itselleen. Nyt, kun pojat ovat kyllästyneet manageriinsa ja haluavat muuttaa firmaa, heitä yritetään saada jäämään, sillä muuten he eivät saa pitää maineikasta nimeään.

Onko tämä oikein? Pojat ovat tehneet lujasti työtä luodessaan nimestä Jormas-yhtye tunnetun. Nyt, kun nimen takana on jo vankka yleisömenestys, kun se komeilee monissa onnistuneissa levyissä ei heillä enää olekaan oikeutta käyttää sitä.

Pepe Willberg, Keisari Oiling, Kicke Bergholm ja Seppo Keurulainen ovat tähän asti olleet yhteiseltä nimeltään Jormas. Kun he lakkaavat esiintymästä tällä nimellä, on Jormas kuollut ja kuopattu, tavallaan murhattu. Ekonomi Jorma Weneskoski ei oikeastaan voita tällä tempullaan mitään. Pojat ovat päättäneet lähteä ja jättää nimen — aloittaa siitä mihin asti he ovat päässeet, uudella nimellä, jonka te lukijat toivottavasti heille keksitte.

Jormas-tarina lyhyesti

Reilusti kaksi vuotta sitten pojat olivat vielä nimeltään Beatmakers. Heille oli tulossa hyvä kiertue Ruotsissa, mutta se edellytti nimenmuutosta, sillä siellä vaikutti ennestäänkin kaksi samannimistä yhtyettä. Pitkän miettimisen ja harkinnan jälkeen syntyi rohkea päätös: He lähtisivät Ruotsiin supisuomalaisella nimellä varustettuna. Tähän mennessä ei mikään suomalainen pop-yhtye uskaltanut käyttää muuta kuin englantilaista nimeä.

Silloin syntyi JORMAS. Pahat kielet ennustivat hyvin nopeaa loppua yhtyeelle, tuollainen nimi veisi piankin tuhoon. Mutta kuinkas kävikään: Ruotsissa Jormas nousi hetkessä huipulle, Tanskassa nimi nähtiin suurin kirjaimin lehdissä, joissa kerrottiin yhtyeen loistavasta menestyksestä, ja siitä, kuinka tuntematon Jormas tulee Suomesta soittamaan suohon erään silloin huipulla olleen englantilaisen yhtyeen. Saksassa menestys oli samaa luokkaa. He ovat olleet parin vuoden ajan säännöllisesti kiertueilla näissä maissa ja menestys on ollut jatkuvasti hyvä. Heidän viimeisin LP-levynsä julkaistiin samaan aikaan mm. Englannissa, Saksassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa.

Pojat ovat siis saavuttaneet mainetta ulkopuolella kotimaan, he ovat eräänlainen vien-

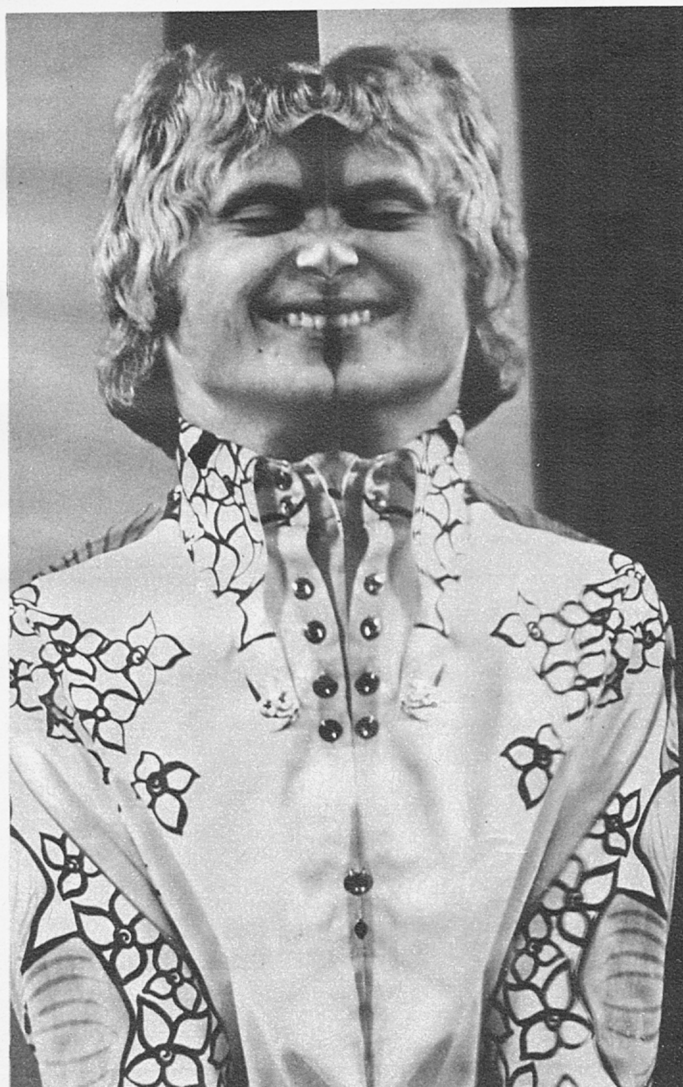
tiartikkeli. Kuitenkin heille tarjottu kuukauden Bulgariankiertue torjuttiin Weneskoski-Tuotannon taholta sillä verukkeella, että kotimaisilla keikoilla hankittaisiin enemmän rahaa. Pojat eivät siis päässeet lähtemään. Heille itselleen rahan hankkiminen ei olisi ollut sillä hetkellä niin tärkeätä — matka Bulgariaan sensijaan olisi ollut uusi aluevaltaus. Ohjelmatoimisto ajatteli kaiketi vain omia suuria prosenttejaan.

Poikien tulevaisuus

— Kun vaihdamme firmaa, emmekä enää voi käyttää Jormas-nimeä, vaihdamme myös esiintymistyyliä. Tulemme esiintymään aina tasan 45 minuuttia. Tämä aika käytetään mahdollisimman tarkoin, show tulee olemaan vähän samalla pohjalla kuin Dannyn ja Johnnyn. Siihen tehdään käsikirjoitus, se ei ole pelkkää laulua ja soittoa. Olemme hiukan kokeilleet jo ennakkoon ja yleisöllä on kyllä tuntunut olevan hauskaa. Olemme onnistuneet saamaan hyvän kontaktin yleisöön ja se on aina tärkeintä tuollaisissa lavaesiintymisissä.

▲ Seppo Keurulainen, Pepe Willberg ja "Keisari" Oiling ihailevat tässä valokuvaajan uutta kameraa.

▶ Selvät "jakomielitaudin" merkit näkyvät jo Pepessä ja oireet saattavat kuulema pahentua, ellei yhtyeelle pian keksitä uutta, vetävää nimeä.

— Teimme juuri rautaisen levyn nimeltä "Se onnistuu". Luulemme sen nousevan levytilastojen kärkeen. Elokuussa teemme taas LP:n ja singlen. Olemme muuten sivumennen sanoen ensimmäinen pop-yhtye, joka on uskaltanut levyttää suomeksi. "Saat miehen kyyneliin" oli tämän ensiyrityksen nimi, ja se meni hienosti kaupaksi. Sen jälkeen ovat muutkin uskaltautuneet laulamaan suomeksi. Muutenkin olemme sitä mieltä että maassa maan tavalla — yleisölle on esitettävä mahdollisuuksien mukaan sitä mitä se haluaa, eikä niin kuin monet ammattivelijemme koettavat tarjota sitä mitä he itse haluavat.

— Nimenmuutoksen jälkeen lähdemme aivan uusille urille — se eroaa täysin muiden pop-bändien tyylistä. Emme aio kulkea tämän hetken muotivirtausten mukana, emmekä aio matkia ulkomaisia bändejä. Haluamme olla yksi ja ainoa, jota ei voi verrata mihinkään!

KEKSIKÄÄ HEILLE UUSI NIMI. LÄHETTÄKÄÄ EHDOTUKSENNE TOIMITUKSEEN OS. HYMYLEHTI, PUUTARHAK. 8, TAMPERE. KUOREEN SANA NIMI. POJAT ITSE VALITSEVAT JOUKOSTA SOPIVAN NIMEN. KAIKKIEN OSALLISTUJIEN KESKEN ARVOTAAN HIENO MATKARADIO. VOITTANEEN NIMEN EHDOTTAJA SAA POIKIEN UUSIMMAN LP:n NIMIKIRJOITUKSIN VARUSTETTUNA. OSALLISTUKAA — AUTTAKAA POIKIA UUTEEN ALKUUN. □

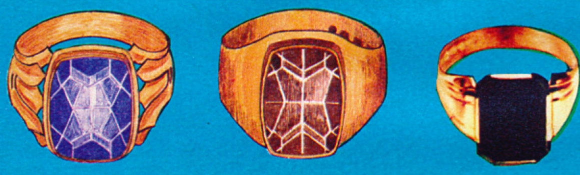
8009. 25 kiv. miehisten miesten automaatti kalenterikello n.s. sukeltajankello, vedenpitävä 200 m. syv. asti, jaloteräskuori halk. 38 mm. "Tropic" ranneke. Hinta **200:—**, tai 5 x **40:—**.

8000. 41 kiv. upea miesten automaatti-kalenterikello. Varmasti vesit. (kok. 5 ilmak. pain.) Double kuori halk. 34 mm. Hinta **180:—**, tai **5 x 36:—**.

8301. 17 kiv. miest. kello, jaloteräskuori, kello kovaan käyttöön, vesit. halk. 34 mm. Hinta **100,—**, tai 5 x **20:—**.

6062. 17 kiv. miest. kello, vesit. cromiteräskuori, halk. 33 mm. Hinta **80:—**, tai 8 x **10:—**.
MYÖS MUSTALLA TAULULLA.

322. 17 kiv. miest. autom. kello, vesit. doubl. tai jaloteräskuori, halk. 34 mm. Hinta **120:—** tai 1 x **20:—** ja 10 x **10:—**.

45. Kaunis miesten kult. sormus tumman sinisellä spinellillä. Hinta **150:—** tai 5 x **30:—**.

49. Upea miesten kult. savukv. kantasormus (16 x 12 mm). Hinta **150:—** tai 5 x **30:—**.

51. Miesten kultasormus onyx kivellä. Hinta **72:50** tai 5 x **14:50.**

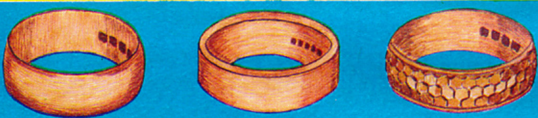

6060. 17 kiv. miest. rannekello, vesit. cromiteräskuori, halk. 31 mm. Hinta **55:—**, tai 5 x **11:—**.

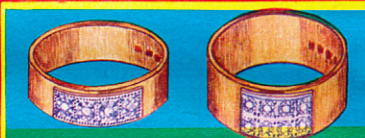
400. Pronto Tropic Master, 25 kiv. nelikulmainen autom. kalenterikello, doubl. kuori, halk. 30 mm. Hinta **225:—**, tai 5 x **45:—**.

402. Pronto, 17 kiv. miest. kalenterikello vesit. jaloteräskuori, halk. 34 mm. Hinta **115:—**, tai 5 x **23:—**.

ONNEN KIHLAT MEILTÄ

18 kar. sileitä kihlasormuksia. Hinnat painon mukaan 12:— gramma. Alk. **60:— — 150:—**, tai 5 x **12:— — 30:—**. Til.n:ot 5, lev. 5 mm., 6, lev. 6 mm., 7 lev. 7 mm, sekä 10, lev. 10 mm. Tasapäällisenä. Til.n:ot 5 T. lev. 5 mm. ja 6 T. lev. 6 mm. Taottu puolipyöreä Til.n:o 6 TA, joissa hinnat **80:— — 120:—**, tai 5 x **16:— — 24:—**.

102. Tyylikäs naist. kult. sormus 4:llä valkospinell. Hinta **65:—** tai 5 x **13:—**.

101. Upea naisten kult. sormus 8:lla valkospinell. Hinta **80:—** tai 5 x **16:—**.

Hyviä sveitsiläisiä kelloja, joissa in cabloc iskusuojaus ja murtumat. jousi, sekä 1 v. takuu.
Kauniita sormuksia ja muita koruja 14 kar. kullasta. Sekä sileitä kihlasormuksia 18 kar. kullasta, erittäin edullisesti

OSAMAKSULLA VILANNOLTA

KELLOSEPPÄ

OSTA JÄRKEVÄSTI
OSTA KELLOSEPPÄLIITON
JÄSENLIIKKEESTÄ

59. Naisten kaunis kult. sorm. a) kunziitti, b) akvam. vär. spin. c) savukv. Hinta **115:—** tai 5x**23:—**.

104. Naist. kult. sorm. a) valk. b) akvam. vär. ja c) rub. pun. spin. Hinta **85:—** tai 5 x **17:—**.

66. Naisten upea kult. sorm. (isolla 14 mm. kivellä) a) kunziitti, b) akvam. vär. spin. Hinta **105:—** tai 5 x **21:—**.

68. Naisten kult. sorm. pyöreällä 12 mm. kivellä a) savukv. b) rub. pun. spin. Hinta **80:—** tai 5 x **16:—**.

99. Naisten kult. sorm. 5:llä valkospinellillä. Hinta **75:—** tai 5 x **15:—**.

201. Kult. korvak. a) savukv., b) sinin. spin., c) valk. spin. ja d) rub.pun. spin. Hinnat **48:—** tai 3 x **16:—**.

202. Kult. korvak. a) savukv., b) valk. spin. c) akvam. vär. spin. d) rub. pun. spin. e) viol. vär. g) vihr. turmal. vär. spin. Hinnat **60:—** tai 4 x **15:—**.

58. Naisten kultainen sormus, pitkä (9x24 mm) a) savuk., c) tiik.silmällä. Hinta **95:—** tai 5 x **19:—**.

103. Naist. kult. sorm. 3:lla a) valk. spin., b) rub pun. spin. Hinta **80:—** tai 5 x **16:—**.

100. Naisten kult. helmisormus (7,5 mm.). Hinta **99:—** tai 5 x **19:80.**
203. Korvakorut helmellä. Hinta **60:—** tai 5 x **12:—**.

KULTAISET BISMARCK RANNEKETJUT
(Kotelolukolla)

150.	Lev. 3 mm.	Hinta	**65:—**,	tai 5 x **13:—**
151.	Lev. 3.2 mm.	Hinta	**75:—**,	tai 5 x **15:—**
152.	Lev. 3.7 mm.	Hinta	**85:—**,	tai 5 x **17:—**
153.	Lev. 4.2 mm.	Hinta	**95:—**,	tai 5 x **19:—**
154.	Lev. 5 mm.	Hinta	**120:—**,	tai 5 x **24:—**
155.	Lev. 6 mm.	Hinta	**150:—**,	tai 5 x **30:—**
156.	Lev. 7 mm.	Hinta	**200:—**,	tai 5 x **40:—**

KELLO- JA KULTALIIKE
O. VILANTO
Fredrikinkatu 18. HELSINKI 12

Tilaan postiennakolla osamaksulla/käteismaksulla esineen

N:o .... Mk ....
Nimi ....
Ammatti ....
Synt.aika ....
Osoite ....
Työpaikka ....

Sormustilauksissa ilmoittakaa sormuksen halkaisija tai ympärysmitta tarkasti

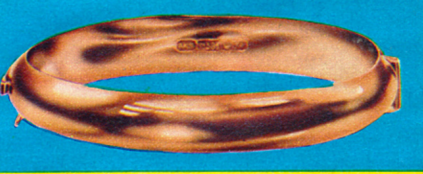
KIRJOITTAKAA SELVÄSTI

326. 17 kiv. siro naist. kello, vesit. doubl. kuori. Halk. 17 mm. Hinta **85:—** tai 5 x **17:—**.

344. 17 kiv. siro ja tyylikäs naisten kello. Kaunis saf. lasike. Doubl. kuori halk. 17 mm. Hinta **100:—** tai 5 x **20:—**.

6055. 17 kiv. naisten kello, vesit. doubl. kuori halk. 20 mm. Hinta **70:—** tai 7 x **10:—**.

SILEÄT RANNERENKAAT
a) puolipyöreä b) tasapäällinen

108.	lev. 8 mm.	H. **150:—**,	tai 1x**30:—**	ja 6x**20:—**
110.	lev. 10 mm.	H. **175:—**,	tai 1x**35:—**	ja 7x**20:—**
112.	lev. 12 mm.	H. **200:—**,	tai 1x**40:—**	ja 8x**20:—**
114.	lev. 14 mm.	H. **250:—**,	tai 1x**50:—**	ja 10x**20:—**
116.	lev. 16 mm.	H. **275:—**,	tai 1x**55:—**	ja 11x**20:—**

NUORISO special

SUOMEN PARAS RAVINTOLABÄNDI?

Markku Harstela, trio Los Hidalgos ja aikanaan Suomen Robertinona pinnalle noussut Pauli Hirvonen muodostavat kokonaisuuden, jota on ehditty nimittää parhaaksi suomalaiseksi ravintolabändiksi. Siis herrat vasemmalta: Singlo Nikkinen (bassokitara), Roy Rabb (mm. Suomen ainoa ns. teräskitara), Markku Harstela (rummut), Keijo Antikainen (mm. soolokitara) ja Pauli Hirvonen (solisti, makuulla).

KÄÄNNÄ

Poikien omien sanojen mukaan he hylkäsivät heti alkuunsa normaalin tangolinjan ja päättivät antaa kansalaisille vaihtelevan ja monipuolisen ohjelmiston, joka perustuu rytmikkään musiikin viehätysvoimaan. Ohjelmisto on jokaiselle jotakin — tiettävästi Suomen ensimmäinen country and western -ohjelmisto, niin ikään rautaiset rock-palat ja laajin suomalainen latinalais-amerikkalainen "biisi"-kokoelma, jonka Roy Rabb on käynyt keräilemässä etelän kansojen keskuudesta kuin Elias Lönnrot aikoinaan runojaan kotomaastamme. Hawaijilaismusiikkiin perustuvat show't ovat Royn erikoisuusuutuuksia alan etevimpänä kitaristina maassamme. 90 % illasta on laulua, joko kaikki yhdessä, jokainen erikseen tai aivan miten vain — jopa seitsemällä eri kielellä!

Pitemmittä lässytyksittä saanen esitellä herrat:

Markku Harstela, huhujen ja Royn sanojen mukaan orkesterin ehdoton hurmuripoika, joka toimii bändin toimitusjohtajana ja "juoksupoikana". Markku on syntynyt 24 vuotta sitten Kuopiossa, on 178 senttiä pitkä ja painaa 64 kiloa. Tukka on kiireestä ja työstä huolimatta pysynyt tummana. Ehti olla kaksi vuotta avioliiton satamassa, mutta bändin erään Turun vierailun jälkeen tuli Markusta sattuneesta syystä raastuvanoikeuden päätöksellä (14. 2. 68) poikamies.

— Mielestäni avioliitto on vanhanaikainen instituutio, joka sitoo liikaa. Voin silti seurustella ja olla vain yhden kanssa, mutta avioliitto on eri juttu.

— Instrumenttini, nykyiset "ludvigit" ovat nastat, varsinkin kun minulla roikkuu bassorummussa maskottina "puputyttö". Nykyinen orkesterimme kokoonpano on okay.

— Rakastan kauniita tyttöjä, olutta, hauskoja hippoja, rahaa, matkustamista ja kalastamista. Sen sijaan en välitä kesäkeitosta, en veroista, enkä pidä muusikkojen nykyisestä asemasta Suomessa. Toisaalta olen kuitenkin sitä mieltä, että suomalaiset muusikot saavat suurelta osalta syyttää itseään, elleivät saa työtä — onhan soittaminen niin ravintoloissa kuin lavallakin sentään yleisönpalveluammatti!

Roy Rabb, pituutta 165, huulet vaaleanpunaiset ja syntynyt Vassorin kylässä viime sodan aikana isän ollessa muuttamassa Karjalan maisemakuvaa. Roy on soittanut kolmen juuston korkuisesta milloin mitäkin, paitsi suutaan. Muusikon mutkikas ura rämähti rajusti alkuun lyseon ensimmäisellä luokalla, kun musiikinopettaja työnsi nokkahuilun suuhun ja käski soittaa Brahms'in 2. sonaatin. Kyynel tuli pojalle silmään ja vitonen todistukseen, mutta sitkeän luonteensa ja kehittyneen taidon ansiosta tätä nykyä voisi antaa 10+.

— Olen aina pitänyt erikoisista soittimista ja siksipä minulla onkin Suomen ja tiettävästi pohjoismaidenkin ainoa pedaalikäyttöinen teräskitara; tilattu Kaliforniasta viime vuonna ja maksettu käteisellä 8 000 markkaa ilman oikeudenkäyntiä. Voihan tässä ajatella vaikka ajavansa autoa kun painelee noita polkimia pitkin iltaa!

— Pidän kaupallisesta ja helppotajuisesta musiikista. Elämäni ensimmäinen idoli oli Bill Haley — ja nyt ovat sydäntäni lähinnä beatmusiikki sekä hawaijilaismusiikki ja latinalais-amerikkalainen, yleensä tanssimusiikki. Nykyisin valtaa alaa sydämessäni yhä enemmän myös country and western, niin ja taitaa olla niinkin, että musiikki on syrjäyttänyt opiskeluni.

Singlo Nikkinen on bändin pisin kaveri ja nähnyt ensimmäisen päivänsä valon 27. 9. 1944. Ruskeatukkainen, vinreäsilmäinen, omaa valtavan mielikuvituksen, on rokotettu kaikkia mahdollisia tauteja vastaan ja on oikeutettu kuljettamaan traktorin ohella invalidipyörää sekä henkilöautoa. Hän on saanut aikaan monta hyvää sävellystä ja sanoitusta orkesterin ohjelmistoon.

— Koska nää meidän bändin karjut ovat raakasti sitä mieltä, että svengaavan musiikin perustana on hyvä rytmi, on ihan luonnollista, että basson repiminen on annettu mun huoleksi. Nyt niitten on hyvä skulata turpa virneessä kun ne tietää, että Singlo järkkää tonne taustalle tosi meininkiä. Se on niiden sielunelämälle semmonen snadi piristyspilleri, kun ne tietää, että jos menee pieleen (!), niin voi tulla spiidaan tota mun olkapäätä vasten. Mä yleensä paijaan niitä päähän ja sanon, että älkää ottako niin raskaasti, ei Sibeliuskaan ollut säveltäjä syntyessään! Tästä meidän poppoosta ei kyllä löydy yhtään jätkää, jolla olis jotain fiilinkiä sepän hommiin ja mä luulen, että siinä se salaisuus juuri piileekin. Täällä härmässä näkee niin usein soittokunnan, joka on kuin jostain pilakuvasta leikattu: seistään haudanvakavina, skulataan härmän mentaliteetille sopivaa siirapinimelää "onnen satumaata", niin kuin Innanen sanoo. Kyllä mun mielestä tangossa pitää olla juju, ennen kuin kansa alkaa hakata käsiään, meinaan jonkun kyläbändin soittamana. Suuret nimet on ihan eri juttu.

— Mun mielestä on melkein parasta soittaa biisiä, missä on oikein raaka sufle rytmi, niistä yleensä saa rautaisen svengin irti.

Keijo Antikainen on isän sanojen mukaan koeputkilapsi mallia 44, nykyään siviilirekisteriin kuuluva, 60 kiloa (ilman ompelukonetta) painava, 175 senttiä pitkä. Vaaleita kestokiharoita on jonkin verran ja loputkin lähtevät 200 markalla. Tytöt pitävät eri toten hänen kauniista silmistään, jotka eivät ole kierot, sekä suusta, jossa on suudelman kestävää hormooniruisketta.

— Olen soittanut jonkin aikaa ja toivon saavani soittaa edelleenkin ja elää ilman vatsahaavaa (kaverit väittävät, että mulla on vatsahaava). Haluan myös kehittyä ja saada lisää rahaa, sillä läheisimmät tuttavani ovat jostakin syystä ulosottoviranomaiset. Pidän meidän bändin kavereista muulloinkin kun he nukkuvat!

Pauli Hirvonen oli aikoinaan Suomen Robertinona pinnalle noussut lapsitähti — nykyään sitä vastoin pehmeänääninen, 167 senttiä pitkä ja 59 kiloa painava, ruskeatukkainen, sinisilmäinen, mieliruoka on kotona tehty makkarasoppa.

— Kouluaikana en uskaltanut laulaa, ennen kuin kaikki muut olivat lähteneet koulusta. Siltikin tuli todistukseen vaivainen vitonen, vaikka lauloin sentään "Mun kanteleeni kaunoinen". Myöhemmin mä voitin kyllä laulukilpailut ja kun ei enää löytynyt vastusta, päätin alkaa levytyspuuhat (!). Mä pidän kauniista tytöistä; olin mä kerran rakastunutkin. Se oli silloin nelivuotiaana. Lemmittyni nimi oli Elsa, ei kuitenkaan kohtalon lapsi. Mä olin sille uskollinen monta vuotta, mutta se sano lopulta, ettei se tykkää musta yhtään. Silloin mä ajattelin, että tässä täytyy sovitella köyttä kaulaan, mutta sitten tuli se naapurin Kaija ja sano, että älä siitä Elsasta murehdi. Ja mä aloin tykätä sen jälkeen Kaijasta. On niitä sen jälkeen ollut muitakin kaijoja ja leenoja. Mä oon nimittäin sitä mieltä, että "vierasta kun rakastaa, ei tartte olla nöyrä". □

JATKOA SIVULTA 76

Viekää loputkin ...

tus veroteknillisestä erehdyksestä. Kuvitelkaa sitä. Ajatelkaa sitä. Yli 2 000 markkaa olisi nyt ulosoton uhalla maksettava kaikkien muiden maksujen lisäksi, noin vain sivumennen. (Hän kiristeli hampaitaan ja heilutteli käsiään epätoivoisena. Asiakas parturituolissa kyyristi niskaansa.) Ja silloin minä suutuin tositeolla ja minä menin verojohtaja Ritamäen luo ja hänen estelyistään huolimatta riisuin vaatteeni ja sanoin hänelle: "Tässä on kaikki mitä minä enää omistan. Ottakaa nämä ja tulkaa onnelliseksi. Minulle riittää tämä pyyheliina, peitän sillä omani. Alasti minä synnyin ja alastomana minä lähden teidän luotanne. Minulla ei ole enää mitään. Minä olen nyt putipuhdas. Palan köyttä vielä omistan ja arvannette, herra verojohtaja, mihin tarkoitukseen olen sen varannut. Ja nyt hyvästi."

Tähän päättyy satu Kasperista. Miettikäämme nyt tarkoin sen tarjoamaa opetusta. Mikäkö se voisi olla? Tuntuu melkein siltä, kuin se olisi tämä: tyhjästä alkanut yrittäjä on tässä maassa lainsuojaton. Hänet on nitistettävä, hänestä on päästävä, hänet on iskettävä maan tasalle. Järjetön verotus on paras keino tähän päämäärään pyrittäessä.

Vietämme nyt yhdessä hiljaisen hetken yrittäjä Toivo Ahokkaan muistolle.

Ja varokaamme kaikin mokomin itse mitään yrittämästä. □

Ojaharju kaatui ojaan

Viime numerossa tiedustelimme mielipidettänne romaanikirjailija Jorma Ojaharjun jutusta "Vierailulla Lepakkoluolassa."

Seitsemän vastaajaa yhdeksästä arvosteli tekstin alakanttiin:

— Mitä tulee kirjailija Ojaharjun tekstiin, olisi hänenkin kai pitänyt käydä Saarikosken tavoin aamuyrjöllä ennen tuon reportaasin tekoa. (Tuula Niskanen Viitasaari)

— Jos Hymylehden julkisivua aiotaan parantaa oikein romaanikirjailijoiden avulla niin voi kauhistus! (Linda Lähde Turku)

— Kun aikoinani itse kirjoitin aineen ja kerroin, että ensin menin kotiin, riisuuduin, pesin käteni, niistin nenäni, söin ja menin pissalle, sain nelosen ja muistutuksen. (Sonja Kaitemo Lielahti)

Kyllä Ojaharjun juttua kehuttiinkin:

— Vaikka artikkeli oli lyhyt, sen käsitti silti paremmin kuin pitkän kertomuksen, joka on täynnä toisarvoista asiaa ja sekottaa lukijan ajatukset. (Sisko Mäki Lapua)

— Kirjoitus oli huumorintajuinen kympin arvoisesti, koska kirjoittaja pystyi laskemaan leikkiä itsestäänkin. Hyvä puoli sekin, että sanat olivat vanhanaikaisen ymmärrettävästi peräkkäin eikä sikin sokin. (Ulla Koukkari Ylinen)

Ymmärtääksemme parhaan (50 markan) arvioinnin lähetti TUULA PITKÄNEN Vatialasta. Tässä lyhennelmä:

— Heti alkuun on sanottava, että Ojaharjun olisi korkea aika lukea pieni, litteä, halpa vihkonen — "Miten opin kirjoittamaan paremmin". Se ei Ojaharjun tekstiä pahentaisi jos ei parantaisikaan.

Tuntuu näin ensinäkemältä siltä kuin artikkeli: "Vierailulla lepakkoluolassa" — olisi teknisesti toteutettu silmät ummessa, jos ei peräti ristissä — mikäli se on mahdollista lääketieteellisesti että fyysisesti. Lisäksi virkkeiden muodostelutaitoa voi oppia huokealla ja helposti erilaisista opistoista ynnä kirjekurssin välityksellä.

Positiivisena puolena kirjoituksessa oli se, ettei siihen sisältynyt liiaksi — "anemiaa (oireina paperi-ilmaukset, epäsuomalaiset rakenteet, abstraktiosanojen liikaviljely),
— laatusanapöhöä ja
— fraasijäykkäkouristusta".

Kiitoksen Ojaharju saakoon sanasta "yrjöttyä". Minkälaista sekalaista matemaattista taitoa osoittaakaan sanansorvaus kahdesta eri sanasta — sekoittaa nimisana ja tekemistä ilmaiseva omistus ihanaan ykseyteen.

Kaipa se helppoa olisi jokaisen ratsastaa "naapurin" nimellä — Ojaharjulta se käy. Saarikoski tienviittana — mikä ei ollenkaan todista kirjoitelman henkistä olemusta edes lahjakkuuteen asti.

Todettava on Ojaharjun

avanneen totuudellisia railoja karuudessaan, joita ei tule hylkiä. "Perkeleen hyvä laulu", — mikä loistava sanayhtymä lauseelliseen muotoon sommiteltuna — suomalaiseen korvaan soveltuvana.

Näkee selvästi, että Ojaharju on yksinkertaisen ajatuksen saanut sorvattua parhaimmin ensi yrittämällä.

Mutta täytyy myös huomauttaa Ojaharjun tekstistä seuraavaa: "Nousimme autosta neljänteen kerrokseen —" No, kuinka sen nyt ottaa — kaikki on niin suhteellista. Todistettavasti Ojaharju on äärimmäisen taitava tekstin tiivistäjä, jopa niin hyvä, että (jopa) tässä rukkaset "putoo". Onhan se niin, että aika on vähissä ja sanat on supistettava sen mukaan. "Nousimme autosta neljänteen kerrokseen." — Mikä loistava sanasoppa yksinkertaisuudessaan.

Niin ja Ojaharjun tekstistä vielä: "Ajetaan parakin oven ohi". — Sopiihan se, mutta eikö kaiken järjen mukaan parakkikin kuulu kuvaan ettei vain yksin ovi? Ojaharju ei taidossaan suo lukijalle ajatuksen vähyyttä, puuttuva ajatus ja tarkoitus on keksittävä itse, mihin laiskin ajattelija ei pysty.

Ojaharju on varmaankin päässyt pakollisen harjoittelun ohi, kun hänen ei enää tarvitse välittää välimerkkien oikeista sijoituspaikoista.

"Kirveen punainen Rambler." Senkin käsittää, jos kirveessä olisi verta tai punaista väriä. Suhteellisuudentaju heittää, mutta luetaanko se henkisen kirjallisuuden synniksi?

"Mennään ylös ja parakin oven eteen, ottamaan kuva grammarin luovutuksesta." — On synti verrata edelläolevaa kyhäystä raajarikkoon, mutta suokaa se kirjoittajalle anteeksi.

Kirjoitus kokonaisuudessaan oli valaisevan totinen, elämää kuvaava, yksinkertainen sekä kirjallisuutta opiskelevan vaikeasti tajuttavissa oleva teos.

□ □

Muutamat vastaajat väittivät, että Hymylehti haki tässä kilpailussa vain omaa kehuaan. Kaikkea olevaista täytyy epäillä, mutta kyllä me vilpittömästi pyysimme apuanne. Pyydämme sitä vast'edeskin jos sallitte.

Tässä tulee UUSI fantastinen
MUSIIKKIBOXI

Avatkaa nyt ovet uuteen musiikkimaailmaan.

Te kuuntelette musiikkia päivittäin ehkä useitakin tunteja. Mutta oletteko tulleet ajatelleeksi, **miten** kuuntelette musiikkia? Voitte tuskin kuvitellakaan, kuinka täyteläisenä musiikki voi kuulua vaikkapa matkaradiostanne tai nauhuristanne. Useimmissa laitteissa on liitäntä ulkopuolista korvakuuloketta tai kaiutinta varten. Liittämällä tällaisen musiikkiboxin pistokkeeseen saatte hetkessä musiikkinautinnon, jonka vain tämä yhdistelmä voi tarjota.

Kiinnittäkää ennen kaikkea huomiota bassoääniin, ääniin, jotka tekevät musiikista niin täyteläisen. Olipa laitteenne uusi tai vanha, musiikkiboxi antaa sille uuden **lumoavan** äänen.

Musiikkiboximme ovat laadultaan ensiluokkaisia. Kaiuttimet ovat erityisen sopivia painekammiomenetelmään ja kestävät suuriakin tehoja. Kovaääniset on kiinnitetty erittäin huolellisesti, ja myöskin pintakäsittely edustaa korkeinta tasoa. Ulkomainen vientimmekin on osoituksena tuotteidemme hyvästä laadusta.

Koska sarjamme ovat Suomen suurimpia hintamme todellakin kestävät vertailun. Toivoimme Teidän huomaavan erittäin edulliset hintamme.

VUODEN TAKUU

Tyyppi	Teho	Toistoalue	Mitat	Ohmiluku	Kät.hinta	Osamaksulla
TH 2 Popular	10 W	50 — 18 000	335 x 496 x 155	4	129,—	29,— käsiraha ja 6 x 17:70
TH 6 Kompakt	10 W	50 — 18 000	200 x 350 x 205	4	115,—	25,— „ „ 6 x 15:90
TH 7 Maximal	14 W	35 — 20 000	280 x 260 x 575	4	188,—	38,— „ „ 6 x 26:50
TH 8 Special	10 W	60 — 16 000	410 x 204 x 165	4	89,—	19,— „ „ 6 x 12:40

VALMISTETTU PAINEKAMMIOMENETELMÄLLÄ, paitsi Special, jossa basso refleks menetelmä.
PUULAATU TEAK JA JAKARANDA.

ME ANNAMME TEILLE ILMAISEN MAHDOLLISUUDEN
KOKEILKAA MUSIIKKIBOXIAMME 8 PÄIVÄÄ: SE EI MAKSA TEILLE MITÄÄN

Liittäkää boxi matkaradioonne, nauhuriinne, levysoittimeenne, stereoonne, radioonne, televisioonne, kaikkiin missä on lisäkovaäänisliitäntä.

C MYYNTI OY
☎ 33506 BOX 1503, TAMPERE

TILAUSKUPONKI

Pyydän Teitä lähettämään minulle rahtivapaasti, nähtäväksi ja kuultavaksi musiikkiboxin/boxit n:o . . . . . . ilmaiseksi. Mikäli en jostain syystä ole tyytyväinen, minulla on oikeus palauttaa musiikkiboxi/boxit 8 päivän kuluessa samassa pakkauksessa ja asia on sillä selvä.

Mikäli olen tyytyväinen tilaukseeni, haluan suorittaa maksun osamaksulla ☐ käteisellä ☐ esitteessä mainituin hintaehdoin.

(Maksuohjeet lähetyksen mukana).

Nimi . . . .

. . . .

Osoite . . . .

. . . .

Ammatti . . . .

Ikä . . . . . . puh. . . . .

Jos ette jostain syystä kuitenkaan ole tyytyväinen, (esim. laitteeseenne ei ehkä sittenkään voi liittää boxia) Teillä on oikeus palauttaa musiikkiboxi meille ja asia on sillä selvä. Jos taas olette kaikin puolin tyytyväinen ja musiikkiboxi on tuonut Teille aivan uudenlaisen kuuntelunautinnon, Teidän tarvitsee vain päättää hankitteko sen käteisellä vai osamaksulla.

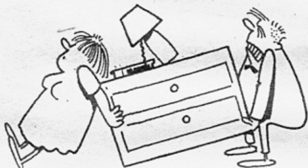
HUOMIO! Tehkää koe matkaradiollenne. Kuunnelkaa musiikkia siitä ensin 2—3 m:n päästä ja sitten 5—10 cm:n etäisyydeltä, vasta näin läheltä kuulette musiikin täyteläisenä. Musiikkiboximme tuovat nämä äänet vieläkin mahtavampina luoksenne, kuuntelittepa miltä matkalta tahansa. Paristonkulutuksessa huomaatte jopa säästöä.

Täyttäkää oheinen kuponki ja lähettäkää se meille nyt heti. Pieni yllätyslahja odottaa silloin Teitä.

POSTITSE C MYYNNISTÄ

Jammu:

KALUJEN KIERTOKULKU

Kun ihminen joutuu pakon eteen, ilmenee hänessä yllättävää varaenergiaa. Ruoskan tai nälänhädän uhatessa ihminen saa muulin voimat, kansanedustajaehdokkaan tarmon ja kilometritolpan kärsivällisyyden. Tämä on havaittavissa myös silloin, kun perheen vaimo määrää huonekalujen järjestyksen muutettavaksi.

Toiminta alkaa siitä, että kodin hengetär ilmoittaa vanhan viulun äänellä olevansa kuollakseen kyllästynyt huonekalujen nykyiseen sijoitukseen. Hän perustelee asiaansa hienovaraisesti sanoen: — Älä natkuta, karvanaama. Kyllästyisit sinäkin, jos joutuisit päivät pitkät elämään aina samassa ympäristössä.

Sitten pannaan töpinäksi. Kevyttekoisemmat tuolit ja irtain posliinitavara kasataan eteiseen, pois jaloista. Jopas on ihme, ellei juuri silloin soi ovikello. Tulee kiire kömpiä tuolinjalkojen välitse ja kukkakorien ylitse ovelle toteamaan, että siellä on pari nuorta henkilöä Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkosta kaupittelemassa yhteistä uskoaan.

Kun tästä ylimenokaudesta on selviydytty, hinataan senttaalin painoinen sohva sen jalkojen alle asennettuja mattoja ja kirouksia apuna käyttäen uuteen paikkaansa, jolloin ilmenee ettei se pystykään peittämään tapeetissa olevia tennispallon kokoisia kiviseinänaulan jälkiä. Tässä vaiheessa pidetään tuumaustunti ja hermosavutauko sekä vaihdetaan muutamia sanoja, jotka eivät varmaankaan kuulu tavallisen sisustusarkkitehdin kielenkäyttöön.

Sitten jatketaan hermostuneina ja punakoina työtä: sohva pöydän paikalle, pöytä nojatuolin paikalle, televisio sohvan paikalle, kirjakaappi television paikalle . . . Tätä elämän kiertokulkua jatkuisi epäilemättä edelleenkin, ellei juuri silloin saapuisi yllätysvieraita, setä perheineen Iisalmesta saakka.

No, nyt on edustuslukaali sataprosenttisesti rempallaan. Television kuvaputki on piilossa liinavaatekaapin takana, kirjahylly sojottaa vinottain keskellä huonetta ja nojatuolissa istujan naama suuntautuu kohti nurkkaa. Kun pitkämatkaiset ja huoneistonhaltijoiden tyylitajua hiljaa ihmetelleet vieraat ovat poistuneet, päästään taas sisustustöihin. Yötä myöten huhmitaan kaluja kehässä kuin käsikäyttöistä karusellia. Jossakin vaiheessa alkaa huoneisto jo näyttää kohtalaisen siistiltä, paitsi että ikkunaa pitäisi siirtää mittansa vasemmalle, jotta auringonvalo pääsisi oikeuksiinsa kirjakaapin takaa.

Kotitekoisten sisustustaiteilijoiden hermot rutisevat jo kuin sälekaihtimet, kun he vihdoin aamuyöstä tekevät ratkaisevan päätöksen: Parasta siirtää kaikki samoille sijoille, missä ne olivat aikaisemminkin. — Ihme kyllä huoneiston yleisilme muuttuu sittenkin hiukan, mikä johtuu siitä, että kiivaan sisustussouvin aikana on pari arvokasta perintökippoa ja savijalkainen pöytälamppu mennyt muruiksi.

Teksti: HANNU RAHKONEN
Kuvat: REINO KAIVOLA

184:N SÄHKÖSHOKIN MIES

”Kun hänen vuoronsa tulee, hänen käsketään nousta pöydälle ja avata suunsa kapulan asettamista varten. Hän näkee yläpuolellaan neljän tai viiden tuntemattoman ihmisen ilmeettömät kasvot ja tuntee useiden käsien tarttuvan käsiinsä ja jalkoihinsa. Joku painaa jotain kylmää hänen ohimoitaan vasten.” Tällainen kuvaus sähköshokkihoidosta löytyy Alice M. Robinsonin kirjasta ”Psykiatrinen sairaanhoito”. Hän jatkaa edelleen, että useat potilaat myöntävät jälkeen päin tunteneensa selittämätöntä kauhua. Moni saattaa pelätä jopa kuolevansa. Sähköshokkihoidon vastustajiin kuuluu tamperelainen eläkkeellä oleva veturinkuljettaja Veikko Utriainen. Hän on parin mielisairaalassaolovuoden aikana saanut sähköä 184 kertaa ja insuliinihoitoa noin 80 kertaa.

Veikko Utriainen ei hyväksy sähköshokkihoitoa, vaikka hän nykyisin on terve mies. Utriaisen mielestä shokkihoitoa käytetään liian paljon rangaistuksena jostakin. Sillä pelotellaan potilaita. Ei hän hyväksy sitäkään, että joutui syyttä mielisairaalaan — omasta mielestään.

Robinsonin kirjassa mainitaan edelleen: ”Kolmas mahdollinen selitys on psykologisesti syvällisempi. Sähköhoitoa käytetään ennen kaikkea jännityksen laukaisemiseksi ja sen avulla yritetään saada potilas suhtautumaan myönteisemmin terapiaan. Eräs yleinen jälkivaikutus on tilapäinen muistinmenetys. Potilas, jolla on voimakkaita syyllisyydentunteita, pelkää, että on puhunut jotakin liikaa hoidon aikana. Hän muistuttaa ihmistä, joka herättyään tavallisesta narkoosista kysyy: — Kuinka käyttäydyin? Mitä sanoin? Hän todella pelkää, että on sanonut tai tehnyt jotakin ’väärää’.”

Sähköhoitoa pidetään tehokkaana hoitokeinona oikein käytettynä. Veikko Utriainen väittää, että sitä käytetään liian paljon väärin. — Mielisairaalassa pannaan hullut jonoon ja lääkäri tutkimatta hutkii tuolle shokkia, tuolle insuliinia. Jos hän huomaa jonkun naaman, joka erityisesti on jäänyt mieleen, tulee shokkihoitoa aivan mielivaltaisesti. Kun voitin kerran erään ylilääkärin shakkipelissä, sain välittömästi shokkihoitoa. Ihmettelen todella, jos Lääkintöhallitus on hyväksynyt hoitokertomukseni.

— Minun tietojeni mukaan 184 sähköhoitokertaa on aivan liian paljon, eikä kysymyksessä enää voi olla järkevä hoitaminen.

Veikko Utriaisella on hampaankoloissaan yhtä ja toista mielisairaalaa vastaan.

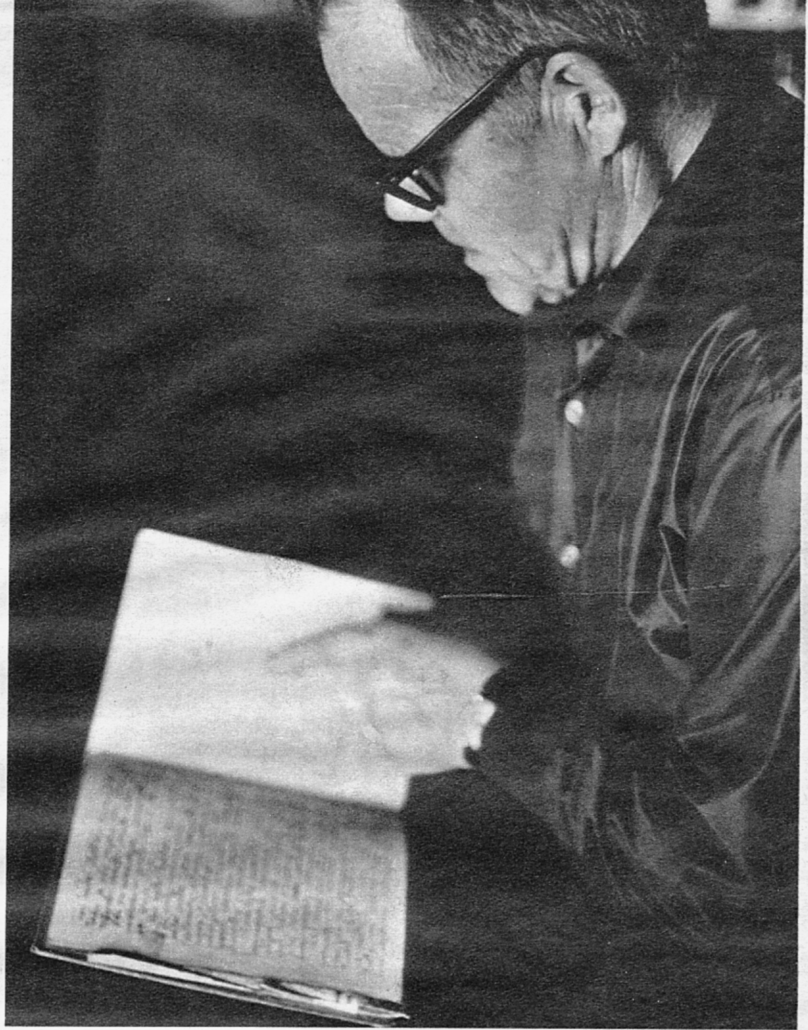
— Mielisairaalla ei saa olla minkäänlaista omaa minuutta. On oltava kuin pehmeää taikinaa. Jos potilas on käynyt kansakoulun, ei saa puhua sellaisista asioista, joita hänen ei koulutuksensa perusteella oletetta tietävän. Jos puhuu, silloin on tilanne niin vakava, ettei se korjaannu muutoin kuin sähköshokilla.

— Muistan tapauksen, kun minut suljettiin pimeään huoneeseen, jossa ei ollut vähäisintäkään räppänää ja sanottiin, että muka näytetään elokuvia. Kun hoitajat hakivat minut sieltä pois, he nauroivat ja kyselivät, että katkeskos filmi. Minkäänlaista selitystä tällaisen toimenpiteen tarkoituksesta ja mahdollisesta hoidollisesta merkityksestä minulle ei annettu.

— Tiedän, että potilaita usein kohdellaan huonosti. Sen

KÄÄNNÄ

184:N SÄHKÖSHOKIN MIES

Veikko Utriaisen päiväkirjassa on tarkat merkinnät varsin pitkältä ajalta. Avoinna olevilla sivuilla on muistot siitä, kuinka hän ensimmäisen kerran tapasi Väinö Linnan, tehtaan työläisen. Päiväkirjassaan hän on kirjoittanut vaikutelmansa tulevasta kirjailijasta. Sen, että Väinö Linnasta tulee jotakin.

on loputtava. En hyväksy sitäkään, että joku suoralta kädeltä julistetaan hulluksi ja passitetaan mielisairaalaan. Potilaan on saatava oikeus ajatella sairaalassakin. On saatava ajatella myös tulevaisuudesta eikä ainoastaan nykyhetkestä.

Merkillinen mies

Veikko Utriainen on omalla tavallaan varsin laatuisa mies, mutta merkillinen. Hän on hellittämätön asiansa ajaja. Kirjoittanut ja valittanut asiastaan oikeuskansleria, eduskunnan oikeusasiamiestä ja Lääkintöhallitusta myöten. Jostain kumman syystä hänen asiansa ei ole tuumaakaan edistynyt. Utriaisen kaltaisia varmasti on paljon. Mikä heidän kertomuksissaan on varteenotettavaa, mikä ei. Mikä on totta ja mikä mielikuvitusta. Kuka sitten voi varmuudella määritellä mikä on totuus?

Eduskunnan oikeusasiamies toteaa päätöksessään: "Kahdessa minulle osoittamassaan kirjoituksessa V. K. Utriainen on esiintuonut, että hän erään päähän saamansa ankaran iskun jälkeen näki erinäiset esineet, muun ohella rautatien varressa olevien opastinlaitteiden valot, kolmena rinnakkaisena valomerkkinä, sekä lisäksi tietynlaisia valonsäteitä. Tästä silmän vioittumisesta aiheutuneista väärinkäsityksistä ja osaksi myös viranomaisten virheiden ja virkavaltaisuuden johdosta Utriainen oli suljettu mielisairaalaan, vaikka hän ei ollut mielisairas. Edellä olevan johdosta ja kun eräs Utriaisen pidättämistä koskeva pöytäkirja oli sittemmin väärennetty Utriainen on pyytänyt toimenpidettäni asiassa.

Tämän asian olen tutkinut; mutta koskei V. K. Utriaisen kirjoituksessa ole saatettu todennäköiseksi, että viranomaiset olisivat virkatehtävissään menetelleet lainvastaisesti tai muutoinkaan tavalla, joka voisi antaa minulle aiheen puuttua asiaan, katson, ettei Utriaisen kirjoitus aiheuta puoleltani toimenpiteitä." Allekirjoittajina ovat Marjos Rapola ja Pekka Kurvinen.

Utriainen on yksi niistä monista, jotka tuntevat joutuneensa olemattomin perustein mielisairaalahoitoon. Onko hän sitten yksi niistä, jotka todella ovat joutuneet syyttä sairaalaan?

Selvänäkijän taipumuksia

Eräänä iltana vuonna 1954 Veikko Utriainen oli kuulevinaan radion uutislähetyksen. Uutisissa mainittiin, että ensimmäinen kuuraketti oli pamautettu taivaalle. Seuraavana päivänä Utriainen ihmetteli, miksi lehdissä ei mainita mitään tapahtuneesta. Viisi vuotta myöhemmin uutinen tuli radiosta klo 19:n uutisissa. Kaikki muu tuli tismalleen samanlaisena kuin Utriainen viisi vuotta aikaisemmin oli kuullut, ainoastaan laukaisuhetki oli erilainen. Kellonaika korjattiin kuitenkin klo 21:n uutisissa.

— Vuonna 1954 tiesin puhua myös Tulilahden murhista. Vuonna 1959 sekin tapahtui. Nämä puheet tulkittiin mielisairaan sekaviksi höpötyksiksi. Miksi ei olisi mahdollista, että joku voi nähdä tulevaisuuteen, siirtyä ajassa eteenpäin. Tohtori Bertta Karlsson sanoi minulle, että hän ottaa eron, jos kuuhun ammutaan raketti. En tiedä mistä johtui, että hän jäi ennen aikojaan eläkkeelle sinä vuonna, kun raketti ammuttiin.

— Jonkinlaisia selvänäkijän taipumuksia minulla ilmeni jo lapsena. Aavistin aina, kun oli vieraita tulossa. Äiti epäili jotain epänormaalisuutta, mutta tohtori Anttosen tutkimukset osoittivat minut terveeksi lapseksi.

— Sen jälkeen kun olin shokkihoitoni saanut, näin Helsingin Sanomissa ilmakuvan Tulilahden murhapaikalta. Kun katsoin kuvaa, näin vaaleita pyörylöitä järven kohdalla. Piirsin kuvan perusteella kartan ja lähetin sen lehdelle. Neljä päivää myöhemmin löytyi paketti täsmälleen näkemästäni paikasta. Murhaajan mopo on vielä järvessä, kahden isomman näkemäni renkaan kohdalla. Menkää vaan tutkimaan, sieltä se löytyy.

— En osaa selvittää itselleni mistä tämä johtuu. Selvänäköisyys tulee ja menee itsestään.

— Istuin Leninin sylissä

— Vuonna 1917 tuli muuan mies pyytämään äidiltäni, että tämä ottaisi erään venäläisen vallankumouksellisen joksikin aikaa meille. Tuo vallankumouksellinen oli Lenin ja minä olen istunut hänen sylissään. Kukaan ei usko tätä, enkä voi sitä todistaa. Mutta jos joku muukin muistaisi hänen käyntinsä, voitaisiin asia selvittää. Asuimme silloin nykyisellä Mäkipäänkadulla Tampereella.

Selvänäkijän taipumuksiaan ja vioittunutta silmäänsä pitää Veikko Utriainen syinä mielisairaalamatkalleen. Hänen tapauksensa ei ehkä ole niin selväpiirteinen jakomielitautitapaus, kuin voisi olettaa. Eniten hän kuitenkin on tyytymätön hoitotapoihin, erityisesti sähköshokkiin.

Veikko Utriainen kysyy: — Onko 184 sähköshokkia hyväksyttävä lääke. Vastaajaksi hän toivoo Lääkintöhallitusta. □

VIISITOISTA VUOTTA LINNASSA TULITIKKURASIAN TÄHDEN

JATKOA SIVULTA 45

saapuu, annetaan hänen rauhassa nousta kärryyn ja lähteä ajamaan, minkä jälkeen vasta syöksytään perään. Melkein varmasti kuljettaja saa rangaistuksen, mutta eikö rangaistus kuuluisi myöskin poliiseille? Eikö liene jonkinlainen virkavirhe, että sallitaan humalaisen henkilön päästä autollaan yleiselle liikenneväylälle vaaraksi muille ja itselle. Eikö poliisin pitäisi estää rikos jo ennenkuin se on tapahtunut, eikä etsiä tällaisessa tapauksessa kunniaa saada kanssaihminen käpälälautaan ajatellen jesuiittamaisesti: tarkoitus pyhittää keinot. Mitä sanoo tällaisesta laulaja Auvo Nuotio, joka on poliisin suhdetoimintatoimiston päällikkö? Näinkö hyviä suhteita yleisön ja poliisin välillä kohennetaan? Lieneekö montakaan tapausta, jossa poliisi olisi ennalta ehkäissyt tällaisen. Ehkä joku vaatimaton poliisimies, joka ei halua itselleen kunniaa pidättämisestä, niin tekee. Kuitenkin tämä viimemainittu on mielestäni oikea suhdetoimintamies ja kiitollinen kansalainen muistaa häntä aina poliisin nähdessään. Toista on muiden. Moni katkeroitunut ihminen vannoo mielessään, että vaikka hän näkisi poliisia hirtettävän, auttamaan hän ei menisi. Eiköhän Auvo Nuotion toimisto voisi painattaa ravintoloiden eteisiin varoitustauluja. Jotenkin tämäntapainen teksti niissä voisi olla: "Ravintolavieras, jos olet nauttinut alkoholia, muista, että ulkona vaanii vaara. Piiska on pimennossa valmiina iskemään, jos lähdet autollasi liikkeelle. Katso vielä kerran ja vaikka et näkisikään poliisia, ota taxi tahi kävele."

Mitä taasen putkakuolemiin tulee, tuntuu melkein uskomattomalta, että vielä meidän aikanamme voi poliisiupseeri opettaa, että mikäli "kundi" kuolee sellissä, pidättäjä on vastuusta vapaa, jos hän on vain muistanut täyttää sen velvollisuutensa, että on merkinnyt pidätetyn n.k. pidätettyjen kirjaan. Ihmishengelle ei panna paljon arvoa, jos pelkkä kirjoihin merkitseminen vapauttaa poliisin vastuusta. Jos tavallinen siviili-ihminen panee kuolemansairaan ihmisen lukkojen taakse, häntä kyllä syytetään heitteille jättämisestä ja kuolemantapauksessa kuolemantuottamuksesta, eikä häntä pelasta mitkään "kirjaamiset".

Paljon on laulaja Auvo Nuotiolla työtä saadakseen suhteet paranemaan. Ei niitä varmaankaan Helsingin toimistopöydän äärestä parannetakaan ainakaan meidän sukupolviemme aikana. Olemme kehitysmaa monessa, monessa suhteessa. Ehkäpä suurin osa poliisikunnasta tuntee olevansa yleisön palvelijoita, mutta toinen osa ajattelee yleisön olevan poliisia varten ja tavallisesti nämä viimemainitut tahtovat olla aina etualalla ja pilaavat siten koko poliisikunnan maineen. □

Hertso Oy, Helsinki 1968

KUINKA TELTTOJA VOI OSTAA NÄIN EDULLISESTI?

Siksi, että ne toimitetaan Teille suoraan meiltä ilman kustannuksia lisääviä välikäsiä ja siksi, ett ... Näistä syistä on hinta voitu laskea minimiin tarvitsematta silti tinkiä tuotteen tasosta. — Ja millaisia nämä teltat sitten ovat? Ensiksikin:

korkeaa laatua

Niiden valmistus on uskottu Urheilutarpeita Oy:lle, alan tunnetulle kotimaiselle edustajalle. Raaka-aineeksi olemme valinneet osaksi Finlayson-Forssan vedenpitävää telttakangasta, josta ovat seinät ja katto. Kangas on homesuojattua ja taatusti värinsä pitävää. Oviaukoissa luotettavat "Kiito"-vetoketjut! Osista koottavat kaaret ja tangot ovat kestävää alumiiniputkea. Niiden liittäminen ja teltan pystyttäminen käy nopeasti ja vaivatta. Kaikki kulutukselle alttiit kohdat on suojattu erikoisvahvistein. — Parhaan ja luotettavimman kuvan telttojen laadusta ja rakenteesta antaa kuitenkin

ilmainen 5 päivän tutustumisaika

Saatuamme alla olevan tilauskupongin me lähetämme teltan **ilmaiseksi** nähtäväksenne 5 päiväksi. Mikäli ette olisi siihen jossain suhteessa tyytyväinen, voitte palauttaa kaiken meille takaisin, jolloin asia on kohdaltanne selvä. Mutta emme usko, että näin tulisi käymään! Valikoimamme sisältää kokonaista

kolme eri telttatyyppiä

joista jokainen löytää varmasti vaivatta juuri hänen käyttöönsä sopivan:

A Safari — huvila

Koko perheelle. Uutuutena haitarimaisesti kokoon menevä sisäteltta. Sitäteltan koko 185 x 140 x 185 cm. Ulkomitat 200 x 365 x 205 cm. Ruostumattomaksi käsitelty teräsputkirakenne, joka helppo ja nopea koota.

B Safari — kupoli

Tilaa 3—4 hengelle. Koko 200 x 200 x 160 cm. Paino 7 kg. Lisävarusteina: hyttysverkko, aurinkokatos ja sisällä tasku pikkutavaroille.

C Safari — murtoharja

3—4 hengelle. Koko 180 x 200 x 180 cm. Paino 8 kg. Safari on markkinoiden ainoa murtoharjateltta, jossa on harjatanko sisäpuolella. Se pitää katon suorana ja ryhdikkäänä eikä päätynaruja tarvitse lainkaan. Oviaukko erittäin tilava, päädyssä ilmanvaihtoaukko, jossa hyttysverkko ja sisällä seinätasku.

Entä hinta? Se ei rasita kukkaroanne, sillä tarjoamme

erittäin edulliset maksuehdot

— myös osamaksumahdollisuuden! Hinnat, niin käteis- kuin osamaksuhinta, on mainittu ohessa kuvien yhteydessä. Tuotteen laatua ajatellen ne ovat tosi edulliset. Eri maksutavoista voitte itse valita vapaasti sen, joka sopii Teille parhaiten. — Kaiken kukkuraksi seuraa jokaista telttaa, joka tilataan 5 päivän kuluessa

ilmainen pikapalkinto

Tämä on suuri (3 x 4 m) muovinen rankkasadesuoja, väriltään kauniin vihreä, arvo noin 14,— markkaa. Suoja takaa sen, että telttanne on rajuimmankin sateen jälkeen kuiva myös ulkoapäin. Telttakangas on tosin vedenpitävä, mutta märkä teltta on epämiellyttävä sulloa pussiin päiväksi matkaa jatkettaessa. Huom! Teltat toimitetaan välittömästi tilausten saapumisjärjestyksessä.

HOBBY HALL, Hämeentie 157, Helsinki 56, puh. 79 00 22

MYÖS OSAMAKSULLA

A
Käteisellä mk 348,— tai osamaksulla mk 93,— (5 p. kuluessa) ja sitten 3 x 93,—

B
Käteisellä mk 168,— tai osamaksulla mk 46,— (5 p. kuluessa) ja sitten 3 x 46,—

C
Käteisellä mk 155,— tai osamaksulla mk 42,— (5 p. kuluessa) ja sitten 3 x 42,—

TILAUSKUPONKI

Lähettäkää minulle välittömästi oheen merkitsemäni teltta 5 päivän ilmaiseksi tutustumisajaksi

Hymy 6

Safari — huvila ☐
Safari — kupoli ☐
Safari — murtoharja ☐

Ellen ole siihen täysin tyytyväinen, voin palauttaa sen 5 päivän kuluessa, eikä minulle jää mitään velvoitteita. Muussa tapauksessa suoritan maksun joko käteisellä tai osamaksulla ilmoituksessa mainittujen ehtojen mukaisesti. Postikulut mk 4,50 lähetykseltä.

Nimi ....
Osoite ....
Postitoimipaikka ....
Allekirjoitus ....
(alle 21-v. vanhempien allekirj.)

Postikonttori, Helsinki 10, lupa n:o 1700

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

HOBBY HALL
(Oy Concert Hall Society Ab)
Postilokero 56018
HELSINKI 300

